

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

Az aradi tizenhárom.

— Nacionalismus internacionalismus. —

Az aradi tizenhárom mindig keserű könnyeket esal a magyar hazafi szemébe. De letörülvéen könnyeit büszkén emeli fejét, mert akik ott meghaltak, azok a nemzeti egységért ontották ki véréket. Most újabb tizenhárom aradiról adhatunk hírt, de nem vértanúról, hanem Justh Gyula 13 képviselő kíséreléséről, akik vezérökkel elmentek a vörös május reggelén Aradra, hogy öleljezzenek azokkal, akik előtt a haza, a magyar tradíció már régen meghaladott álláspont. Ez a tizenhárom sem deríti kedvre a magyar állameszméért küzdők táborát és büszkeséget tölti el azokat a politikusokat, akik még nem felejtették el egészen a magyar históriát. Akik még tudják, hogy a magyar faj szerepte és a magyar faj tartotta fenn ezt az országot a mai napig. Ezek ma is olyan politikáit követnek, hogy a magyarság supremációjára veszendőbe ne menjen.

Valamikor a 48-as függetlenségi párt soraiban gondolta a nemzet ezt a törekvést legjobban kidomborodónak. Mintha a hazafiúi szellem ott lüktetne legtisztábban, legősibb erővel. Ezt a hitet végleg megdöntötte a Justh-párt aradi gyűlése, melyen a nacionalismus legszélsőbb hívei hivatásukról megelégedve az internacionalismus és a nemzeti törekvések bajnokaival szövetkeztek az általános titkos választói jog érdekében.

A fórumon megjelentek a nemzeti demagógia és a nemzetközi demagógia. Az egyik társadalmi eszközzel akarja siettetni a nemzeti haladás törvényszerű fejlődését, és elvakult buzgalomban lerontja a legbeosebb kereteket is, mert azt képzeli, hogy útjában állanak. A másik forradalmi eszközökkel akarja siettetni a társadalmi és gazdasági haladás természetes menetét és hasonló buzgalommal rombol. És ez az egymással merőben ellentétes fanatismus most kényszer-szövetségre lép egymással és azt képzeli, hogy ha a kétféle rombolást egyesíti, alkotás és érvényesülés lehet belőle. Mert csak a rombolást egyesíthetik, az eszmék a jövőben is, minden szótöbbség dacára, a régi távolságban maradnak egymástól. A Justh-párt hívei a jövőben is éppen oly kevéssé fogják a nemzetköziséget dicsérni, mint ahogy egyetlen szakszervezeti tag sem vallja majd magát magyar hazafinak, mert hiszen a hazafi e körökben gunynev.

Mit jelent tehát az új koalíció? A nemzeti eszme és a radikalismus egyesülését? Egy új világnézetet, magyar radikalismus vagy radikalismus nacionalismus? Ó nem. A két szélsőség tovább is külön marad, csak közös munkával szeretnék tönkretenni

azt, ami kettőjük között áll. Azt mondtuk, hogy a politikai pártok történetében hasonló kompromisszumokat nem találunk. De találunk példákat, amelyek igazolják, hogy a fennálló rend megdöntésére mindenféle szőlőség szívesen szövetkezik egymással. — Szocialistáinknak és radikálisainknak a jelenlegi francia állapotok e téren igen tanulságos példát adhatnának. Franciaországban tudvalevőleg radikális és szocialista köztársaság uralkodik. A munkások egy része, az ugynevezett sindikalisták azonban nagy mértékben osztják azt a nézetet, amelynek a legutolsó budapesti kongresszuson Rothenstein elvtárs is hangot adott, hogy tudniillik a politizáló szocialismus mit sem ér és ezért teljes elkeseredéssel próbálják a köz társaságot felborítani. Szövetségeseik és fegyverbarátaik pedig a camelots du roi, a royalista szervezetek tagjai, akik hasonlóképpen bár lényegesen más okokból tönkre akarják tenni a köztársaságot. A francia szocialista sajtó a legnagyobb erkölcstelen-ség gyanánt szokta odaállítani azt a tény-t, hogy forradalmi szocialisták és konzervatív royalisták együtt csinálnak utcai zavargásokat. Vajjon mit tartanak majd azokról az utcai zavargásokról, amelyeket a magyar nemzetközi elvtársak kongresszusi határozat formájában ígértek meg az állítólag intranzigens nacionalismus támogatására?

Magyar Figyelő.

Az eucharisztikus értekezet.

Lukács J.

Mindazon vallástalan előadásokkal szemben, melyek városunkban is divatba jöttek újabban minden pozitív hit megsemmisítésére törekzenek. — Ödömmel lehet névözölni az olyan értekezetet, melynek célja a rombolás helyett az építés, a lelki fosztogatás helyett annak nemesebb tulajdonokkal való feléltése. Ezen szempontból vizsgálva a napokban tartott eucharisztikus értekezetet, annak városunkban való tartásáért minden vallásos embernek felekezeti különbség nélkül elismeréssel kell adóznia a rendező faktorok iránt. Ez az értekezet egy nagy célt szolgált. S ez nem volt más, — intenzívebbé tenni a vallást az erő ebb hit által, a vallás centrumhoz való szorosabb ragaszkodás következtében s megtanítani az emberek egy részét az önzetlen szeretet örök példaképének imádása révén az onnan áradó altruizmus tiszteletére. Ezen cél megvalósítására való önzetlen törekvést, bárholonnan jöjjen is az emberiség érdekében, tisztelttel lehet névözölni. Az értekezet magában véve teljesen egyházi jellegű, de kihatása a vallásos élet periferiáin is túlterjed, élte s erősíti magát az emberi társadalmat. — Nemes eszmék szálltak el az értekezet vezetőinek ajkairól. Kránitz püspök megnyitó szavai az eucharisztikus értekezetben a vallásos élet felkeltésének s az elhalványult hit megerősítésének legbiztosabb eszközeit ismerik el. A társadalmat a Galileai tenger háborgó hullámain hajózó apostolok esonákához hasonlítja,

melyből az apostolok ajkáról a szabadulás után szóló ima tört ki: „Uram, szabadíts meg minket, mert elveszünk!” — S a mint ott a legfőbb hatalom paranesszava következtében elült a felkorbácsolt vihar, úgy a társadalomban felajzott szenvedélyek viharját is csak akkor követi a béke szélesedje, ha a tudományba s művészetbe, a törvényhozásba és végrehajtó hatalomba is beleviszik a vallásosság szellemét.

Az agg egyházfejedelem megnyitójából még számos szép részt közölhetnénk, melyek az értekezet szónokainak feladatait már előre könnyűvé tették a nemes eszmék hatása alatt álló lelkekkel szemben. — Körülbelül kilencven pap vett részt az értekezetben. Mintha egy kis zsinati teremő változott volna a ferencesek hatalmas rektóriuma. A teremben Kránitz püspök jószágos arcával külön asztalnál ül s vele szemben egy sereg lelki vezér, mely az élettapasztalat bőleségében jött össze erősödni, hogy ez erősödés következtében a rája bizott lelkeket is erősekké tudja tenni az élet zivataraival szemben. A püspök jobb oldalán állnak meg az előadók. Tartalmas szónoklatok hangzanak ajkairól, melyeket tudományos előkésztet szült s előadásukban a meggyőződés heve kísér.

Egymás után jönnek Dr. Hanauer, Dr. Tauber, Dr. Mihályffy s Kanter prelatus s diadalmasan hagyják el az előadó helyet, melyen az ékesszólás ereje csaknem négy óra hosszat uralkodott. Szavuk forrása nem a szenvedély, hanem a megerősítés lelke, honnan gondolatuk s minden állításuk fakad s mely át-megy e gondolatközlés nyomán a hallgatóság lelki-kinesvé. Szavuk senkit nem sért, érvelésük nem erőszakos, történeti állítások összevágának a mult valóságával, — szóval a vallás igazsága beszél minden szavukban. Hanauer a buzgóságról beszél, Tauber kánonjogi tanulmánya X Pius egy decretumát (De quotidiana SS. Eucharistiae sumptione) — ismerteti, mely az Istennel egyesülni törekvő lelkek arany-bullája, Mihályffy szavaival egész világot jár be s egy élettapasztalat gazdagságát hozza össze a vallásosság szellemének erősítésére s utána Kanter lelke mélyből meríti minden szavát, melyet a lelkesedés hevével ad elő, mikor a jelenlevők figyelmét az Ur szegény házái felé fordítja s az oltáregyletbe való soraközására int.

A szavak olykor könnyekig indítják meg a jelenlevőket s ezek a könnyek az értekezet sikerének gyöngyei. Szinte feledni látszanak a beszédek hatá-a alatt — a földet, az életet s csak az eszmények lelkének lüktetését érzik, melyből új élet árad.

Délután három óraker Kránitz püspök beszél a hívek sokodalma előtt s beszéde szép együttesbe olvad Dr. Szinek délelőtti beszédjével. Azután harang-kongás jelzi az ünnepi nap végső aktusának közeledtét. Körmentre gyűl egybe a hívők sok ezre. Rend és rang mintha leolvadna néhány percre a szorongó sokaságban az egybegyűltekről s nincs ott más mo-t csak egy esomó ember. Mindenki egyformán hódolni jött annak, kit csak az nem ismer, ki nem ismeri a nagy mindenség szavát, melyből egy örök dicsőret hangzik a legnagyobbnak, a leg hatalmasabbnak. A körmenet meg is indult. Ének s ima hangja folyt egybe. Itt elhal az ének, amott elemmentirisabb erővel tört fel ezrek ajkán, ezer nyelven.

Az épületet látványt az eső szakította félbe. A pápság hosszú sora alig jött ki a templomból, máris visszafordult a szakadó zápor miatt. A templomban ezután felcsendült a Te Deum s ennek végső akkordjai jeleztek az eucharisztikus értekezet befejezését.

Az Uttörő iskola előadása.

Vasárnap tartotta az Uttörő kanizsai iskolája második előadását. Konstatáljuk, hogy elég szép számú és nagy részt intelligens közönség hallgatta végig *A tudomány harcát a vallás ellen*. Sőt azt is megállapítjuk, hogy Faber Oszkár lendületes előadásának, történelmi elkövetésének frappansan megnyilatkozott tapsokkal adózott a közönség. Híhű és nem híhű urak és urnők, tanítók, tanárok és feltudósok nyilvánították tetszésüket, mikor az eddig nagynak ismert világtörténelmi alakokon végig vágott és az eddig szentnek tartott írásokat lepecskondiázza. Először Mózeset mardatta meg. Vele ugy bánt Faber, mint egy együgyű diákkal, aki írásbeli dolgozatában csupa hülyeségeket írt. Mózesi könyvben lefektetett erkölcsi, társadalmi, humanista és szegényügyi törvények ugylátszik ismeretlenek előtte. Csak a teremtés tényét bírálta, aminek igazán semmi köze sincs a mai társadalmi ferdeségekhez. Ezek még akkor is meg volnának, ha a Kant Laplace és Darwin elméletét írják bele a Genesis könyvének első fejezetébe. A „Ne lopj” és „Ne ölj” erkölcsi sarkitelekről azt mondta, hogy ezt akkor készítette Mózes, mikor már a zsidóké volt Kánaán. Nem tudjuk miféle adatokból, forrásokból, merítette ezt, mert ami erre nézve egyedüli forrásmunka, a Mózes könyve, ugy mondja, hogy a Sinai hegyen történt a kinyilatkoztatás a 40 éves pusztai vándorlás harmadik hónapjában. De elvégre ez mellékes. Igaz az, amit nem Fabertől hallottunk először, hogy a gazdasági élet rugója az emberi tevékenységnek, tehát a „tiz parancsolatnak” ismert törvények eme része feltétlenül a gazdasági érdekek megvédésére készültek.

A keresztes háborúk bizony nem lekesitenek bennünket se, már azért sem, mert eredménytelenül omlott annyi százezer ember vére majdnem 200 esztendőn keresztül. Magának a háborúnak sem vagyunk barátja. De azt állítani, hogy a keresztes háborúkból, illetve annak megindításából hiányzik a vallásos alap, merész, célzatos mellőzés az igazságnak. A régi történelmi kutatások az askezist nemcsak a zárdák falai között, de a népnél, sőt a fejedelmi udvarokban is fellelik. Sőt se politikai, se közgazdasági alapokon meg se indulhatott volna kiváltképpen az akkori primitív közlekedési eszközök korában oly távoli országba való hadjárat, ha nem támaszkodhatott volna a fejedelmeknek és a népek vallásos érzületére. Hiszen a hűbériség csak egyévi hadikötelezettséget rótt egyfolytában a vazallusra, tehát a hűbériség alapján is kivihetetlen volt a keresztes háború, melynek fejedelmek, vezérei lehettek, sőt voltak is önzők — hiszen ezt Faber Oszkár se hibáztatja — de feltétlenül a vallásos érzület esőditette Európát a kalandos hadjáratba, mely abban az erjedési korban a fejlődésnek éppen olyan fokozatát jelent, mint tesztem tel Faber előadásainak sorozata. Hogy politikai, közgazdasági érdekek is áltak az intézők előtt, az nem hibáztatható, hanem dicsérendő.

Luther Mártonon is végig vág az előadás. Vak eszközevé lesz nála Luther Bölcs Frigyes választófejedelmek törekvéseinek. Hogy gazdasági érdekek belejátszottak a germán nép gyorsátérésébe az bizonyos, mert a földes urak, akik eddig csak kgyurak voltak az elidegeníthetetlen papi birtokoknak, áttérve a protestántizmusra sajátjukká tették a papi birtokokat. Ez csak a gyors terjedésnek volt oka. De maga a reformáció vallásos alapon indul meg. Történelmi tény, hogy Luthernek nem volt szándékában új vallást alapítani, csak a régi egyház tisztaságát és a papi élet puritanizmusát visszaállítani. Csak a pápai kiátkozás után szakadt el az anyae gyháztól és vele mindazok, akik az új vallástól bármiféle előnyöket remélhettek. Téves tehát, mintha Luther és Melancthon reformációnak gazdasági okokból lettek volna harcosai.

A felolvasás többi részét, fejtegetéseit ismeri mindenki, aki újságot olvas, csak a gondolatoknak tetszetős összekapcsolása volt Faber műve. Egy szép képpel fejezte be előadását. A krisztusi feltámadással, ami a ráhengerített hatalmas kőnek és az odaállított éber őrszemek dacára is láthatatlanul megtörtént.

Mi is egy képpel fejezzük be közlésünket. Ismeretes a bűvészek az a mutatványa, mikor egy embert össze vissza vagdalva beledob valami edénybe, az után nagy bámulatára a közönségnek ujra épen és elevenen kerül onnan elő. Így járt Mózes meg Luther Faber kezei között. Összevagdalta őket és bele akarta gyömöszölni az ismeretlenség, a lenézés és a darab árak edényébe, de elevenen, feltámadva kerültek onnan ki, az igaz, hogy nem Faber jóvoltából.

Lesz idő, talán a Madách megjósolta falanszter világban, mikor az internacionalismus, a communismus és a jövőnek hasonló jelszavai szerint fog a társadalom berendezkedni. Mózes és Luther babérai akkor is zöldék lesznek még.

Nézzé meg

BRÓNYAI L. Kazinczy-u. 6 sz. alattinói kalapüzletének kirakatait és dusan felszerelt raktárát s meg lesz győződve hogy a legfrissebb újdonságok

PÁRISI ÉS BÉCSI női kalapokban

a legdusabb választékban, méltányos áron csakis

Brónyai L. női-kalapüzletében Nagykanizsa
Kazinczy-u. 6.,
szerezhetők be.

HIREK.

Senki fiai.

(A gyermeknapra)

Dörög-villan a menny —
Robog a vihar —
Zuhog a zápor —
Messzi a határban, torló vízbe-sárban
Kis árva lány sir-ri, nem keresi senki —
Szegényke ott veszhet:
— Mentsük meg őh!
Mentsük e gyermeket

Halál-keselyű sikít
Késő éjszakán —
Zord, sötét magány —
Kastély kapujában, szakadt rongyában
Koldus fiu borzong, ugy eped, kesereg —
Kár volt, hogy — született:
— Mentsük meg őh!
Mentsük e gyermeket

Elhagyott utcén
Romok aljában,
Kendő pályában
Szegyen-kisdéd hervad, arcán szederkék fagy.
Barna hangyák lepik, főveny-bolyba rejtik —
Nem késő, még lehet —
Mentsük meg őh!
Mentsük e gyermeket

Tálossy J.

Munkában a gyermeknapért.

Milyen könnyű is bevárni a közönségnek a május 7-ét. A megrendelt szép napsugaras időben, vasárnapi hangulatban kitűdül az utcára és urnáról urnára menve leadja az előre elkészített fényes koronákat.

Utközben ahelyett, hogy a trafikba menne, eléje viszik szebbnél szebb hölgyek a finom szivarokat és szinte kérni se kell megkínálják vele; nem is kell kérdezní, mi az ára csak fizetni kell; minél többet, annál jobb Szivarszükségletét mindenki vasárnap szerezze be a gyermeknap tőzsde áruiból, hol tőzsdei áron kaphatnak válogatott szivarokat. Tíz órára nem a Koronába, nem a Szarvasba foguak vasárnap menni, hanem a buffet sátrakkal, a hol mesés olesőn inycsiklandozó különlegességeket kaphatunk, hogy megemlékezzünk a gyermeknapra még 90 éves korunkban is. Este elmegy a közönség és zsufolásig megtölti a Polgári Egylet nagytermét, hol két felvonásos szindarabot foguak apró tündérek eljátszani, a Steiner Mancsi híressé lett táncművésztéhez most a kis Remete babuska táncá csatlakozik.

Szóval a közönség már előre örülhet a vasárnapi gyermeknapnak. Igen, de Vidor Samuné, Boér Gusztávné, Szekeres Józsefué, Plihal Viktorné stb. (bocsánatot kérünk, hogy a többieket majd utólag említjük meg) urnők már egy hét óta gyűléseznek, tanácskoznak, tervezgetnek és — reugeteg sokat iruak, mind a gyermeknap érdekében, hogy mindenki meglegyen elégedve, még maga a gyermeknap rendező bizottsága is.

Rendkívül helyes és dicsőretre méltó, a gyermeknap rendezőségének ama határozata, hogy a befolyó tiszta jövedelem tulnyomó része helyi célt szolgáljon A határozat szerint a jövedelem 40%-a a Nagykanizsai Népkehelyé, 50%-a a Nagykanizsai Patronage Egyesületé és 10%-a az Országos Gyermekvédő Ligáé. Mind a három intézmény humanus, szocialis célja a legmesszebbmenő támogatást érdemli, ami a mutalkozó nagy érdeklődésből ítélve még az előző évek nagy sikerét is meghaladja majd.

Vederemo.

— Bérmlás. Kránitz Kálmán, felszentelt püspök f. hó 14-én és 15-én bérmauton lesz. Még pedig 14 én a gelsei plébániához tartozó Gelse, Gelsesziget, Ujudvar, Kilimán és Alsórajk, valamint a zalaszentbalázi plébániához tartozó Pölöskefő és Kacorlak községbeliek bérmlása lesz Gelsén. Május 15-én pedig a zalaszentbalázi plébániához tartozó Szt.-Balázs Magyarszerdahely, Ujnép, Boeska, Börzönca és a hahóti plébániához tartozó Alsó és Felső Hahóteliek bérmlása lesz ugyancsak Gelsén.

— Eljegyzés. Bertalan Albert városunk szülötte, eszásári és királyi kapitány Miskolcon eljegyezte Cermann Karola urleányt Budafokról.

— Iskolai felügyelet. Dr. Záray Károly, a pécsi keresk és iparkamara titkára, az orsz. ipari és keresk. oktatasi tanács tagja, mint a vallás és közokt. miniszter által kiküldött iskolalátogató f. hó 2-án és 3-án meglátogatta a helybeli felső keresk. iskolát és a női keresk. ta. folyamat; az összes osztályokban a tanításon többször jelen volt és a látogatás befejeztével a tanári karral tartott értekezleten a tapasztalt tanulmányi eredmény és jó fagyelem fölötti meleg elismerését nyilvánította.

Békey Ignác a fiumei polgári iskola igazgatója, mint a közoktatóügyi miniszteriumból kiküldött iskolalátogató f. hó 2. és 3-án a helybeli polgári fiu és leányiskola tanulmányi ügyeit vizsgálta meg. A szaklátogatás befejeztével a két iskola testületével közös konferenciát tartott, melyen teljes megelégedésének adott kifejezést.

— Gáspár Ferenc halála. Nagykanizsának egy köztisztelőben állott patriarchája hunyta la örökre zemeit. Idősb. Gáspár Ferenc egyike volt azoknak a régi polgároknak, aki a mult idők munkásságával, takarékos, egyszerű életmódjával, becsu-

letességével jómódra és közbecsülésre tett szert. A 91. évet betöltött aggyasztán még nemrég ott volt a Délzalai Takarékpénztár igazgatósági ülésén. Ennek a virágzó intézetnek alapítása óta igazgatósági tagja volt. A város képviselőtestületének virilis tagja volt. Mint nagy szakértelmű gazda a Bakónaki hegyen olyan szőlőt létesített, melyben csupa finom fajszőlőket ültetett és mintaszert kezelést messze vidékről odament gazdák megcsodálták. — A Délzalai Takarékpénztár alapító tagjának elvesztéséről a következő gyászjelentést adta ki: „A Délzalai takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara megilletődéssel jelenti, hogy Gáspár Ferenc ur, ki az intézetnek megalapítása óta volt ügybuzgó igazgatósági tagja, folyó hó 2-án délután 6 órakor fog a helybeli róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Nagykanizsa, 1911. május 1-én. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

— **Ingyenes munkaközvetítés Nagykanizsán** Az Országos Patronage Szövetség Budapest IV. Papnövelde utca 6 sz. alatt Patronage Munkaközvetítőt állított fel. A nagykanizsai egyesület, mint a Szövetség tagja vasárnapi gyűlésén Vécsey Zsigmond előklésével kimondotta, hogy az egész ország területén központilag szervezett munkaközvetítőt támogatja. A nagykanizsai patronage egyesület díjmentesen elintézi minden munkaközvetítésre vonatkozó megkeresést. A munkaadók, kereskedelmi és ipari testületek bizonyára szívesen fogadják igénybe venni akár a központ, akár a helyi egyesület működését, melynek nagy jelentőségű huzmáns célja nagy dicsőrelet érdemel.

— **Tanitógyűlés.** A Zalavármegyei Általános Tanítótestület Nagykanizsai Járasköre 1. évi május hó 18-án d. e. 9 órától kezdődőleg Nagykanizsán az állami elemi népiskola központi helyiségében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyit. 2. A múlt gyűlés könyvének felolvasása és hitelesítése. 3. A tanítók anyagi helyzete. Nagy Lajos nagykanizsai r. tagtól. 4. Tanítótestület reformja, szolgálati pragmatika. Előadó: Németh Jenő r. tag Zala-Szt.-Mihályról. 5. Az ismételt iskolák reformja. Az alapszabályok módosítása. A központi tisztviselés ügye, stb. Elnöki előterjesztések. 6. A számvizsgálók jelentése. 7. Indítványok.

— **Munkások jutalmazása** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara f. hó 21. én keltezt felhívó leiratot intézett a területén működő valamennyi gyár-, közép- és kisiparos munkaadóhoz, hogy a kereskedelmi m. kir. minisztérium elhatározására az idén is, az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására hat, egyenként egymászt koronás jutalmidjat fog kiosztani. A felhívás egyéb feltétel-pontjai a következők: A jutalmazott munkások mindegyike a jutalmidjon kívül a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. Felhívjuk a kamarakerületünk területén működő gyárosokat, közép és kis iparosokat legkésőbb ez év május hó 31-ig közöljék a kamarával ama munkásaik névsorát, a rájuk vonatkozó és jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket a szóban levő jutalmakra érdemesnek tartanak. A jutalomra való igény előfeltételei a következők: 1. magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való alkalmaztatás; 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés, az ipari munka körében; 4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okirattal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

— **Munkásházak építése.** Három esztendő óta, mióta a magyar munkások sorsát gondjává igyekszik tenni az állam, különösen a munkásházak építésénél látható ez a jóakarát. Azóta ugyanis 12,000 gazdasági munkásházat építettek fel elosztva az ország több megyéjében, melyek költségeihez az állam részben segítséggel járult. Mint értesülünk

most a folyó évben is háromezer munkásház épül, s az építési munkálatok már több megyében meg is kezdődtek. — így a szomszédos Veszprém és Vas megyében is folynak a munkálatok, hol szintén sok, minden tekintetben nyugalmas és egészséges kis hajlékot fognak az ősszel, az emberi boldogságra igazán méltó gazdasági munkások tulajdonába bocsátani. Nem-e csodálatos, hogy Zalamegyében eddig elfeledtek gondolni arra, hogy itt is volna ám e tekintetben igen sok tenni való.

— **Kiknek keres az amerikai kivándorló?** Azok a szerencsétlenek, kik boldogabb jövő reményében tömegesen hagyják el szülőföldjüket, nem is képzélik, hogy itthon elprédált vagyunkajukat pénzsóvár vállalatok zsebébe tömik, míg ő nekik maguknak legtöbbször a terhes erkölcsi és anyagi tönkremenés lesz osztályrészük. — Sajnos igen sokan vannak az országban is, kik ismerik a „Cunard” hajóstársaságot, amely Fiuméből szállítja kivándorló magyar testvéreinket Amerikába; hát most látszik meg annak a hajós társaságnak a múlt évi zárómérlegéből, hogy az 1910. évben 23.860.576 korona tiszta nyereséget vágott zsebre. Menyi köny szárad a nyereséghez, mennyi szerencsétlen fedélközi utas halálutját mutatja napnál világosabban ez a nagy haszon.

— **Mire jó a régi gimnázium.** Nemsokára hangosabb lesz a város. Szinkopott, numerajeles külsője telt kofferok terhe alatt görnyedező pórtartalékosok vonulnak be 13 napi legyőrfogásra. Számszerint külön-külön 450 behívott 48-as közös baka. Egyik csoport május 8-tól 20-ig, a másik május 22-től június 3-ig fogja leróni az izgalmas három és tizszer huszonnégy órát. És a komor, bus régi gimnázium falai újra örömhagra mordulnak, mert látni fogják, hogy niuencenek még teljesen elfeledve: bus magyar katonák tanyájává tették.

— **Az iskolák és a korcsmák.** Közismert, hogy néptünk különösen egyes vidékeken, a műveltség terét nagyon hátra van maradva. Nem lesz érdektelen, ha egybevetjük az iskolák számát a korcsmák számával. Hazánkban 252 lélekre esik egy italmérés, míg 1008 lakóra egy iskola. 1908. évben 66200 helyen mérték a legtöbbször erkölcsi és anyagi romlást okozó pálinkát, tehát aránylag több mint négyszer akkora az italmérések száma. Peddig ebben a számban még nincs igen-igen sok zugkorcsma, hol engedély nélkül mérik az italt. Mindenesetre épültek kis statisztika.

— **Bűnös gyermekek.** Még élénk emlékezetében lehet olvasóinknak az a bűnszövetkezet, melynek tagja a Wositz testvérek, Mérei, Vince, Bakos stb. 15 éven aluli gyermekek voltak, kik 27 rendbeli lopás vétségében lettek bűnösöknek kimondva Végre a rendőrség javaslatára a kir. járásbírósg őket javító nevelésre utalta. Minthogy a javítóintézetek mind be nem fogadhatták, az igazságügy-miniszter úgy rendelkezett, hogy egy a székeshérvári javító intézetbe, 3 pedig a kath. Patronage egyesület Julianum nevű telepére Püspök-Nádasdra utaltatott be. Ezeket szerdán szállították el. Ujabbán 3 10-11 éves fiu ellen folyik az eljárás, kik közül egyik betörést is követett el.

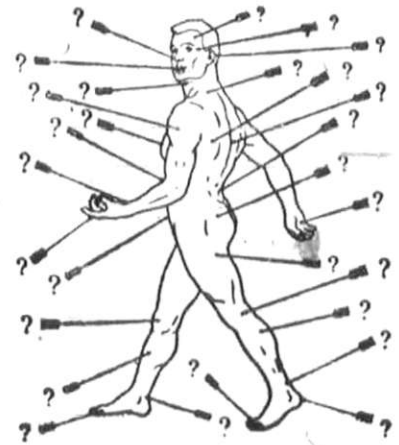
— **Betörés Osurgón** Tegnap éjjel a esurgói főszolgabírói hivatalban betörők jártak és 12 darab ketős, egy darab egyesítő fegyvert és egy forgópisztolyt magukkal vittek. Ma a kanizsai rendőrség erről átiratot kapott, hogy a tetteseket nyomozza ki és az esetleges eredményről a esurgói hatóságokat értesíti tse

Csakis Pilseni sört igyunk a „Szarvas szálloda” éttermében, a sörök királya; szénsav nélküli kezelés, a gyomornak kitűnő.

Szerkesztői üzenet.

Petánczy Ismeretlen kezektől, álnév alatt beküldött munkák olvasatlanul jutnak a papirkosárba.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulakát, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye.)

A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, kövényt, ideggyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derekfájást, zsábat, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtségtől, nátha, mell- és torokfájást és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyiskerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására öhajtuk hozni, hogy a emberek ezrei gyomorhajok, görcs, étvágytalanság, vesegés, hányási inger, rosszull, felbőfős, puffadás, dugulás, aranyeres bántamok és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel kasználják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulakát 6 doboz bérmentve 4 korona, Övökodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendel: gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye.)

Üdvözet Grázból!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb stiriai

férfi- és női lodenról

vadász-, erdész-, turista-, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai női loden-ről gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divat-szövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általános elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kivitelű cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. szám.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Hogyan védjük magunkat GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták, eredményesen megelőzzük és azokkal erőlyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókori használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészséget legkésőbbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitünő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ezen Nectár, mely kitünően bevált gyökérendvekből és jó borból van készítve, hatásos és gondos összetételével folytan az emésztésre különösen jótékonyan hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbor és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártekonny hatás nélkül egyaránt ihat. Nectár mertéletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvkepződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorhurut, gyomor fájdalom, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodásnak. Épeny megakadályozza Nectár a székrekedést, szoritást, bélgyöcs-fájdalmakat, szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat idéz elő és így meg ment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől fejfájástól és ideges elinkadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vídamságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarország összes gyógyszerüzaraiban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsodombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Ihárosberény, Bohonye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vars, Balatonszentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszerüzaraiban, ugyszintén Magyarország minden nagyobb és kisebb helyiségében lévő gyógyszerüzaraiban.

Óvakodjunk utáztatoktól!

Kérjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkatrészei: Samos bor 300.0 borszesz 150.0 málna lé, 100.0 berkenyelé cse-resnyelé 200.0, cskoró virág 30.0, borokabogó 30.0 úrnos 30.00, ánizs, örvény gyökér, encangyóker, kalmusgyóker, pipitér 10.00 — Ezen részek vegyítendők.

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajszi és francia barack; diszfákat, diszcseserjéket, fenyűfákat.

Rózsafákat: magasztörzsű, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szőnyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: **Fő-ut 1. szám. Nagykanizsán** kerttelep: **Báthory-u. 22.**

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

KÁLLAI LAJOS

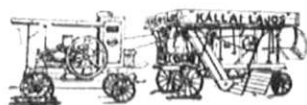
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghiresebb motorcséplő-
készleteket.

Valódi KÁLLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkittünőbbek az országban.

Kérjen diszfőarlapokat!

Figyelemztetés! KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem téveszthető össze más Kállai nevű czégekkel.

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Miuden kisebb házikortben is termelhető, lugosnak is kitünő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért irásban jótállok. Elgyökeroztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltetik minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirtda és telefon állomás.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Szabó Ferencz

Központi fehérnemű tisztító és fonyvaszó Intézet.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

**Fehérnemű
Tisztító Intézetemet,
Február hó 1-én**

Kazincy-utca 6. dr. Szabó-féle házba helyeztem át s azt

új-gépekkel felszerelve hoztam üzembe.

Legszébben tisztítom a fehérneműeket és függönyöket s azonkívül a tisztítás ugyanaz, mint a házi mosás, amennyiben a fehérnemű legnagyobb kiméletben részesül.

Tisztelettel

SZABÓ FERENCZ
fehérnemű tisztító.

Mutatványszám ingyen!

„JÓ PAJTÁS“
a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal: **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.
Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyvkereskedésben.
Működési ár negyedévre 2 K. 50.-

Mutatványszám ingyen!

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

**A
VASÁRNAPI
UJSÁG**

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

Borzalmas számok.

Az amerikai Szabadság hivatalos adatok alapján a következőket írja:

Pennsylvániában 231 millió 966 ezer és 70 tonna szenet bányásztak a múlt esztendőben. Ennek az óriási szénmennyiségnek a kiaknázása 1125 mond ezerszázhuszonöt ember életébe került. Az állami bányahivatal most közzétett hivatalos jelentése szerint ennyien pusztultak el az elmúlt évben a pennsylvániai bányákban.

A kimutatás szerint puba szénből 148 millió 696 ezer 776 tonna került felszínre. Összesen 187,711 ember aknáztta ezt a nagymennyiségű szenet, a melynek bányászása közben 527 ember pusztult el.

Keményszent 83.696.294 tonnát termeltek a pennsylvániai bányák. 167,927 alkalmazottal, akik közül munka közben 598 ember vesztette életét.

Pennsylvániában nagy az elpusztult bányászok száma, de a statisztika azt bizonyítja, hogy aránylag a többi amerikai államokban még nagyobb emberáldozattal jár a szénbányászás.

Megjegyezzük, hogy az elpusztultak legtöbbje magyarországi tót és olasz. Amerikai nincs tiz se az ezren felül levők között,

mert a benszülött amerikai a halál biztos pitvarába nem megy kenyeret keresni. Ez a kenyér igen alkalmas az idegennek, akit az amerikai az által tart egyenrangunak.

Nincs nap, melyen borzalmas szerencsétlenség ne történnék, s nem vehetünk kezünkbe amerikai lapot, amelyben ilyen szerencsétlenségről ne lenne hír.

És ami a legelszomorítóbb, ninesen rá eset, hogy magyar munkás, mikor amerikai partot ér és hetek meg hónapok számára munkát keres, mást, mint szénbánya munkát kapjon. Mert aki csak valahogy betevő falatot másképpen kereshet, az nem bolond életét kockáztatni? Ezért marad idehaza annyi asszony özvegyen; ezért hull annyi könny: s ezért emlegeti sok ajak átkozva Amerikát.

De azért még mindig van ember akiket el lehet kápráztatni Amerikával. Hasonlók az éjjeli bogárhoz, akik nekirepülnek a tűznek s szárnyaszegetten esnek bele s pusztulnak el. Egy azonban bizonyos, a kívándorlás Amerikába alább hagyott. Nem olyan zsufoltak már a vérünket vivő hajók. Ellenben haza mind többen jönnek, sokan csalódtak az Amerikát átokkal emlegető megtértek. Nekik igen nagy érdemük van abban, hogy igazság szerint, oly sötét képet feste-

nek az amerikai magyarság helyzetéről, hogy aki Amerikába akarna menni, — annak is alaposan elmegy a kedve tőle.

Nemzetünknek teszünk nagy szolgálatot, ha a népet felvilágosítjuk s az ügynökök gonosz munkáját sikertelenné tesszük. Mi a sajtóban e tekintetben bőven kivesszük munkarészünket, de ezt várjuk azoktól is, akik a népre hatással vannak.

— Az iglói hős halála. Aki legelsőnek tüzte ki lobogóját a veszedelemnek indult magyarság megvédésében, aki megdönthetetlen számadatokkal, a szakpolitika éles látásával mutatta ki Iglón a koalíció gazdálkodását, az: Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, f. hó 4-én elhunyt. A nemzet megtörve a veszteségtől állta körül a nagy ember ravatalát. A tróntól kezdve minden hazafi lelkén sebet ütött ennek a puritán férfiúnak a halála, mutatva mily értékes élet szüntetett meg.

A részvét, mely országszerte meggyilatkozott nem lett kisebb azzal, hogy a képviselőházban a Justh-pártiak nem csatlakoztak a felállításban a többi párthoz, mikor az elnök a parlament becsületes harcban ártott a Justh-oknak, azt a halottnak sem tudták megbocsátani. „Tiszteletünk, csodálatunk és mindennek felett szeretetünk elkísér téged a síron túl is. Isten veled! Híven meg fogjuk őrizni emlékedet.” Ez volt Tisza István búcsuztatójának a vége, mikor 6-án d. u. az ország színe előtt utolsó útjára indult a nagy halott.

Házasságról.

1. Te pedig csak azt nézd, hogy házasságba ne menj csak: ép testtel és ép lélekkel. És ugyanolyan válasz. Akár légy te férfi, akár, asszony ember. Mert mi szükség köresokra, idétlenekre, hibbantakra? Hadd vesszen a rossz mag önmagában.

2. Mert a rossz test magrontja a jó testet is és a rossz lélek veszedelmére és örök gyöttrődésére lesz a jónak is.

3. Vagy a ki romlott így és romlott úgy, az vegyen hasonlót, hogy egymásba meglássák azt és megbotránkozva megjavuljanak.

4. És szövetségetek önmagáért való legyen.

5. Hogy ne mondja az egyik: Keresem az én párom.

6. És nem a másik: nem ő az.

7. És szövetségetek teljes legyen.

8. Mert van (férfi), aki azt mondja: Mindent magadok az én hitvesemnek, tiszteletet, gyöngédséget, anyagi javakat és egyébként nem tart vele közösséget.

9. Bizony nem igaz az ő szövetségük.

10. Ismét más azt mondja: Nem fogy ki az én ajkam a csókokból és nem merül ki az én karom az ölelésben az én hitvestársammal és ezek után

hagjsa az ő lelkét egyedül bolyongani és nem tart vele közösséget.

11. Bizony azoknak sem igaz az ő szövetségük.

12. Hanem a kik testet, lelket értelmet és akaratot összeegyeztetnek, — mintha egy ember lennének — azoknak igaz az ő szövetségük.

13. Vigyázz, te asszony, hogy a te szerelmed soha se legyen fölkinált. Hanem légy te Hódító, a kinek örömet hódolnak.

14. És te, férfi, ne légy zsarnok, akit muszáj szeretni, hanem légy te a Hódító, a kinek nem lehet ellenállni.

15. És hódításokat meg-megújuló legyen. Soha se mondjátok: ez már megvan.

16. Mert a nyugodt biztosságában leghamarabb elveszhetik az.

17. És szeretkezések ne legyen émelygős, úgy érte, hogy tulzott.

18. Unalmas, úgy érte, hogy kelleetlen.

19. Megszokott, úgy érte, hogy érdektelen.

20. De legyen mindig lelkes. Ugyanannak a két testnek lelke egybe forrjon.

21. Hogy minden mástól megkülönböztett legyen az.

22. És ha a férfi házasságra szövetségzett, nem

mondja unos-untalan: nekem ezt nem szabad, nekem azt nem szabad (amit maga enged meg magának a szövetség ellenére), mivel hogy én férfi vagyok s mivel, hogy az más, mint az asszony. Hanem tartsa magát, mint szövetséges társ. A másik jóvoltáért, a saját jóvoltáért, a szövetség jóvoltáért.

23. És az asszony is ne mondja: én szép vagyok és sok különbnek tetszem, mint te és engem körülrajonganak és te érzed meg azt. Hanem tartsa magát, mint szövetséges társ. A másik jóvoltáért, a saját jóvoltáért, a szövetség jóvoltáért.

24. És egymásnak legyenek a legjobbak és legszebbek.

25. Mindez pedig legyen az ő igyekezetük.

26. Mert nem minden van úgy bennünk, ahogy jó lenne lenni.

27. Hanem úgy is van, hogy saját magunknak kell ellenünk harcolni.

28. S aki jól vezeti a harcot, győz az s ha mégis legyőzötték, úgy az már fölöttünk való hatalomtól van.

Kulcsárné Müller Irma.

A gyermeknap.

Az abnormis esőzés miatt a tegnapi hírtett gyermeknapot az intézőség a következő vasárnapra halasztotta — feltéve, hogy akkor kedvező időjárás lesz. A fúton már elkészült tőzsdé- és buffetsátrak egy hétig emlékeztetőül fognak szolgálni a gyermeknapra fentartandó emberbaráti kötelességeinkre. Azonban az estére hirdett gyermekkabaret megtartotta az intézőség. Minthogy a közönség nem volt erről tájékozva, kevesebb volt a közönség, mint máskülönbent lett volna. Megnyugtatóan közölhetjük, hogy a jövő héten vasárnap este valószínűleg mérsékelt helyárrakkal megismétlik az előadást, mely tegnap annyi gyönyörűséget okozott úgy a közönségnek, mint azoknak, akik a közönség jótékonyágát művészi előadással akarják meghálálni.

Nem kísérjük végig az előadást, mert akkor minden szereplő neve mellé a dícséreteknek különböző skáláját kellene oda iktatnunk. Általánosságban csak annyit mondunk, hogy a rábizott szerepet mindenki közmegelegedéssel töltötte be. A Steiner Manczika spanyol táncra volt a piéce de resistance. Persze a Manczika jól ismert művészetétől sokat vártak. Meg is felelt a várakozásnak fényesen. Meg kell emlékeztünk Farkas Vilma tanárnőről, ki a szindarabot a növendékekkel betanította. Fáradtságos, de nagy sikert elért munkája elismerést érdemel. A táncokat Szabó István tanátnő gyakorolta be a kis művészekkel. A program és annak szereplői ezek voltak: 1. Kettős tánc: előadta Moshammer Stefike és Remete Iluska. 2. Magyar nótákat játszott hegedűn Fendier Karesi. 3. Kettős tánc előadta Jurecky Viola és Remete Iluska. 4. Asszony gazdaság 2 felvonásban; előadták Grünfeld Margit, Fesselhofer Nóra, Moshammer Stefi, Harsay Gizike, Szánvöber Magda, Barta Rózsi, Nagy Irén, Hudy Aranka, Lackenbacher Irma, Kohn Ilona, Práger Mariska. 5. Kettős tánc: előadta Jurecky Klára és Moshammer Stefike. 6. Kuplék énekelt Fesselhofer Nóra, aki feltűnő tehetségével, bajos mozdulataival az egész közönséget elragadta. 7. Spanyoltánc: lejött Steiner Manczika.

Választási taktika.

Választásoknál többséget az a jelölt kap, akiben később legjobban csalatkozik a választó közönség. A jelöltet azért választják, mivel személyéhez, tehetségéhez tulfeszített remények fűződnek, később ezek a remények nem teljesednek, széjjelfoszlanak és kész a csalódás. A tömeg reményekből, csalódásokból él; ezekből az elemekből épít fel jövőjét; a szürke jelen, a valóság komor és kietlen és ki nem elégítő.

A többség hasonérzelműek, hasongondolkodásúak, hasonérdekűek szövetsége egy bizonyos, rendszerint mulékony célra.

A jelölt tehát az az érdektárs legyen, aki a választók érdekeit egységbe foglalja össze és a választóit képviseli.

A képviselőnek (akár városi, akár más képviselő) azonban egyéni érdekei is vannak, nemesak pártérdekei. Majd ezeket, majd amazokat szolgálja. Barmelyikkel befolyást és hatalmat szerezhet magának. Ha sikerül a befolyás megszerzése, választóinak kedvében járhat, ha nem a csalódás a választók részéről teljes lesz. A titkos és nyílt óhajok és kívánások teljesíthetlensége csakhamar meggyőzi a választóközönséget, hogy jelöltje személyében vagy elveiben tévedett. Következik a kijózanodás, a jelölt és elveinek bukása és a rendszerváltozás.

Nem a legérdemesebb kapja mindig a többséget. Az érdem elbírálására a tömegnek sem hivatottsága, sem elég nagy elbírálóképessége nincs. A fecsegő agitátor és a szónokló államférfiu között a munkában meggörnyedt kisember különbséget alig tud látni. A szempont határoz, melyből a jelölt beszél, az erőszak intenzitása, melyet a jelölt a cél elérésében kilátásba helyez. Ha ezeket a szándékokat ügyesen tudja mutogatni, biz sok hívet szerezhet magának. Az iskolázatlan, a gondolkodásban és következtetésben fejelemetlen választó észjárása alakítható. Jártasság a választási technikában, a komolysággal leereszkedő bizalmaskodása a jelöltnek, a haszont ígérése nem elhanyagolható tényezői a megválasztás sikerének. Elvez járul még a választóközönség többségével való hitfelekezet egyformasága is.

A városi képviselők megválasztásában és hatalmi körzetük kijelölésében nagy része van a takarékpénztáraknak. — A takarékpénztárak kölcsönrel segítik, a kisipart, a kisgazdát és a kereskedelmet. Nem önzetlenül eszelecszik ezt, hanem jó kamatért és alkuszdíjért. De ez még nem a határvonal, amelyen megálhatnak. A takarékpénztáraknak bármely városban olyan együttérző, együtt működő munkatársakra van szükségük, kik segítik őket együtt uralkodni, együtt munkálkodni.

Alkalmazkodás és fejelem e pártban azok a kvalifikások, mellyel a jelöltnek bírnia kell. A merev nyakszirttel bíró emberek erre nem alkalmasak, ők, tehát abból a szükséges többségből ki vannak zárva.

Innen van aztán, hogy takarékpénztári igazgatókra bizzák olyan indítványok megtételét, mely a választásokkal van kapcsolatban, vagy bizottsági férfiak kijelölésével, vagy egyéb üzleti transzaksióval.

De az az alku minden uralmon levő pártnak intézménynek, testületnek, hogy saját történetük döntő pillanataiban nélkülözik a belátást és emiatt saját maguk okozzák bukásukat.

Elektra.

Nézzé meg

BRÓNYAI L. Kazinczy-u. 6 sz. alattinói kalapüzletének kirakatait és dusan felszerelt raktárát s meg lesz győződve hogy a legfrissebb újdonságok

PÁRISI ÉS BÉCSI női kalapokban

a legdusabb választékban, méltányos áron csakis

Brónyai L. női kalapüzletében Nagykanizsa Kazinczy-u. 6., szerezhetők be.

HIREK.

— **Zalavármegye új főügyésze.** Az elhalálozás folytán megüresedett megyei főügyési állást ma töltötte be a törvényhatósági bizottság közgyűlése. Két jelölt volt Dr. Köves Emil fővárosi ügyvéd és Dr. Csák Károly. Leadatott 329 szavazat; ezekből dr. Csák kapott 241-et, dr. Köves pedig 88-at. E szerint dr. Csák Károly 153 szótöbbséggel Zalamegye tisztí főügyészenek megválasztott.

— **Érettségi biztos.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolának 1911. évi érettségi vizsgálatához Neterda Mozes miniszteri titkárt küldte ki miniszteri biztosul.

— **A Zalai Közlöny Boszniában.** Egyik mult számunkban Fürst Ödön tollából meleg hangu, színes tárcát közöltünk a mostári magyar kulturegyesületről, melynek tagjai vendégszerető barátsággal fogadták a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola növendékeit, kik tanulmányutjukban ott megfordultak. Az egyesületnek egyik tagja Friedmann most a következő levelet intézte Fürst Ödönhöz: A Zalai Közlöny megjelenését közleménye az itteni magyarság körében rendkívül örömet okozott és a tagokat még több hazafiságra sarkalja. Több tag azon óhaját fejezte ki, hogy a Zalai Közlöny vonatkozó példányát az Önök kedves emlékeinek fentartására megőrizni szeretnék. Ha nem okóznak Önnek fáradságot e lapszám körülbelül 25 példányának megszerzése, szíveskedjék azt az Egyesületnek megküldeni. Mostár, 1911. május 2. Szívélyesen üdvözlő mielőbbi viszontlátás reményében Friedmann.

— **Áthelyezés.** A földmivélségi miniszter Mayer Ottó zalaezerségi főállatorvost Budapestre, a zalaezerségi törvényhatósági m. kir. állatorvosi állásra pedig Auguszting Gyula főállatorvost Liptószentmiklósról áthelyezte.

— **A III. osztályu keresetadó tárgyalása.** Mérő Géza pénzügyi titkár, a III. osztályu keresetadó tárgyalásra kirendelt kincstári előadó ma reggel Nagykanizsára érkezett. A keresetadó tárgyalását a bizottság 9 óra reggel 9 órakor kezdi meg a városháza gyűléstermében. A nagykanizsai kir. adóhivatal kerületéhez tartozó községekkel a tárgyalások f. hó 19-éig fognak tartani. A nagykanizsai adófizetőkkel a tárgyalások május 20-án kezdődnek és körülbelül június végeig tartatnak. Mindennap pontosan reggel 9-órától kezdve, míg az arra a napra kijelölt tételek le nem tárgyalattak; Szükséges, hogy a felek pontosan és lehetőleg személyesen megjelenjenek, hogy érdekeik megóvassanak. A javaslatok kiadásáról az érdekeltek azonnal értesítést kapnak és a közszemlére való kitétel a helyi sajtó útján is közöltetik. A III. osztályu keresetadó most csak az 1911. és 1912. évekre állapítatik meg, minthogy az új adótörvények, nevezetesen az 1903. 7. és 8. t. cikkeik melyek az általános kereset és jövedelmi adóról szólnak, 1913. év január 1-én fognak életbelépni. Feltéve, hogy politikai okok azt nem késleltetik. Az adókiadó bizottság elnöke Unger Ullmann Elek; tagjai: Fábian Zsigmond dr. Miltényi Sándor, Weisz Tivadar és Ebenspauger Leo. Bizalmi ferfiak iparosok részéről Viola József, a kereskedők részéről Scherz Richard. A városi adóhivatalt Horváth István adóellenőr képviseli; a bizottság jegyzője pedig Vojkovich János városi adótitkár lesz.

— **Választmányi ülés.** Az Első nagykanizsai asztaltársaság, melynek jótékonyága már közismert a szegény néprteg körében, esztörtökön, 11-én este 8 órakor választmányi ülést tart a Vaskapu vendéglőben levő külön helyiségében. A gyűlés a többek közt több jelentkező tagnak a felvételével foglalkozik.

— **Városi tisztviselői öröme.** Nagy örömet keltett a városi tisztviselők között Vécsey Zsigmond polgármesternek az a nyilatkozata, hogy a városházán az egyhuzamos munkaidőt honosítja meg.

VELMA SUCHARD Nyersen való
évesre
páratlan.

Hogy eddig késett ez a modern, célszerűt emberes-
ges újítás, annak semmi más oka nem volt, mint
mint az a körültekintés, mely ilyen nagyfontosságú
intézkedés megtétele előtt szükséges. A szerzett ta-
paszlatok azonban ammellett szólnak, hogy úgy
miut sok más városban bevált ez újítás, úgy Nagy-
kanizsán sem válik hátrányára a közigazgatásnak,
míg másrészt a tisztviselők mindennap kipinert moz-
gékonyasággal fognak terhes munkájukhoz. Sokszor
elmondtuk már azokat a szempontokat, melyek ez
újítás mellett szólnak, csak ismétlésekben esnénk,
ha azokat felújítanók. Csak a hivatalos órák 8—2-ig,
vagy 7—1-ig lesznek-e, az még nincs eldöntve.
Valószínű, hogy a nyári évszakban a 7—1 való hi-
vatalos idő mellett történik a döntés. Akárhogyan
legyen is, a városi tisztviselők ezzel az intézkedés-
sel vissza lesznek adva a családjuknak, az életnek,
az egészségnek; kötelességeiket pedig csak úgy tel-
jesítik, mint eddig, vagy bizonyára jobban.

— **Tandijelengedések.** Míg a népiskolai
ingyenes népoktatás az általános népművelésre nézve
óriási fontosságú, addig a középiskolai ingyenes
oktatás kétségtelenül a proletariatus óriási megnöve-
kedésére vezetne. Azért a kellő humanizmus mellett
minden testület azon van, hogy a középiskolai ok-
tatásból a tehetségtelen, nem odaváló elemek lema-
radjanak Ennek egyik eszköze a tandijfizetésre való
kötelezettség. A penteki tanácsülés foglalkozott a fő-
gimnáziumi tandijelengedési kérvényekkel. A folya-
modók közül 72 tanulónak egész évi tandija elenged-
tetett (3600) korona, 38-nak fél évi tandija (950 K.);
míg 41 tanuló kellő jogcím és egyéb okok miatt
elutasított. A feltandijasok és elutasítottak tartoz-
nak a tandiját f. é. június 1-én lefizetni. Ellenkező
esetben a tanulók a felhívásból hazaküldetnek és a
tandiját végrehajtás után fizetnek be. Így határozott a
tanács régebbi szabályzatát alapon. Így esleke-
szenek a fővárosban is, amint legutóbb olvastuk.
De a tandij behajtásának az a módja, hogy a nö-
vények az iskolai tanácsülésen, sehol se talál
helyeslésre. Nem pedig azért, mert fölösleges a tanu-
ló megszegyentése annyival is inkább, mert van
mód a tandijkövetelésnek érvényt szerezni részint
azzal, hogy végrehajtást eszközöljünk a céltól,
részint az évvégi bizonyítvány visszatartásával. Ideje
volna, hogy a városi képviselőtestület régebbi szabály-
rendeletét megváltoztassa.

— **Bizottságok megalakulása.** A köz-
egészségügyi városi bizottság ma hétfőn d. u. 5
órákor tartja alakuló gyűlését. 6 órákor pedig az
ipariskolai felügyelő bizottság. Kedden d. u. 5 órákor
a villamos ellenőrző bizottság, 1/3-6-kor a jogügyi, 6-kor
pedig a szegényügyi bizottság. Szerdán délután 5
órákor a kisednevelő ügyre felügyelő bizottság,
6 órákor pedig a főgimnáziumi bizottság fog alakuló
gyűlést tartani.

— **Zalavármegye népsége.** Arvai La-
jos alispán most terjeszti elő f. é. január 1. és 10-ike
között végrehajtott népszámlálás eredményét, ami
járásonként és városokként a következő. A zárójelbe
tett szám az 1900-iki népszámlálás óta történt sza-
porodást mutatja. Alsólendvai járás népsége 50.589
(1660), balatonfüredi járás 12.278 (3217), tapoleai
járásban 37.328 (3217), Csáktornyai járásban 45.967
(3556), keszthelyi járásban 30.505 (1349), letenyei
járásban 32.616 (4644), nagykanizsai járásban 36.077
(31), novai járásban 23.649 (2557), pacsi járásban
29.501 (246), perli járásban 43.909 (5642), sümegi
járásban 28.142 (1222), zalaegerszegi járásban 35.034
(2088), zalaszántói járásban 21.181 (1.37), Nagy-
kanizsa r. t. v. 25.752 (2497), Zalaegerszeg r. t. v.
10.562 (994). Az egész vármegye népsége 466.993,
a szaporodás a legutolsó népszámlálás óta 308.10.

ami 10.38 százalék szaporodásnak felel meg. Leg-
több népsége van tehát az alsólendvai járásnak,
legkevesebb a balatonfüredinek. Legnagyobb százaléka
van a szaporodásnak a letenyei járásban (16.6 %),
legkisebb az alsólendvai járásban (3.39%).

— **Drágább lesz az önkéntesség.** A m.
kir. honvédelmi miniszter értesítette Zalavármegye
alispánját, hogy a saját költségükön szolgáló egy
éves önkéntesek által fizetett általán egy a közös
hadseregnek, valamint a honvédségnek telmeletik.
Még pedig a gyalogságnál 348 korona helyett 456
kor, mihez egy kölcsönvett kincstári hitas löért,
beleértve a lőtartást, patkolást és gyógydíjat 657
korona fizetendő. A ló teljes felszereléséért a lovas-
ságnál jár 32 K., a tábort és a hogyi tüzérsegnél
29 korona. Ez a rendelet már f. é. febr. 1-én
életbe lépett.

— **Céllövés.** A nagykanizsai 20. honvéd
gyalozredet f. hó 10. és 11-én Kiskanizsa, Bajsa,
szepetneki major és Principális esaterná által határol.
lőtérben harszerű (éleltöltéssel) lövészetet fog tartani
A gyakorlat reggeli 6 órától d. u. 6 óráig tart. Az
említett napokon kijelölt határokon belül való tar-
tozkodás életveszélyes.

— **Gőzfürdő a városé.** A legutóbbi városi
közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a tanácsnak
a Gőzfürdő megvételére irányuló javaslatát. Minthogy
a törvényes idő leteltével a felbontás a véghatározat
ellen nem adatott, az jogerőssé vált. Most feltar-
jesztetik az alispánhoz, honnan, ha jóváhagyólag
visszaérkezik — amihez kétség sem fér — akkor
az adásvételi szerződés az eladó Dézlai és Nagy-
kanizsai takarékpénztárakkal megkötöttik.

— **Cipőipari munkások sztrájkja.** A
nagykanizsai cipőipari munkások bérmozgalmat indí-
tottak 15—25 százalékos béremelést követelnek. —
Minden évben a tavaszi időben, mikor a legtöbb
munka van a szakmában. Kisebb-nagyobb követel-
teléssel léptek fel. Az idén a munkások követelése-
iknek annyira harsány színezetet adtak, hogy a
munkaadóknak nagy hűgadságra lesz szükségük
ha az ellentéteket bekészen akarják kiegyenlíteni.
Szombaton este a munkabérek kifizetésekor a két
legnagyobb műhelyben Miltényi Sándor és Keller
Mátyás műhelyében memorandumot adtak át, mely-
ben követeléseik kielégítését hétfő reggelre kéri. A
cipőmunkások a mai árszabás szerint hetenkint 25—
30 kor-át keresnek. Tehát helyzetük nem mostoha,
ha idejüket munkára és nem egyébre fordítják. Minde-
melllett némi béremelésben lesz részükhöz és azért bár
egy órával később, de munkába léptek ma reggel,
mert köztük az egyezés létrejött.

— **Mindenkit érdekel, hogy a tavasz be-
álltával ruháit, függőnyeit, vagy háztartásában szük-
sleges holmiját hol tisztítsa, vagy festesse.** Leg-
célszerűbb azokat **Berketz István utóda** (cégtulaj-
donos: Kovács Endre) kelmefestő- és vegytisztító-
gyárába küldeni Budapestre (IX., Kinizsy-utca 14.),
ahol azok szakszerű kezelésben részesülnek, a leg-
nagyobb pontossággal és a legújatosabb árak mel-
lett Magyarország ézen legrégibb és legnagyobb for-
galmu kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógyára a
legmodernebb technikai eszközökkel van felszerelve;
munkái bármely világjáró készítményeivel kiállják a
versenyt és a legkényesebb igényeket is kielégítik.
Arjegyeket kívánatra ingyen küld. Vidéki megbí-
zónak csomagolásért díjat nem számít, postadobozait
csak saját árbau számítja.

477/1911. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.
t. c. 102. §-a értelmében azonnal közhírré teszi,
hogy nagykanizsai kir. járásbírósnak 1910. évi V.
1044/1 számú végzése következtében Dr. Gyarmati
Viktor budapesti ügyvéd által képviselt Mauthner
Ödön budapesti cég javára 65 korona 10 fill. s a
jár. erejéig 1911. évi február hó 11-én foganatosí-
tott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000
kor. becsült 1 gőzmozdony és 1 csepőlőből álló ingó-
ságok nyilvános árverésen eladotnak. Mely árverés-
nek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1910. évi V.
1044/2 számú végzése folytán 65 kor. 10 fill. tőke-
követelés ennek 1910 évi szeptember hó 1. napjától
járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen
23 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig
Kiskanizsán (Rác-utca 5 szám) leendő eszközésére
1911 évi május hó 13. napjának délelőtti 8
órája határidőhöz kitűztetik és ahhoz a venni szándé-
kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108.
§-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet
igérőnek becsáron alul is el fognak adni. A mennyi-
ben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a és a v.
n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Nagykanizsán, 1911. évi április hó 27-én.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

- Gyümölcsfákat:** alma, körte, kajsi és francia barack; diszfákat,
diszcszerjéket, fenyűfákat.
Rózsafákat: magastörzsű, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa
4000 darab.
Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia
Lobelia, Szöngyvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy
100.000 darab.
Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és
a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: kerttelep:
Fő-ut 1. szám. Nagykanizsán. Bathory-u. 22.

Az orvosi kar által ajánlva.

**Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bán-
talmak, szarvarköhögés, influenzánál.**

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés
bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenved-
nek, Sirolin „Roche” által rövid időn
belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid has-
snalet után lényeges könnyebbülést
érnek.
4. Skrofulus, mirigydusadásos, szom- és
orrhurutos gyermekeknek rendkívül
fontos az a Sirolin.
A táplálékot nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszerkeket határozot-
tan utasítsunk vissza.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Baden).

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-
tárban.
Ára üvegenként 4 korona.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kifizetése

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legártalmasabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól!
védjegyű.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi haszárban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigoruan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos
a Thomaspöschphatfabriken Berlin, vezérképviseletje
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviseelő és raktár Melis és Pinter Szombathely.

Tisztítsd csak

St. Louisi világtkiállítás 1904 "GRAND PRIX"

Globus
Fém tisztítókivonattal
a világ legjobb fém tisztítószeré

Jobban tisztít, mint más fém tisztítószer

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziáskor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, csúszásnak és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ugyiszlólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlobhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

HIRDESSEN
A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

MEGHIVÓ.

A „Nagykanizsai VI—VII. ker. templomtéri keresztény fogy. szövetezet” f. évi május hó 14-én d. u. 2 órakor a „Polgári olvasókö” helyiségében

KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az

IGAZGATÓSÁG.

Tárgy:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az üzlet felszámolásának kimondása.
3. Indítványok.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal, és Wajdits könyvkereskedés Deák tér és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Egy erősítő szer gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételök élvezése folytán

Gyomorgyengékedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörös, Gyomorfájások, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-főle BALDRIANUMOT

használják.

Baldrianum a legfokozottabb hatású gyógyszernek bizonyult a gyomorgyengéséknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az **idégesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás** stb

„Összetételénél fogva **Samosbor, Baldrian** ösöpöket, málnásyrup és oseresznyelevet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van **székrekedésnél** és határozottan erősítőleg hat az **egész emberi szervezetre**. A dr. Engel főle Baldrianum nem tartalmaz **semmiféle káros szereket** és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy likőrös pohárig. Gyengo egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel higitandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel főle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarország összes gyógyszer-táráiban Direkt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskánizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vldovec, Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murake esztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcalb, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-táráiban, ugyiszlólván Magyarország, minden nagyobb és kisebb helységében levő gyógyszer-tárban, illetve fú-szerüzleteiben.

Dr. Engel-főle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árák mellett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan **Dr. Engel-főle Baldrianumot.**

Üdvözet Grázból!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb stiriái

férfi- és női lodenról

vadász-, erdész-, turista-, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi stiriái női loden-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divat-szövetjeimről, férfi- és gyermek ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. szám.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és esemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszerű, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektolit-r terem holdanként, melyért írásban jótálok Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltem minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirada és tel-fon állomás.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Nyegyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A községi adó.

(V. L.) A belügyi költségvetésnél valóban nagy szolgálatot tett az a felszólalás, mely egy érthetetlen abuzus megszüntetése érdekében tört lándzsát: értjük azt a nagy kedvezményt, melyet az önálló puszták a községi adózás körül élveznek. Valóban nevetni való, hogy míg a közterhek viselésében még a verebek is a progressivitást csiripelik; van terület, a hol a nagy adózó törvényes rendelkezéssel fele annyit fizet, mint a kisember. Mi lehetett ennek a nagy igazságtalanságnak, aránytalanságnak magyarázata? Hogyan tudtak ilyen törvényt hozni? Az elv bizonyos az volt, hogy a puszták kevésbé veszik igénybe a közigazgatási szerveket és a községi élet kényelmét nem élvezik. Pedig éppen ellenkezőleg, a nagybirtokos a falubeliek rovására előbb és figyelmesebben élvezi a közigazgatásnak velük szemben serény funkciókat. Ha a gróf ur, vagy tisztartója járlatot akar, el tudjuk-e képzelni, hogy ne soron kívül kapja? Ha a puszták messze van, a községi kézbesítőnek egy napja is elvesz, e miatt a községnek több kézbesítőre van szüksége, — de a nagyur ügye nem szenvedhet hátrányt, —

ha az urasági koozi a községi orvosért bejön, a bricska nem vár, az orvos siet a pusztára s ha idehaza komoly dologban orvosi segítségre van szükség, ez az illetőnek különös pechje, miért éppen akkor beteg, mikor az orvos ur az uradalomban van elfoglalva.

A miket elmondottunk, azok beszédes példák és csak kiszakított esetek annak illusztrálására, hogy a féladóval a községi igazgatáshoz járuló önálló puszták, jobb helyzetben van, mint a belső lakó, a ki kétszerannyival adózik.

De még az aránylag jó eset, mikor az önálló puszták a községi adó felét fizetik. Mert ismerünk nem egy helyzetet, ahol a községi adót az uradalom általánosan fizeti 10 éves kiegyezés alapján. Itt van aztán rettenetes helyzet. Vannak községek, a melyekben a községi adó 148%. Ehhez vegyünk ármentesítési, egyházi adót, csoda, hogy még az ősi föld kibírja ezeket a terheket.

Érzi mindenki ezt a lehetetlenséget. Hiszen a községi adóba is a progresszív rendszert kellene behozni s mi jóformán félszázad óta nem tudunk megszüntetni egy általánosan érzett visszasságot, melyet a

méltányosság gondolata teremtett, mely azonban a valóságban a legnagyobb méltánytalanság. S mivel ennek tökéletes átérzése az egész vonalon szükséges, a közérdeket szolgáljuk, a midőn megszüntetését minél gyorsabban kívánjuk. Kívánjuk annál inkább, mert a községi igazgatás költségei egyre nagyobbak s az állam a községi közigazgatás ellátására, vagy legalább az állami feladatok teljesítéseért nyújtott kárpótlásra nem gondol.

S ezzel szemben a hogy a Törvénytár magához öleli az újabb törvényhozási munkát, a községi előljáróságokra egyre több feladat hárul; új terheket jelent ez, nem is szólva arról, hogy a kulturális haladás érdekében ugyszólván napról-napra új feladatok megoldása előtt találjuk magunkat.

Tehát nemcsak a puszták önálló jellegét kell megszüntetni, hanem a fokozott jövedelemmel arányban az adókövetés kulcsát emelve alkalmazni. Ez a modern haladás, — az előbbi pedig valami itt feledett feudális emlék.

Csakis Pilseni sört igyunk a „Szarvas szálloda“ éttermében, a sörök királya; szénsav nélküli kezelés, a gyomornak kitűnő.

Az olasz kiállítások megnyitása előtt.

— Római levél. —

Írta: **VERNER LÁSZLÓ.**

Róma, április végén

Aki azt hiszi, hogy Itáliában a félszázados ünneppel Dante és Machiavelli édes álma: az Unita Itália valami tözes nemzeti felbuzdulásra vezettek, az erősen téved. Bizony Róma éppen olyan a kiállítási ünnepek előtt, mint mindig. Turinban némi kis mozgalom van. De a szard királyság ősi szép városa sohasem volt hangos és nagy nemzeti ünnepek szempontjával egészen alkalmatlan. Mi az oka az olasz látszólagos közönynek?

Talán az időhatár kicsi ennek a nagymultú nemzetnek; talán az olasz egység inkább a politikai szezon műve, melyet talán állandóvá kovácsolhat a szavajai királyi ház népszerűsége, de ma még a szívüket nem melegíti. A szív érzése és lelkesedése nélkül pedig csak e féle hivatalos ünnepek rendezhető, amilyenek csöndes látója vagyok. Mi akármelyik év március 15-én lendületesebb, melegobb nemzeti ünnepet tartunk. Ha Rómában annyi és oly fényes szálló nem volna, még olasz lobogót is csak elvéve látnánk és ennek ellentététől évszázados mohával borított zordonan fősöcsög négyszáz templom komor fala, mintha vétőt kiáltana s tudj Isten valjon az egyházi uralmat látó fényét élvező mai Rómát a még elhomályosodni nem tudó emlékek aranyos szálai fűznék ma is a félszázad előtti időhöz?

Hozzá tehetnénk még, hogy talán az olasz nép szegénysége is egyik oka közönynek? De nem. Ennek ellentmond a lüktető római élet, az örök város tolytonosan modernre válása és terjeszkedése. Augusztus alatt, mikor a római nemesség mind Rómába özönlött, mikor oly elmék, mint Cicero, Ovidius érezték a lesújtott, a célt tévesztett életet — Róma nélkül, — nem volt az örök városnak olyan nagy beépített területe, mint ma.

Sokat árt az Unita Itália most tetőző ünnepeinek a decentralizáció. Turin és Róma között való távolság. Tiberistől a Pöig egy egész más világ van, így aztán megszokik az ünnepek fényét adó közönség s az érdeklődés is felapozódik.

Rómában minden napra esik ünnepek. Kezdődött a hónap elejei kapitolumi ünneppel, mely olyan forma hideg hivatalos szertartás volt, mint nálunk április 11. A negyven nemzet mind más napon nyitotta meg kiállítását. A magyarok és a franciák kiállításán magam is jelen voltam. Mi magyarok ugyancsak kitettünk magunkért. Nemesak elsősként azok között, akik terminusra készek lettünk, de a megnyitást Miklós Ödön jóvóltából ünnepevé tettük. A dailás Miklós diszmagyarban olyan takaros olasz beszédet mondott, hogy az olasz lapok el voltak ragadtatva. Az „ungarese“ iránt való nemzeti szeretet abban is megnyilatkozott, hogy igen sokan és Róma legelőkelőbb társadalmá, vett részt, élén a kistermetű olasz királlyal és fejedelmi megjelenésű szép feleségével, Elenával. Egészen más volt a franciák kiállítása.

Alig volt hatvan ember a teremben. Magyar

létemre majd leestem a csodálkozástól, látva egy minden ünnepies szertartás nélkül való királyi fogadtatást és megnyitást mondott e féle bevezető beszédet: „Erre tartson Fölséged!“ Elmondotta ezt a francia nagykövet, aki a szép Elenát vezette karon, míg ndvariasan a kistermetű Vittoró, a nagykövet nevének nyújtotta karját. A fogadtatás gyöngéd fejbicentés volt és semmi több; a fogadó beszéd pedig olyan egy pár szó, amivel a döbrökői kereszmáros is kedveskedik vendégének. Hogy mit lehet most Rómában, ahol a róza áprilisban javában nyílik, virágból tetszetőset a szem elé varázsolni, meghatva és elfogódva szemléltem a vesztibülben.

Maga a kiállítás nem képviseli Franciaország ötven éves pikuráját. Mintha a nagyjait sajnálták volna elküldeni. Az egyik terem a francia akadémista festőké, a többi hét a színpompás simbolista és ultra-simbolistáké s hogy micsoda groteskségre képes a párisi ecset, azt több kép mutatja. Excellálnak a francia festők az anyaság magasztalásában. De az is igaz, hogy erre lelkesíteni kell a francia asszonyokat. Általában a franciák nem kötöttek valami nagy becsűt elhhez a nemzetközi versenyhez. Régebről alig adtak; a maiból is nagyjaitak nélkülözötk. Aki innét kívánna tájékozódni a franciák művészi nagyságáról, azok rossz helyre jönnének tanulni.

Egész másként festünk mi. Mi odavittünk apait, anyait. Miklós Ödön kormánybiztos fáradhatatlan agitátora és Karlovszky művészi keze csinálták itt csodát. Közel ötszáz kép és műtárgyunk van s a tizenkét teremből egy egészen Munkácsy. A Consumatum est előtt láttam talian papit imád-

A selyemtenyésztés.

Elismerés és tisztelet illeti meg mindama törekvést és figyelmet, melynek önzetlen, odaadó nemese célja, hogy a szegény embernek támogatást, segítséget és megfelelő allalmát nyújtson a tisztességes megélhetésre. — Mióta a kultúra és humanizmus alkotó szellemje új eszmerőket és biztosabb irányokat vágott, melyen az izom és az ész munkája az emberi önérték jogát kiváltotta a fáradó milliók számára is; azóta javulni kezd ismét a szorgalom és a munka értéke. A szorgalom és a munka: ez a két ösztön a legbecesebb tulajdonság az emberben. A szorgalmas és a munkás ember fel tudja használni a kinálkozó mellék-alkalmakat és eszközöket arra, hogy magának és családjának kényelmes, nyugodt otthon alapítson és mértékletes, rendes jó életet biztosítson. Ezek a mellék-munka alkalmak, azaz mellékkeresetek, különösen a szegénysorsú néposztályra nézve rendkívül fontos jelentőségűek.

A jelenben már az állam kötelességszerűen gondoskodik arról, hogy a szokott napi teendői mellett, dolgozó polgárra, még művelhessen olyan megfélemlítő mellékfoglalkozást is, melynek üzéséből jelentékeny keresethez juthat.

Egyik ilyen szépen jövedelmező mellékkereseti forrás, a selyemtenyésztéssel való házi-kezelés. A selyemtenyésztés után keresetnek fontosságát különböző körülmények emelik. Egyik az, hogy a jövedelemhez népként legszegényebb része éppen aratás előtt és minden befektetés nélkül 4—5 heti idő alatt jut. A másik pedig az, hogy a selyemtermelésnél a tenyésztő nagyrészt oly munkát használ fel, mely egyéb nehezebb munkára és keresetre nem alkalmas.

Az állam mindent elkövet arra nézve, hogy a selyemtenyésztéssel járó munkát minél könnyebbé tegye. Gondoskodik arról, hogy a kellő szakmerekteket megtanulják a tenyésztők és hogy kevés fáradsággal és közvetlen közelben elegendő szederfalevelet találjon a hernyók felneveléséhez.

A selyemtenyésztésnek egyik főkölléke a szederfalevél bősége. Minél nagyobb mennyiségben áll rendelkezésre a szederfalevél, annál jobban terjedhet a selyemtenyésztés. Ha nincs elegendő szederfalevél, nem táplálkozhatnak kellően a selyemhernyók s így gyenge, silány selymet fon.

A tenyésztők legnagyobb része pedig oly szegény, hogy tulajdon földterülettel nem rendelkezik. Ezek tehát csak úgy foglalkozhatnak a selyemtenyésztéssel, ha a szederfák oly területeken állnak, a hova mindenki mehet levelet szedni. E célból mindenk-

kozni s százakat megilletővé szemlélni és a művészet fonségébe emelkedni. Ilyen nemzetközi szemlében tűnik ki Munkátszának világraszóló volta, mely pedig egyre nő, ahogy térben és időben töltünk távozik. Szinyei Mersé Pál kollektója kelt aztán nagy csodálatot és váltja ki már is az őszinte elismerés szavát.

Ahol pedig mindezt látjuk, a Pinesió délköleti völgyében az Expedicionén bizony sivatár hely és félígkés állapotban van. Eszünkbe jut mikor a zivacsokon bukácsoltunk, hogy a mint hajdan Macaenas bőkezűsége a szemétdomb dögletes táján varázsolt szép kerteket és a mallária fészket, Róma legégszesebb helyévé varázsolta: most a képzőművészet lép fel ilyen mecenásul: mert bizony a készülő nemzetközi kiállításból remélt jövedelme, terhőre valami négy millió lírát költ az olasz kormány területrendezés építkezésre, így lesz az elhagyatott helyből — római kiránduló és a populó publici meguagyobbitása.

Írjuk meg, hogy az sem idegesítette az olasz királyt, hogy egy hónap alatt majd minden nap ki kellett mennie eféle megnyitókra.

Talán ezébe jutott ézri, apósának, az öreg Nikitának, aki mellesleg költő, éppen feleségéhez. Elenához, ennek nyolc éves korában hozzáírott verse, melynek ez a refrénje:

„Hogy a trón nem nyugovóhely

Kiesi lányom hidd el hidd el.”

De nem ám, sóhajta Vitoró, kivált ha az olasz üzleti érdek a nemzeti érdek a nemzeti ünnepeket így reparálja. Az olasz király a napokban többet utazik, mint a legmozgóbb — kereskedelmi képviselő. És még így is ezt kívánja a fiatal királyság, ha a koncencionális fényképező masinája elé állítják, mindig tud még csinálni egy kis barátságos — képet.

előtt az állami, megyei és községi utakat, valamint a községekben levő és másra fel nem használható területeket kell beültetni szederfával. Sajnos, hogy Zalavármegyében is még mindig sok olyan község van, a honnét a tenyésztők több kilométer távolságra, más határba kénytelenek fáradni a szükséges szederfalevél beszerzésé végett.

Az egyedüli komolyabb munka a selyemtenyésztésnél a szederfalevél beszerzése. A tenyésztés annál könnyebb, minél közelebről szerezhető be a levél — és annál nehezebb, sőt költségesebb is minél távolabbról kell hozni a lombot.

Idégen helyre nem igen szeret senki járni a levélért. Nem annyira a távolság, mint inkább a kellemetlen surlódások miatt, melyek ilyen alkalommal a más községbeli tenyésztőkkel elkerülhetetlenek.

Zalavármegyében, a nagy szederfa hiány miatt az utóbbi években sokan kényszerülve voltak lemondani a selyemtenyésztés által nyújtott keresetről. A kiültetett szederfák 50—60 % a fönkre ment a szabálytalan ültetés, valamint a hiányos gondozás folytán, sőt az utvonalak mentén, a szántóföldek szélén a már megerősödött fűket is rosszakarattal elpusztítják, kidöntik.

A közigazgatásnak tehát sokkal erélyesebb és hathatósabb támogatást kell nyújtania a szederfatenyésztés és szederfaültetvény szaporítása érdekében, hogy megyénkben a hanyatlás veszélyétől meg idejében megmentsse a selyemtenyésztést, mely oly jótékonyan enyhített számtalan szegény munkáscsalád nyomorgó helyzetén.

A múlt, 1910 évben a szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőség kiadott, Zalam-gyére vonatkozó jelentéséből kiténik, hogy 1910-ben megyénk területén 100 községben 562 család foglalkozott a tenyésztéssel. Termelték pedig 915650 kg. selyemgubót, melyért a bevételeknél kifizettek összesen 18,699 korona 41 fillért, ebből egy tenyésztőre átlag esik 33 korona 27 fillér. Nagykanizsára mindössze csak 47 korona jutott.

HIREK.

Szánjátok az állatokat!

Fák napja, madarak napja, gyermekek napja! Szép intézmény! Tanítsuk meg a vandál hajlamu ifjúságot, hogy kimérljék az ültetvényeket, ne gumipuskázzák az éneklő madarakat, ne vegyék ki a fiókokat a fészkekből. Ültetvények közt üdül az emberiség, a madarak dala, a szerelemre való eszítés hívó hangja, kellemesen érinti fülünket. De miért nem törődünk a többi állattal, különösen lovakkal, szarvasmarhával és juhokkal? Az állatvilág iránti szánakozást a moziban lehetne tanítani szemléltetni. Legyünk nagylelkűek és igazságosak az állatok iránt. De a mozi elleuközöl-g megbarátkoztatja a tömeget az állatok szenvedéseivel. Bikaviadalok és mindenféle vadászat szórakoztatja a közönséget. Elefantok, bikák, szarvasok és egyéb állatok megölése váltják fel egymást a fehér vásznon.

Ezeket a példákon felbuzdulva, aztán kocsisok és marhahajásírok védtelen állatokon töltik ki haragjukat és kínozzák a gondozásukra bízott állatokat. Az emberi felsőbbiségnek felhasználása ily fajtájú visszaélésre azonban nagy gyávaság; gyávaság az állatkínzás és csak akkor menthető, ha vele az emberiségnek szolgálatot tehetünk, mint pl. az állatkísérleteknél. De állatot csak azért kínozni, hogy a durva nép szadásitkus hajlamaiuk eleget tegyen, gyávaság. A népskola ezeket a perverz hajlamokat is irthattja. Lesz olvasmány elég, melyeket eszmekeltésre fel lehet használni. Persze csak az kellett eszméket, akinek van.

Elektra.

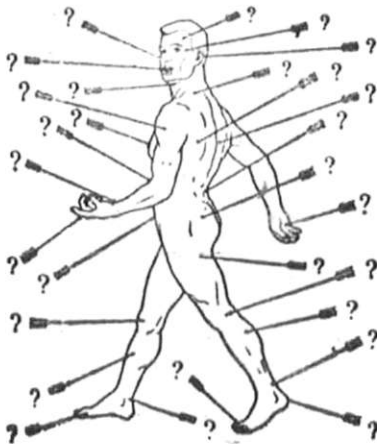
— **Katonai szemle.** Nádasi Tersztyauszky Károly es. és kir. vezérőrnagy a es. és kir. 14. gyalogdandár parancsnoka f. hó 17-én este 9 óra 42 perckor Nagykanizsára érkezik és a Koronában száll meg. Másnap szemlét tart a 48. gyalogezred 2 zászlóalja felett.

— **Tanárképesítés.** Elek Mór nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanára, a budapesti tudomány egyetemén jó eredménnyel tett tanári képesítő vizsgálatot.

— **Egyhuzamu munkaidő a városházán.** Vécsey Zsigmond polgármester, amint már megirtuk, a városi tisztviselők kérelméhez elvileg már régebben hozzájárult. Most azonban a városi szabályrendeletben gyökerező jogánál fogva elhatározta az egyhuzamu munkaidő érendelését. A módozatokat egy szűkebb körű értekezleten állapította meg. Ezek szerint május 1-től okt. 31-ig ruggal 7 órától d. u. 1 óráig; nov. 1-től apr. 30-áig pedig reggel 8 órától d. u. 2 óráig terjed a hivatalos munkaidő. Az előadók a feleknek mindenkor 10—12-ig állanak rendelkezésre, míg az összes hivatalok 9—12-ig érintkezhetnek a közönséggel, ugy szintén az íktató is 9—12-ig fogad el beadványokat. Vasárnap és ünnepnapokon 9—11-ig lesz hivatalos idő. A rendőrségen az eddigi folytonos inspekiózás ézentul is meglesz. Gondoskodás történik az iránt, hogy a hivatalban a tisztviselők pontosan jelenjenek meg. Az erre vonatkozó felügyelettel a hivatalok főnökei bizatnak meg, akiknek kötelességu a tisztviselők buzgalimáról való jelentéstétel. Ha pedig a hivatalos kötelességek, e rendszer szerint az eddigi arányban lebonyolíthatók nem volnának, akkor az egyhuzamu munkaidő megzúntetésével a régi rendszer lép újra életbe. A tisztviselő óhaja, mely mindenkép jogos és méltányos volt, mely családi egészségi stb. okokból helyes teljesedésbe ment. Az ő kezükbe van létéve, hogy ez a kivárat helyzet állandó maradjon.

— **Képviselőválasztók névjegyzéke.** Az 1912-évre érvényes országgyűlési képviselői választók ideiglenes névjegyzéke elkészült. A városházi irodában Orbán József v. levéltárosnál közszemlére

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsaplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye).

A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közvényt, ideggyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derekfájást, zsábat, benuást szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtségt, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hulestől eredő bajok ellen is páratlan gyógsikerrel használják. Valódi csak ugy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy a emberek ezrei gyomor-bajok, görés, étvágytalanág, veségés, hányási inger, rosszullit, felbőgés, puffadtság, dugulás, aranyeres bántamák és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel kasználják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsaplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendel. gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye.)

van kitéve, hol megtekinthető a hivatalos órákban és az arra vonatkozó észrevételek az iktatónál f. hó 15-éig beadhatók. Míg az észrevételekre való felszólalások f. hó 25-éig fogadtatnak el.

— **Ankét Nagykanizsa olcsóbb élme zése ügyében.** Gutenberg Pál fővárosi szakember levelet írt Vécsy Zsigmond polgármesterhez, hogy a város élmezésének olcsóbb tétele érdekében összehívott ankétot előadást óhajt tartani. A földmívelési miniszter ugyanis kiküldte őt Hollandiába, Németország és Angliába a kérdést tanulmányozására. E tapasztalataival akar most használni azokban a városokban, melyeknek polgármesterei e fontos közgazdasági kérdést lelkiükön viselik. Vécsy Zsigmond polgármester Gutenberghez írt válaszában kijelenti, hogy szívesen fogadja az előadást és az értekezletet f. hó 19-ére d. u. 1/2-ra tűzi ki. Erre meghívottak: Nagykanizsa képviselőtestülete, a városi tanács, az egyházak képviselői, a gazdakör és tanítók. Szívesen látjuk Gutenberg igazgató előadását, annál is inkább, mert levelében kifejti, hogy export érintetlen hagyásával óhajt elviselhetetlen drágaság mizeriáján segítő módokat beszélni.

— **Öröm a Kisfaludi Sándor-utcában.** Ez a porfölgötes utca kétség kívül Nagykanizsának egyik legszebb, legkellencesebb és mondjuk hozzá legporosabb és sárosabb esztrámatlan és kövezetlen utcája Vécsy Zsigmond polgármester itt vett a Blau telekből házhelyet, melyen egy modern urilakot fog építeni. Nemcsak a köztisztelt és közkedveltségű szomszédok üdvözik a polgármesterben az utca háztulajdonosai, hanem reményük van, hogy a város előzékenysége nem fogja megtűrni, hogy polgármestere a fenti jelzőkkel ékeskedő utcában lakjék, hanem rövidesen rákerül a sor ennek meg a Zrínyi Miklós-utcának az európaisitása. Vécsy polgármester úgy látszik erre nem is gondolt, mert mint halljuk egy privát hydraust akar beszerzeni, hogy háza előtt a kellő utcaöntözésről gondoskodhassék.

— **A cipőipari munkások sztrájkja.** A következő levelet kaptuk, melyet a másik fél meghallgatásának elvénél fogva közreadunk:

Tisztelt Szerkesztő ur! A „Zalai Közlöny” május 8. számában, a Cipőipari munkások sztrájkjával volt szíves foglalkozni, amire vonatkozólag kérjük b. szerkesztése alatt álló lapjában pár sorainknak helyt adni szíveskedjék. Csupán arra szorítokunk, hogy követelésünk a nagy közönség előtt tisztázódjék. Ugyanis, aki a t. Szerkesztő urat informálta, csak szemléltető lehet mozgalmunknak vagy illetékes egyén és akkor tudva valótlanul állított. Akkor, amikor azzal akarja a nagy közönséget traktálni, ellentünk hangulatot csinálni hogy mi minden tavasszal követeléssel állunk elő. Ez ugyan legkevésbé állja meg helyét s nagyon sok műhelyben nincs is árszabály és ha van is egy-két műhelyben, az olyan, hogy a mostani drágasági viszonyok között lehetetlen megélni. De ami még egyáltalán nincs, a tisztesség bánásmód, amiért ma a 20-ik században kell harcolni a munkásoknak, hogy ezt kérészszakolják. Hogy mi 25—30 K keresnénk, az jó mesének, de a valóságtól még mérföldes eszmákkal háttal kullogunk. Nagyon sokan vagyunk akik átlag 16—18 legfeljebb 20 koronát keresünk és ebből családostul megélni ma lehetetlen. Tehát helyzetünk elég mostoha, türelmetlen. Egyezség nem jött létre s most az igen munkáltató uraknak nem a higgadságukra, hanem lelkiismeretükre appellálunk. Harcot nem akarunk, azonban jogos követelésünk mellett kitartunk. Az első tárgyalás esztörtökön este lesz, így még az egyezség nem jöhetett létre. Ennyit az igazság kedvéért. Szerkesztő ur szíveségét megköszönve vagyunk tisztelettel Nagykanizsán, 1911. máj. 10-én A nagykanizsai cipész-munkások szervezőbizottsága.

— **Vasuti altisztek és szolgák nagygyűlése.** A cs. kir. Déli vasut altisztjei, szolgálai és munkásainak fizetését a D. V. igazgatósága 1907-ben rendezte. Minthogy e rendezés az illetők igényeit nem elégítette ki, 1910 évi október 20-án újabb memorandumot nyújtottak be, kérve helyzetük sür-

gós javítását. E beadványuk a mai napig sem intézettel el, azért f. hó 14-én d. u. 3 órakor Nagykanizsán a Polgári Egylet helyiségében nagygyűlést tartanak, melyen elégedetlenségüknek fognak kellő módon kifejezést adni.

— **Nagyatádi küldöttség a kultuszminiszternél.** Nagyatárról, az ottani polgári fiúiskola államposztása érdekében nagyobb küldöttség utazott Budapestre, amely Makfalvai Géza főispán vezetésével 9-én délelőtt ti-ztelgett Zichy János gróf kultuszminiszternél. A küldöttségnek a miniszter biztató ígéretet tett.

— **„A gróf ur” mint utazó.** Egy sorsüldözött arisztokrata; kit nem közönséges kivitelű cimerez vizitkártyája: Gróf Grotta József hitbizomány tulajdonos néven címizál, tegnapelőtt délután benyitott az alsótemplomi plebánia hivatalba és kérd-zősködött, hogy mikor beszélhetne csak személyesen a házfőnökkel. A csak személyesen szavakat ismételt, észrevehető hang-ulylyal ejtette ki és titkolódzó mély t-kintetével oly megnyugtalanító benyomást tett a zárda lakóira, hogy a rendőrséghez fordultak az ismeretlen előkelőség iránt érdeklődni. Minthogy ott se tudtak meg eddig semmit az idegen kitérőről, azért Varga Vendel polgári rendőrt küldték ki hogy keresse fel az illetőt. Este felé, a gróf ur újból megjelent a zárdában és akkor személyesen értekezett Ziska Gentilis házfőnökkel, ki csak kevéssel előbb tért haza. Ott gyakorlott bőbeszédűséggel előadta, hogy ő a „Modern magyar könyvtár” önkéntes ügynöke, s csak azért csinál üzleteket, mert a bevételből részesedik a szegény egyetemi ifjak Diák otthona. Onnan aztán a Korena szállóba ment, hol szobát bérelt. Itt Varga detektív felkereste és annak rendje-módja szerint bemutatkozva megkérdezte, hogy kihez volna szerencséje. Persze erre az utazó haragra gerjedt és Vargával a rendőrség sietett, hogy micsoda eljárás az, ő utánna kiváncsiszkodni a barátoknak. Tegnap reggel aztán boszujában — mert ott az utazót se sikerült csinálnia — berontott a zárdába és éktelen perpatvart esapott. Erre újból a rendőrség-h-z fordultak, hol most eljárás van folyamatban a méltóságos utazó ur ellen becsületsértés és magánlak megsértés miatt. Az elutazott grófi vigé Kiskomáromból táviratot küldött a nagykanizsai rendőrséghez, hogy ő meg viszonylat emel a papok ellen „rágalmazás, becsületsértés és tetteleges bántalmazás” címén.

— **A nagykanizsai sütőmunkások mozgalmá.** Már husvét előtt több értekezletet tartottak a helybeli sütőipari segédek, mikoron a megbeszélés tárgyát főleg az képezték, hogy most a tavasz folyamán helyzetük javítása érdekében mozgalmat fognak indítani. Követ-léseiket összeállítva, erről ma este egy terjedelmes memorandumot nyújtottak át a munkásd mestereknek azzal, hogyha az abba foglalt feltételeiket f. hó 16-ig meg nem adnák, akkor sztrájkba fognak állani. Igényiratuk fontosabb kérdéses pontjai a következők: Heti 15 korona fizetés és lakás takarítással együtt Tulóránkint 80 fillér külön bér. Hétköznapon 2 korona és vasárnap pedig 3 korona koszt pénz. Naponta 1 kiló kenyér. Ezzé évi helytállás után 2 koronával való emelés a heti bérnek. A mesterek aligha fogják teljesíthetni a munkások eme óhajait, mert az nekik személynként 40-50 korona kiadási többletet tesz ki; az ő jövődelmük pedig ezzel arányosan nem emelkedik fel. Így valószínű, hogy a kitűzött határrapon a sütősegédek abba hagyják a munkát és sztrájkba lépnek.

— **Blau-telek a külső Csengeri-uton.** Annak idején ismertettük a képviselőtestületnek a Blau teleken való új városrésze vonatkozó határozatát. Most arról értesülünk, hogy az új városrészes nem fog kiépülni. Nem mintha a telektulajdonos nem fogadta volna el a közgyűlési határozatnak azt a részét, mely a esztránázásra és utcarendezésre való kötelezettséget mondta ki, hanem mert ennek költségő nagyon magasnak bizonyultak. Ugyanis maga a telek feltöltési munkálatai messze meghaladják az előirányzott 6200 korona költséget. Így az ott ter-

vezett 3 utca meghiusult és a Csengeri-utca néző front kerül beépítés alá

KÖZGAZDASÁG.

Magyar kereskedők Ausztriában való megadóztatása

terén visszas állapot volt eddig, hogy a Lajtán tul azokat a magyar kereskedőket is adó alá vonták, akik odaát csak a vásárokat látogatták, de külön üzlettelepet ott nem tartottak fenn. A soproni kereskedelmi és iparkamara ismételt felszólalásaira most adta meg a választ Lukács pénzügyminiszter, kinek leirata szerint az osztrák cs. kir. pénzügyminiszterium a kettős adóztatás elkerülésére kötött egyezményhez fűzött és a vásárlatógatók megadóztatására vonatkozó nyilatkozat értelmének és gyakorlati alkalmazása tekintetében azt az elvet fogadta el követendőnek, hogy az osztrák vásárokat látogató magyar marhakereskedők ottani időkötelezettségének elbírálásánál a vásári berendezéseknek (eladási hely, istálló, vágóhid stb.) rendszeres használata egymagában tartós használatnak még nem tekinthető, hanem a tartós használat csak akkor következik be, ha a vásárlatógató valamely meghatározott vásári berendezést nem csak a konkrét esetben vesz használatba, hanem a használatot a jövőbeli vásárlatógatásra is, tehát tartósan biztosítja magának. A tartós használat meghatározásának, mint az adóköteles üzlettelep lényeges ismertető jelének fogalmához elegendő azonban az is, hogy az üzlettelep, illetve vásári berendezés (eladási hely, istálló, vágóhid stb.) az illető vásárlatógató részére hosszabb időre, pl. egy fél évre akképpen tartatik fenn, hogy az számára, ha nem is jogilag, de tényleg mindannyiszor rendelkezésre áll, valahányszor a vásárra jön.

Ami különben az illető vásárlatógató cégtáblájának a tartott helyen való kifüggesztésével rendszerint külsőleg is kifejezésre jut. Az eddig fölmerült és tárgyalás alatt álló panaszok ez elvi álláspont alapján újabb felülvizsgálat alá fognak vétetni.

A magyar pénzügyminiszter e sikeres intervenciója tehát elejét veszi az oly esetek megismétlődésének, amelyekben a magyar kereskedő Bécsbe küldött árúját ott adó fejében lefoglalták, vagy az ott megjelent magyar kereskedőt — ha a jogtalanul kirott adót vonakodott megfizetni — megmotozták és értéktárgyait elszedték.

Érdekes, hogy az osztrák pénzügyminiszterium új állásfoglalása ellentétes az osztrák cs. kir. közigazgatási bíróság ítéletével, melyyel ez a bíróság egy soproni kereskedő panasza ügyében kimondta, hogy a bécsi központi marhavásárcsarnok akkor is üzlettelepek tekintendők, ha a panaszló számára kijelölt eladási hely és istálló esetenként változik is. A mérvadó a jövőben persze az osztrák pénzügy kormány álláspontja lesz.

FÜRDŐ Déli vasut állomás.

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.
Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.
Szénsavas-, nap- és légfürdők.
Szabadban való fekvés.
Mérésékelt árak.
Prospektussal szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” cigarettapapirt vagy hüvelyt!

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó birral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. — Symptomák mint: Főfájás, felbőfés, gyomorfégés, felfuvalás, rosszullet hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. — tvágyhiányúal, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. — Növénybor az elgyöngült életreök új lüktetést ad. — Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és halányvilánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Böhonyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotorii, Muracsányi Rátkai, Podturi, Szelincsi, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Poloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczalii, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógyszertárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógyszertárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik,

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

„A köztudatba ment át“,

hogyan csakis

KALLAI LAJOS

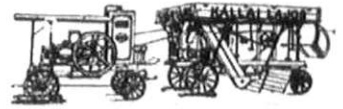
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghiresebb motorcséplő-készleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen diszféralapokat!

Figyelmeztetés! KALLAI LAJOS hírneves motorgyára nem téveszthető össze más Kallai nevű czégekkel.

Őszi trágyázás!

Órakkodjunk a hamisításoktól!

Órakkodjunk a hamisításoktól! védjegyü.

4100 Valódi

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi házakban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olasz árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Molis és Pintér Szombathely.

Gyógyhely

GLEICHENBERG

Stajeroszrag.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

A légzőszervek összes megbetegedéseinek felülmuhatatlan értékü.

VILÁGHIRŰ GYÓGYFORRÁSOK.

8-10.

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóság által Gleichenberg.

Üdvözet Grázból!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb stíriai

férfi- és női lodenról

vadász-, erdész-, turista-, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi stíriai női loden-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divat-szövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztószállító

Graz, Murgasse 9. szám.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Ruberoid

legjobb fedőanyag
barmily hajlásu tetőzetre
kátrány- és aszfaltmentes
egyszerű elhelyezés, fentartási máz szükségtelen
minta és prospektus ingyen

Avenarius Művek, Ligetfalva (Pozsony).

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjszabása szerint.

Háromezer munkásház.

Most, hogy elérkezett a szép tavasz, újra néhány ezer gazdasági munkásház építéséhez fognak az ország sok helyén. Valamennyit földmivelő munkások fogják, mint a sajátukat elfoglalni, mert a munkásházakról szóló törvény szerint mindazokon a helyeken, ahol legalább tíz munkás kéri a községi képviselő testületet, hogy határozza el munkásházak építését és ha a képviselőtestület a munkások iránti jóakarattal elhatározza, hogy szavatol az építésre felveendő kölcsönért: ott ezzel a határozattal, mely a vármegye közgyűlése elé kerül, jóformán már dűlőre is jutott a munkásházak építésének ügye. Mert hiszen az eddig szerzett tapasztalatok szerint ilyenformán könnyű szerrel lehet ötven esztendőre kölcsönt kapni, vagyis egy 1200 koronába kerülő munkásház évi törlesztése mintegy 75 korona, melynek egyharmad részét, ugyancsak a munkásházakról szóló törvény szerint a földmivelésügyi tárca vállalja el.

Könnyű belátni, hogy ilyen helyes eligazítással és beosztással a munkásokra, a házaoskák tulajdonos gazdáira kevesebb fizetni való esik évenként, mintha bérlakásban sokadmagával laktak.

Nem volt tehát az idén a saját házukba beköltözködő munkásoknak, valamint annak a tizezernék sem, akik eddig saját házukhoz jutottak, az építésre egy krajcárjuk sem. De azért boldogan mehettek a maguk házába, saját hajlékukba azzal a tudattal, hogy ámbár a maguk házát törleszgetik, apródonként nem fizetnek egy fillérrel sem többet éven át, mint amennyit eddig bérlakásokban, sokadmagukkal összekucorogva, sokszor nem is embernek való helyen fizettek.

Pedig nagy kényelem és boldogság azon a helyen álmra hajtani a fejet, amelyről tudom, hogy az enyim, hogy azzal szabadon rendelkezem és a magam ura vagyok.

És a hogy tizezret meghaladó azoknak a száma, akik az állam segítségével saját hajlékukat megszerezhették, mód van nyujtva arra, hogy a gazdasági munkások valamennyie, ha még eddig híre nincs, a törvény kedvezését élvezhesse.

Mi kell hozzá?

Nem kell hozzá egyéb, mint az, hogy

legalább tíz munkás folyamodjék a községi képviselő testülethez és hogy a képviselőtestület tagjai előtt legyen a munkásoknak annyi becsületük és hozzájuk való bizodalomuk, hogy az anyagi felelősséget, munkásházakra felveendő kölcsönért vállalják.

De hol van annyi becsületük a munkásoknak?

Emberi természetünk magyarázza, hogy csak ott, ahol a munkások és a gazdák között (akikből áll a képviselőtestület) békeség és egyetértés van. Ahol a gazdák és munkások egyet akarnak, ahol egymás iránt teljes méltányossággal vannak. De azt nem is lehet feltételezni, hogy ott, ahol a munkások a gazdákkal újat huznak, egyetlenkednek, békétlenkednek, ott a gazdák valami nagy kedvvel szavaznak meg munkásokért az anyagi felelősséget. Sem remélni, sem ezt elvárni nem lehet.

Munkásház eddig is csak ott épült és ezután is csak ott fog épülni, ahol a gazdák és a munkások között meg van a jó egyetértés és méltányosság. Ahol a gazdák is átérzik azt, hogy jó munkást csak úgy kaphatnak állandóan, ahol ők is méltányosak; viszont a munkások is átérzik azt, hogy nekik is csak akkor lesz boldogulásuk, ha a munkaadókkal békében, egyetértésben élnek.

Nagykanizsa legyen virágváros.

Nem találkozott még eddig egy se a világhírű matematikusok között olyan, ki kiszámította volna nekünk azt, hogy tulajdonképpen mekkorát tenne ki az az összeg, melyet joggal követelhetne a nagy természet az emberiségtől: — ha egyszer csak valami „szép napon” arra ébrednénk, hogy Óvégtelensége előállana a monstre számlával és azt bömbölné, hogy: Adós fizess! vagy rögtön küldöm Belzebub tüzestert, ki pereputyostul viszi az egész társaságot tulra, a központi sötét tolonetanyára!

Bizony sokkal, elképzelhetetlen nagy summával tartozunk a mi bőkezű, szerény ősananyáknak.

— Hagyja felhasogatni testét, hogy sebeibe magot vethessünk; mély, karikós gödört enged magába beleásni, hogy szintelen vérrel égető szomjunkat olthassuk; kebelében hatalmas türeget vájhatunk, hogy legyen nekünk tüzre való és ne kelljen sótalan falatot rágnunk; magától szaladó fémkoesin utazhassunk és még számtalan egyéb uri kényelemnek ő általa vagyunk részesei. Reggel egy vakító körlemezt hajt át fölöttünk, hogy tudjuk mikor van nappal. Este egy másik kopottabb használat, hogy sötétben is lássunk világosságot. Mindezeket kívül nagyszerű tűzijátékot rendez, hangversenyt tart, lo-esol, olykor elringat, legyez és még ki tudná hamarjában elszámolni, hogy mi módon nem kedveskedik nekünk.

Szóval, hogy ezután szorosán a tárgynál ma-

radjunk; hát még a sok nemvad és szabad állatot és növényt, — a lábatlan és szárnyatantól fölfelé a bonyolult alkotásukig, mind-mind birtokunkba adta.

Be kell ismernünk, hogy mi nem a saját ládánkban gazdálkodunk. A nagy természetnek, mintha legelősből lényei volnánk. Mi csak sarcoljuk őt a végtelen végtelent avagy helyesebben mondva a végtelen végtelent és nem gondolunk arra, hogy nekünk a híres kanizsai illetőségű leszármazottaknak is ideje volna már megszívlelni a dolgot és a nem érdemelt sok jó elpazarlásáért valami visszajáró nemmes kárpótlást tenni; valami olyat alkotni, melyből meglátszana a hála, a szeretet, az erény, a szorgalom és az általános testvéri-boldogság felé való törekvés.

Igen! — Nyugaton, a kultur államok civilizált lakóinál, a nagy orosz próféta: Tolsztoj, örökkévaló szelleme mintha megszállná az emberek titkon feléző lelkeségét: barátkozni kezdenek egyre bensőbbben a természettel; visszafordulnak hozzá, meghódolnak lassanként hatalmas fönsége előtt csodálattal; igazán megbecsülni tudják tiszta egyszerűségét, meghatározhatóságát, enyészetlen, hiba nélkül való szépségét.

Mondom! — Nyugateurópa nemzetei megmutatják, hogy nemcsak terhére akarnak lenni a természetanyáknak; nemcsak leszaggatni tudják üdítő tápgyümölcsét; összeharagosolni termésüket; lenyesni, eltiporni ártatlan virágszárait, hanem sietnek felkészülni érte; meghajolni tartozandó hálaszeretetük jeléül!

Ott, a messze tájakon már megkezdtek apránként a felemelő visszatérést a legjobb, a legigazabb, a legőszintébb és mindenekben leggazdagabb egyetlen ősi dajkánkhoz.

Ott, a mi szemhatárunkon kívül fekvő helyeken, az emberek megkezdtek a monstre adósság kamatosodott kamatos-kamatjának törlesztgetését; pótolgatni azt, amit elvettek.

— Hozzányulnak a földhöz, egy-két maroknyit belemorzsolnak kis alacsony vedrekbe, magot rejtenek a barna rögöcskék közé és gondosan elhelyezik hajlékaikban.

Szinpompás miniatűr-kertek nőnek ki a műveltek után Ablakok erkélyek, kirakatok, párkány-szegélyes kerítésfalak, oszlopszörlészek behurkolóznak tarkahiimes reményszínbe; virágpalástokba.

Micsoda gyönyörűség, milyen káprázatos díszlet, bájló frissesség az: tele élénk virágözönnel a házak, az utcák. A szürke, kemőr városok rideg, fásult hangulatát ünnepiessé varázsolják át azok az apró, szende eszerép-virágok.

A kedvetlen, haragos, irigy városi emberek sötét, gyűrött azoka kisimul, földéről, ha tekintetük lekaecintanak azok az aranyzöld csoportok, a szép, kecses fész-bimbók, nyíló virágok.

— Tőlünk nyugatra, a békés, hatalmas szociális előrehaladás nyomán jótékony, testvériesítő szabad intézményeket, szokásokat épít a társadalom. A teljes új-szeretet elismeri, vallja; az ember, állat, növény és ásvány közös küzdelmét, egyetemleges alapját.

Annak az új, megváltozó munkának élő ereje ide hatott keletfelé; megérintett bennünket is. Valami értékes erkölcsi tettekre serkentő érzés kezd muzsikálni a mi lelkünkben is. Mi is szívvel-lelkekkel cselekedni vágyunk egymásért, mindenkiért és mindenért.

— Itt minálunk Magyarországon is az árvákat, szomorúakat, elhagyottakat megbecsülve vigasztalni tudjuk; — nem engedjük bántalmazni az állatokat se és meghódolunk a természet nagyságának:

birdetjük, ápoljuk mint a külföldön — a „virág-kultusz”.

A fővárosban most alakult meg „Virágos Budapest” jelszóval egy sok előkelő tagot számláló bizottság, mely az idén, a tavasz folyamán versenyt rendez. Akinek a legszebb, a legizlésebb virágos ablaka, erkélye vagy kirakata lesz, azt jutalomdíjban fogja részesíteni, vagy éremmel kitüntetni. Több száz, ötven, harminc és huszonnégy díj kerül kiosztásra; azonkívül arany-, ezüst- és bronz-érmek.

Ennek a ritka, esztetikai kultur-akciónak híre számos vidéki városokban mozgalmat indított az intelligenciára; a társadalom szépkedvelő vezetői kiadták a jelszót: Virágozzuk fel a házakat, az utcákat, a várost! — És kezdődik a szorgos munka, — hangsúlyozom: más városban. — Virágba borulnak azok a helyek.

— A mi városunkban, Nagykanizsán is látni valamit, hogy meg van az akarat; de késik, nem halad; hanem elakad — valamiért. Itt is egy-két ház virágos, de bizony sajnálattal kell konstatálni, hogy a többi maradi-házak még mindig ellenszegülten a vadon homályban pusztán maradvány akadékoskodnak, mintha megbontani szándékoznának a kanizsai virág-kultusz lelkes híveinek üdvös munkáját.

De továbbra nem maradhat odújában itt se a csökönyösség. Társadalmunk ismert agilis szépítő reformatorai ostromot fognak kezdeni az ostromlándók ellen. S a győzelmük biztos, határozott.

Nem hagynak ki egyetlen házat se a sorból. Kivétel, méntség uincs. Nem lehet kitérni senki sem a virágok megbizottainak kegyes kérelme elől. Azért nem szabad várunk tovább. Kezdjük meg előre a munkát, a még be nem kopogtatnak hozzánk a csábító hadüzenettel:

Nagykanizsa legyen „virágváros”!

A gyermeknap.

— Május 14. —

Kirándulása volt a városnak. Az utcára rándult ki, mintha egy kedvesen összetartozó család lett volna. A gyermeknapot már azért is érdemes megtartani, hogy az osztályválasztófalék egy napra leomoljanak. Mert ilyenkor csak kérelmezők és adakozók vannak; és akik kérnek, azok is adakoznak és akik adnak, azok is kérnek a szent ügy nevében. Plebejusi zürzavarrá változik a város képe, melyből csak a fényes toillettek az újabbnál-újabb női kalapok mutatják, hogy a fényes termék lakói vonultak az elárúsító sátrakra és a szocialis színnel dekorált urnák mellé.

Vidor Samuné urnó, a jótékonyág geniusza, komoly arccal vizitel naphosszat a sátrakban és az urnáknál. Csak akkor olvad fel komolysága, ha valakivel beszél; akkor kedvessége mosollyá változik. Boór Gusztávné ezredesné, a tőzdesátor generálisa, zsenialis üzlet főnöknek bizonyult. A buffét sátrak kedve sebb urnóre nem találhatnának, mint dr. Szekeres Józsefné urnóre. És azok a készséges urnók, leányok, kik a háztartás minden gondját átengedték e napra a házifizetett szarnokainak, hogy az utcán kerjenek, könyörögjenek, kedveskedjenek fenyegetések, minden dícséreten felül állanak. És az urna telik; a szivarok, gyufák, virágok, fogynak.

A Korona előtti buffét sátorban amint mondjuk Szekeres dr.-né a patrona. Az ő intésére figyelnek Müller Béláné, Csizmadia Vilma, Urbanekné, Kaan Irma, Mayer nővérek, Mágics nővérek, Lajpzig Lola, Unger Gizike, Bentzik Gizella, Bogenrieder Lujzika. „Zsiga bácsi! én tőlem is vegyen; Zsiga bácsi, tőlem is; tőlem is Zsiga bácsi.” Ez a

jó Zsiga bácsi, akinek a gomblyukában ott diszeleg a megváltási jegy, mindenkitől vesz valamit. Az az, hogy csak a pénzt adja oda; sőt finom cukorkákkal kínálja a kedves hűgait. A Zsiga bácsi t. i. nem más, mint Vécsey Zsismond polgármester, aki urnától-urnához jár, hogy mindenütt adakozzék és lelkesítsen másokat hasonlóra. Persze ez utóbbi nem sikerül mindenkor, pedig egy városatyánál egy koronával akar hozzájárulni; ha vesz egy passe-partout De hát igaz is ezek a jótékonyági tündérek nem respektálják azt. A Central előtt egyszerre hatalmas csoportosulás támad kisebb nagyobb leányok közrefogják Oszterháber László kir. ítélőtáblai bírót, a közszeretben álló nagyságos urat. Nem eresztik ki a körből — az igaz, hogy nem is törekszik ki belőle — míg mindegyik csipogó pacsirtának a kezébe nem adja az obulusokat. „Ilyen a sorsa az agglégénynek”, mondja a kárörvendő Blau Ottó és egyre biztatja hozzá a kis leányokat. Hát nem is olyan rossz, mondjuk mi

A tőzdesátorban állandó a forgalom Szalay Sándorné, Ötvös Emilné, Remete Gézáné, Grizl Viktorné, Poredus Antalné, Kardos Józsefné, Schnell Alfrédné, Seide Rezsóné, Pongor Henrikné (főkönyvelő a sátorban), Kemény Jánosné, Jurecky Ivánné és Csigaházy Antalné urnók alig tudták lebonyolítani a forgalmat.

A posta előtti urnánál Sauer Ignácné urnó helyezkedik el. A Reik patika előtt Stern Sándorné és Neufeld Ödönne urnók vannak segédlettel beosztva Kertész Gizella és Stern Ilonka urleányok. A városhápalota előtti urnánál Blumenschein Vilmosné és Fried Ödönne urnók, a Sugár-ut sarkán dr. Rothschild Jakabné és dr. Berecky Viktorné és dr. Grosz Dezsóné urnók vannak, a felső templomi urnához Reichenfeld Edéné és Ötvös Emilné urnók, a Hunyady-utca sarkán felállított urnánál Révész Lajosné, Kertész Józsefné és Himfy Iduska kéregettek a könyörület szent nevében.

Azt a temérdek kisebb nagyobb urleányt, fiukat, kik pörsölyöztek, árusítottak, lehetetlen felsorolni. Csak az eredmény mutatja, hogy mindegyik buzgalommal teljesítette a reábizott munkát.

Estve megismételték a gyermekelődást, melyről már a multkor elmondtuk dícsérelt véleményünket. A program annyiban változott, hogy Jurecky Klárika és Ollop Géza szép gavotte-táncokkal ragadták el a publikumot.

Az anyagi eredményt még nem tudjuk mert csak ma d. u. 3 óraker gyűltek össze a pénztárosok és a polgármester Vidor Samuné urnó lakásánál, hogy a bevételeket számba vegyék. De hozzávetőleg mondhatjuk, hogy a jövődel-m elegendő arra, hogy a jövőre nézve biztatón szolgáljon.

Vasutasok gyűlése.

Ezer vasutas.

Ezernél több vasutas gyűlt össze tegnap Nagykanizsán, hogy sérelmek orvoslásáról tanácskozzanak. Nem tulajdonítunk ennek a gyűlésnek semmi nagyobb fontosságot, mint annyi sok másnak, melyeket a nagyfokú drágaság miatt tartanak a különböző foglalkozási ágak. Hogy bizonyos igényük a nyugdíj-évekre és egyébre nézve jogos, az elbíráhatatlan, és azért szimpátiával kísérjük mozgalmait. De viszont igazva van egyik szónokunknak Veigl Rudolf osztrák-vasutasnak — aki azt mondta, ha a vasuti igazgatóság teljesítene is kívánságukat a fizetésemelést illetőleg, nem nyernének sokat vele, mert a

háziurak a lakbért az élelmiszerkereskedők pedig az élelmiszer árát emelik azonnal. Harcolni kell azért az élelmiszer uzsora ellen és ha másként nem, lehetetlenné kell tenni az élelmiszerek bevitelét. Ezen gondolkoznak az osztrák vasutasok, ezt ajánlja magyar collegáinak.

A gyűlésre a Déli Vasut Vonyafka Károly főellenőrt küldte ki képviselőtében. A különböző szolgálati főnökségeket Szurovy Géza főtgyelő, Kayser József mérnök, Perger Robert a székesfehérvári műhely főnöke és Haas Lajos ellenőrképviselték. Bár Székely igazságügyminiszter, mint Szombathely képviselője és más országgyűlési képviselők is megígérték megjelenésüket, de valamennyi távol maradt. Üdvözlő táviratot küldött Haller István orsz. gy. képviselő, a nagyorizai személyzet, az istvántelki főműhely munkásai és a sziszeki személyzet.

Vasutasokhoz illő pontossággal nyitotta meg az ülést a Polgári Egylet kertjében d. u. 3 óraker Sntó Ferenc elnök (Székesfehérvár) és miután a társelnököket és jogyzókat megválasztották, Kiss Miklós titkár ismertette az 1910. évben benyújtott memorandumhoz benyújtandó pótmemorandumot, — melyben a fűtőházi iródnál beosztott tisztviselők kérelme a kinevezett előfűtők, pályadörök, gépkezelők, kocsirendező, podgyászhorárok állomásfelügyelők stb. kérelme foglaltatott. Felolvassa a határozott javaslatot: „Megbizzza a gyűlés az elnökséget, hogy az elfogadott pótlemlékiratot szolgálati uton terjessza fel az üzletigazgatóságnak. Kimondja a gyűlés, hogy az összes B. kategóriákból 21 tagu bizottságot választ oly megbizással, hogy a személyzet kérelme it illetékes helyen élő szóval is tolmácsolja az emlékirat sürgős elintézését.” Ha az üzleti igazgatóságnál nem jutnak eredményre, felhatalmazzák, hogy a kereskedelmi miniszterhez, mint a vasutasok legfelsőbb hatóságához forduljanak.

A 21 tagu bizottságra Nagykanizsáról beválasztották: Tóke József, Tóth György, Piriti Sándor, Tóth Péter, és Varga Kálmán.

Az előterjesztéseket ugyan egyhangulag elfogadták, de azért elég szép számu hozzászólás volt. Elsőnek Veigl Rudolf osztrák elvtárs beszélt németül, aki 60 ezer osztrák vasutasnak üdvözlését adta át. Jóizü wieni dialektussal beszélt és praktikus fel-fogásu előadása nagy tetszést aratott. Oservenka, Miklós ismertette magyarul az elhangzott beszédet. De a maga gondolatait éles dialektikával adta elő. Szólt még Turkovics István Zágrárból a horvát vonalak vasutasainak nevében. Lander Jenő dr. budapesti ügyvéd a déli vasutasok jogtanácsosa azt mondja, hogy a vasutasok ügye tetteket kíván, nem szót; de taktikájukat nem bízzák másra, nem árulják el. Vajda Manó dr. Szombathelyről és Buváry József szntéu apró sérelmeket sorolnak fel.

Végezetül Kis Miklós a Vasutasok Lapjának szerkesztője tömörülése és a lap támogatására szólítja fel a tagokat, mire elnök a gyűlést bezárta. A rendőrhatalóságot Fűredi János rendőrtiszt képviselte, de a higgadt menetű gyűlésen dolga nem akadt. A székesfehérváriak nagy tömege az 5 órai gyorsal visszautazott.

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetekben az orvosok
csak

SIROLIN

„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindasok, kik üdült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar-rusok gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Osztáseredeti csomagolásu Sirolin „Roche”-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

F. Hoffmann-La Roche & Co.,
Basel (Svájc),
Grenzach (Baden).

HIREK.

— **Személyi hír.** Gutmann Vilmos báró tegnap este Nagykanizsára érkezett, hogy résztvegyen a Sörgyár és a Gyáripárosok szövetségének igazgatósági gyűlésén.

— **Gazdasági előadás.** A „Közi munkára nevelő országos egyesület” igazgatója Guttenberg Pál ur f. évi május hó 19-én d. u. fél 3 órától kezdődőleg a város háza dísztermében gazdasági ismeret előadást fog tartani. Midőn erről a „Zalai Közlöny” t. szerkesztőségét értesitem, van szerencsém ezen előadásra teljes tisztelettel meghívni. — Vécsey s. k. polgármester.

— **Személyi változások a vármegyén.** Dr. Csák Károly arvaszéki ölnök helyébe — akit a múlt heti közgyűlés megyei főügyészre választott — dr. Briglevics Károly választott meg egyhangulag, ennek helyébe II. osztályú arvaszéki jegyzőnek 8 szótöbbséggel Polgár Ferencet, ennek helyébe III. osztályú jegyzőnek Hódy Lehelét választották meg egyhangulag.

— **Bucuzó lapszerkesztő.** A „Zalamegye, Zalavármegyei Hirlap” tegnap megjelent számában a fenti cím alatt bucuzók olvasóközönségétől dr. Csák Károly a lap egyik tulajdonosa, ki eddig lapjának felelős szerkesztője is volt. A közügyek a t/szadalmuak és a vármegye érdekeinek ápolásáért küzdő munkás hirlapirói tollát most leteszi; megváltik a felelős szerkesztőségétől. A múlt bétén megválasztották őt Zalamegye tiszti főügyési állására és érdemes pályájának eme kimagasló fordulata szállítja el most a sajtó mellől. Helyette Udvardy Ignác a lap másik tulajdonosa fog intézkedni a méltó felelős szerkesztői szerep választásában, ki a hirlapírás terén való évtizedes munkásságával sok érdemeket szerzett köztisztviseltekben álló egyéniségének.

— **Az egyhuzamu munkaidő** Nagykanizsa városában a mai nappal megkezdődött.

— **Bettlheim-féle munkástelep.** A városi tanácsnak f. hó 12-én tartott ülésén ennek a sokaktól várva várt munkástelepnek megvalósulása egy hatamas lépéssel előbbre haladt. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi bizottság véleményében foglalt követelések és a Bettlheim-féle beadvány ajánlata között bizonyos eltérés van, a tanács megbizta Sabján Gyula dr. főjegyzőt hogy ez eltéréseket az ajánlattevő céggel egyenlítse ki, azután tegyen a tanácsnak előterjesztést.

— **A loávatóbizottság.** Vécsey Zsigmond polgármester utánjárásának sikerült keresztülvinni, hogy a loávató bizottság továbbra is Nagykanizsán maradjon. Az elhelyezést illető bizottság Zerkovitz Lajos nagykereskedő ajánlatát fogadta el, a szerződést vele megkötötte. A városra nézve természetesen az volt lenyegesebb kérdés, hogy itt marad-e vagy nem. Hogy a város vagy magántulajdonos elhelyezését fogadja-e el a bizottság, az alárendelt kérdés.

— **Tartalékosok bevonulása.** Azok a tartalékos honvédek, kik a közös hadseregből helyeztetek át, f. hó 15-én 28 napi gyakorlatra a József Főherceg laktanyába bevonulnak.

A 48. cs. és kir. gyalogezred tartalékosai pedig 13 napi gyakorlatra f. hó 22-én vonalnak be és a régi gimnáziumi épületben lesznek elhelyezve.

— **A Kossuth Lajos-tér csatornázása.** Nemrég a Zalai Közlönyben egy Kossuth Lajos-terti háztulajdonos szava tette azt a pocsolyát, mely a szépen parkosított tér háza előtt bűzlik a setarterre járó publikum gyönyörűségére. Most jól esik jelenteni, hogy a tanács a Sartori Oszkár cementgyáros céget bizta meg a jelzett téren földfeletti beton csatornázás elkészítésével. A munkálatoknak 6 héten belül kell betegezve lenniük.

— **Oigánytelep.** Arad törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a ségai munkástelepek mellett levő területen olcsó árban földet enged át középítés céljára a cigányoknak. A területek négyzetölét 30 fillérben állapították meg, a közgyűlés határozatát a belügyminiszter jóváhagyta s így a cigánytelep házait nemsokára építeni kezdik.

— **Utóállítás.** A június hónapi rendes katonai utóállítás a pünkösdi ünnep miatt nem június 5-én, hanem 6-án lesz.

— **Sas Ferenc a Művészklubban.** Legutolsó kanizsai képiállítás alkalmával már a közönség is kezdett megbarátkozni Sas Ferenc festőművész képeivel. Hogy ez nem megy oly hamar annak az egyéni csapás az oka, melyen Sas művészte halad. A budapesti Művészklub felhívására képeit kiállította ott is és jól esik olvasnunk, hogy a műkritikusok milyen elismeréssel nyilatkoznak a műveiről. Az Ujság c. lap így ír: „Sas Ferencet már tavalyról ismerjük. Akkor is mint komoly törekvő, egyéni uton haladó művészt ismertük meg. Ujabb képei megerősítettek régebbi nézetünkben. A Szeptemberi délután, Tüdővész koldus, Munka nélkül című művei dekoratív folkleresésűekkel, előkelő színharmoniajukkal kellemesen, a mai lázas kapkodás idején már szinte leszűrten hatnak. Eredeti megoldásukkal érdekelnek az Olvasás közben. Feleségem és Kis lányom című képei is”.

— **Kanadai hus Magyarországon.** A kanadai magyarság érdekes tervvel foglalkozik. Arról szól a hír, hogy konzervált marha- és sertéshúst szállítsanak Kanadából Magyarországra. Kanadában a marhabús ára átlag 40 fillér kilónként s idezállítva nem kerülne többre 149—159 fillérről. Az érdekes tervet a kanadai magyar-osztrák konzulátus vetette fel.

— **A hűtlenség miatt.** Ma kora reggelen borzalmas pörháboru zaja verte fel Báthori-utca neszelen, siri békéjét. Kalmár József kőművesegéd rögönözte a rémitő ébresztő zenét, ki felesége ablakait verte be öklével, mert a múlt hét péntekjén eltávozott oldala mellől. Magára hagyta őt busongani Eötvös-terti lakásában. Kalmárnak a bezuott üveg táblák oly súlyos sebet ejtettek a kezén, hogy a mentőkoocsin kellett elszállítani a kózkórházba.

— **Korytnicai ásványvíz.** Amint értesülünk, ezen kiváló gyógyvíz a napokban friss töltésben került a piacra. Nem akarjuk elmulasztani, hogy tisztelt olvasóinknak figyelmét ezen kitűnő, mondhatni hazánkba páratlan gyógyvízre fel nem hívjuk. A korytnicai ásványvíz különösen jó eredménnyel alkalmazatik: idült gyomor és bélhurut, gyomor és bélgöres, máj- és lépdeganatok, aranyeres bántalmak és idült székrekedésű, valamint sárgaság, cukorbetegség és huyasavas diathesis ellen. Együttal a legbiztosabb szer a vakbélgyulladások megakadályozására.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Találkozások.** Elisabeth Heyking ma egyike a legolvasottabb és legtekintélyesebb német regényíróknak. — Legszebb novellái közül kettőt „Találkozások” címmel most magyarra fordított Benedek Marcel. Mind a két novella exotikus színtéren játszódik, szereplői Indiában és Mexikóban élő európaiak. A német írónő ezt az életkört és ezt az emberfajt kitűnően ismeri; maga is sokáig élt, mint német diplomata felesége exotikus vidékeken. Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magyar Könyvtárban jelentek meg a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában a füzet ára 30 fillér.

* **Sire.** Hejri Lavelan öt felvonásos drámája, mely a napokban a Nemzeti Színház színpadán nagy irodalmi sikert aratott, Szász Zoltán kitűnő fordításában most jelent meg a Magyar Könyvtár kiadásában. A könyvben ez a színűd nagyon érdekes olvasmány, dialogusának elméssége, a milieu-rajz eleven-

sége csak egy érvényesül igazán. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 90 fillér.

* **Gujatun Alexij Okulov,** a fiatal orosz irodalom egyik legkiválóbb tehetsége, a kit most kezdenek értéke szerint megbecsülni külföldön, most legkitűnőbb novelláinak egyikével szerepel a Magyar Könyvtárban. A pompás novella, melyet Munkácsy Mihály fordított magyarra, a szibériai félvad vadászok életéből van véve és egy csodálatosan bájos finom szerelmi történetet mond el Gujatunról, a szép fiatal leánykáról, a fiatal Baláról és az öreg Zgyinről. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30 fillér. Nagykanizsán kapható: Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Gabonauzletről.

Nagykanizsa 1911. máj. 15.

Piaci árak:

Buza	23. —
Rozs	16.50
Zab	20. —
Tengeri	14. —

Phosphor-pép
legjobb irtószert mezei egerek részére. Kapható:
Drogeria a Vörös Kereszhez.
Nagykanizsán, Városház-palota.

Őszi trágázás!

Óvakodjunk a hamisítanoktól!
4100 Valódi Stern-Marko védjegyű.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi haszárban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigoruan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzőzővel van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

MILKA SUCHARD
Csak alpesi tej kakao és cukorból áll. Páratlan különlegesség.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai fürdő részvénytársulat

felszámolás alatt

1911. évi május hó 20-án d. e. 11 órakor

a Délzalai takarékpénztár helyiségében

KOZGYÜLÉST

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

a felszámoló bizottság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A felszámoló bizottság jelentése
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A számadások előterjesztése, a felszámoló díjainak megállapítása és a felmentvény megadása iránti határozat.
- Nagykanizsa, 1911. május 12-én.

Árverési hirdetemény.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság

Nagykanizsán

zálogosztálya

1911. május hó 20-án

nyilvános árverést tart,

amelyen az 1911. április 20-ig lejárt és ki nem váltott vagy meg nem hosszabbított zálogtárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete délután 2 órakor.

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajsi és francia barack; díszfákat, díszcserjéket, feyűtákat.

Rózsafákat: magastörzsű, bokor és futó-rózsákat — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szönyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: Fő-ut. 1. szám. Nagykanizsán. kerttelep: Bathory-u. 22.

Hogyan védjük magunkat
GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megáldták, eredményesen megelőzzük és azokkal erőlyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókorai használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legkedőbbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitünő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ezen Nectár, mely kitünően bevált gyökernedvekből és jó borból van készítve, hatásos és gondos összetételű folytan az emésztésre különösen jótékonyan hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbór és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártékony hatás nélkül egyaránt ihat. Nectár mértékletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvképződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorhurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy eloyákkasodásnak. Épenugy megakadályozza Nectár a szákrakodást, szorítást, bélgörcsfájdalmakat, szivdobogást, nyugodt alvást és átvágyat idéző elő és így meg ment az álmatlanságtól, kedélybetegségektől, fejfájástól és ideges ellankadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vidámságot és életkedvet ad

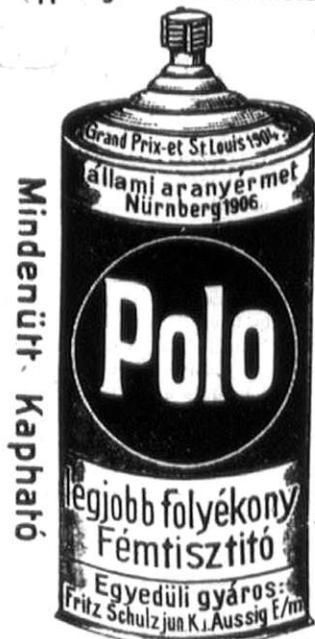
Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarország összes gyógyszer-tárában. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerka-szentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bükkösd, Murakeresztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszer-tárában, ugy-szintén Magyarország minden nagyobb és kisebb helyiségében lévő gyógyszer-tárában.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkatrészel: Samos bor 300,0 borszesz 150,0 málna lé, 100,0 berkenyelé cse-reszenyelé 200,0, eszkoró virág 30,0, borokabogó 30,0 urmós 30,00, ánias, örvény gyökér, encangyökér, kal-musgyökér, pipitér 10-00 — Ezen részek vegyítendők.

Kérjen Polo
Bádoggalackok csak a törv. védett —
csepp-megtakarítási-berendezéssel

Mindenütt kapható

Kérjen ingyenpróbát

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ
LIPIK
SZLAVONIAALKALHUS, SÓS, JÓDOS VIZEN
Radioaktív források 64°C.
BIZTOSAN GYÓGYITrheumat, ischiast, anyagcsere-savarokat,
cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermek-
kórokat, csonttöréseket és isszadmányokat.Idény egész éven át! Kívánatra
prospektus ingyen!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expellerpótléka
egy régióknak bizonyult háziszser, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvénynek, cauznál és meghűléseknél.Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cseppjéssel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és
K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-
tárában kapható. — Főraktár: Török László
gyógyszerésznél, Budapest.Dr. Richter gyógyszer-tárára az „Arany oroszlanhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5. no.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásá szerint.

Iparlendítés.

Kétség sem fér ahhoz, hogy hazánk iparának fellendítése szoros összefüggésben van azokkal az intézkedésekkel, melyeket az állam, a társadalom és maga az iparososztály az iparosnemzedék nevelése és kiképzése érdekében létesítenek. Tagadhatatlan, hogy az iparostanulók iskolája már lényegesen hozzájárult Magyarország iparának emeléséhez, de még mindig csak kevés szolgálják ezek a leendő iparosok nevelését és szakoktatását. Nem szolgálhatják pedig intenzíven azért, mert a napnak csak kis részében áll módjukban, hogy némi értelmi és erkölcsi hatással legyen az iskola az iparos tanulóira. Az a rövid idő is akkor áll rendelkezésükre a tanítóknak, mikor az ifjú iparosok már testileg, szellemileg kimerülve, az esti órákban jutnak az iskolába.

Érzik, tudják ezt a szakemberek és dicsérettel legyen felemlítve, hogy buzgalommal igyekeznek a hiányt pótolni. Az állam maga is felfogva az iparosnevelés nemzetgazdasági fontosságát államsegéllyel és egyéb intézkedéssel akar segítségére sietni a fontos ügynök. A *Tanonc-otthon*-t mondják a szakemberek elsőrangú fontosságúnak, melyeknek egyes emporiumokban való felállítására Magyarországon nemcsak a leendő iparnak kérdése, hanem erkölcsi sőt nemzeti fontossága.

Tény az, hogy míg az ipariskola némi kedvező hatással van az iparos tanuló lelki világára, addig az iparoscsalád, melynek körében szakját megtanulja csak kevés járul hozzá, hogy a leendő iparos gondolkozásmódja előnyösen fejlődjen. A felnőttek környezete, melyben inaséveit eltölti semmi tekintettel sincs az iparostanuló fejletlenebb, naivabb lelkivilágára, hanem a leggyakrabban durva kezekkel tépi szét azokat az ideálokat, melyek az ifjú lélekben szunnyadoznak. A felszabadult iparos tanuló pedig az addigi gyámságból egyszerre olyan szabadságba jut, mellyel élni nincs kellő érettsége; nincs tapasztalata. Romboló munkát végeznek lelkében azok a hatások, melyeket az érettebb, züllött, munkástársak életmódja reá gyakorol.

Ezelőtt mintegy két esztendővel szűkebb körben tanácskoztak erről a fontos ügyről lelkes férfiak; Mártonffy Márton kir. főigazgató, Vécsey Zsigmond polgármester, ujnépi Elek Lipót, a néhai főjegyző, Poredus Antal az ipariskola igazgatója. Szép, nagy tervet forgattak agyukban. Egy *iparos kultúrházról* esett szó, melyben az iparostanulók iskolája, otthona, iparossegédek és mesterek továbbképző iskolája, állandó ipar-

kiállítás, iparmuzeum volna elhelyezhető, sőt az alsófoku kereskedelmi iskola is.

Kívánva se lehetne célszerűbb épületet találni ehhez, mint a mostani ideiglenes gimnáziumi épületét, mely kellő átalakítással minden célnak megfelelné. Nem a mi gondolatunk ez, hanem a tárgyaló szakemberek felvetett kívánságát tolmácsoljuk. Ez természetesen az új főgimnázium mielőbbi felépítésével függ szorosan össze, aminek késlekedése már kezd átosapni a humor világába és kezd borzasztó lenni azok számára, akik az új főgimnáziumot szükségesnek tartják és nem érik be a tervezéssel való hivatkozással.

A kormány értesítette a törvényhatóságokat és városokat, köztük Nagykanizsát is, hogy a tanoncotthonok létesítése érdekében tett költségekhez, tekintélyesebb ösztöszeggekkel járulna hozzá. Ebben az ügyben járt szombaton Poredus Antal igazgató a városházán és előterjesztéséről Sábján Gyula dr. főjegyző jegyzőkönyvet vett fel, mely legközelebb a tanács elé fog kerülni.

Annál is inkább hiszünk a Tanoncotthon megvalósításában, mert a múlt évben az ipartestület előjárásági ülésén Rosenfeld Miksa vetette fel, hogy az Ipartestület fennállásának 25 éves jubileumának egy tanoncotthon létesítésével állítson maradó emléket. Ha tehát az állam, a város és az iparosok óhaja ez, biztosra vesszük, hogy létesülni is fog.

Sütőmunkások mozgalma.

Miuthogy a munkaadók a segédek kérelmét f. hó 16-áig nem teljesítették, ezért a munkások abban hagyták a munkát és sztrájkba léptek.

A békéltető eljárás 17-én d. u. 3 órakor az ipartestületben a munkások részéről kiküldött 5 bizalmi férfival megtartott. Mely alkalommal az egyezkedést vezető Halvax Frigyes iparbiztos előterjesztette, hogy a segédek által átnyújtott beadványban felsorolt követeléseiket általánosságban vagy részleteiben fentartják-e. Nem volnának-e hajlandók kivánságukat redukálni, hogy az egyezkedés ez alapon megindulhasson. A bizalmi férfiak erre nézve jegyzőkönyvi nyilatkozatban kijelentették, hogy amennyiben a munkaadók hajlandóságot mutatnak a kérdések tárgyalásába becsatlakozni, ez esetben nem zárkoznak el attól, hogy minden érdek figyelembevételével az ügy békés úton megoldassék.

A munkaadókkal ezután közölték a munkások bizalmi képviselői által a tárgyaláson felvett jegyzőkönyvi nyilatkozat tartalmát, melyre azonban a mesterek azt a határozatot hozták, hogy ők egyáltalán nem tárgyalnak a munkásokkal, ha azok engednének is feltételeikből — és ha 20-án reggel 6 óráig a régi rendszer és fizetés mellett munkába nem

átnak, akkor kizárják őket; egyben a városi tanácshoz, mint első foku iparhatósághoz fordultak, hogy a Sas vendéglőben levő sztrájkanyagát oszlassa fel. A további eljárás végett pedig Halvax Frigyes iparbiztos az iratokat a v. tanácshoz terjesztette be. A memorandum, melyben a munkások követeléseit fel vannak sorolva, a következő:

Kölcsönösségi szerződés.

Mely egyrészt a nagykanizsai sütőmesterek, másrészt a nagykanizsai sütő munkások megbízottjai között az alábbi pontok kötelező betartása mellett az alulírott napon a következőképpen kötött:

I. Munkaidő:

1. A napi munkaidő 14 óras keretben 10 óra. A 4 óras keret legfeljebb egyszer szakítható meg. Hétfőn a munka reggel 6 órától déli 12 óráig tarthat. A munkaidő, h: bármely esetben tovább tartana, vagy a keret bővülne, azok a munkaórák külön díjazandók.

2. Munkaidő egyik napról a másikra át nem számolható.

II. Heti bérek és a túlórák díja.

1. Kemence és összmunkásoknak 15 K, dagasztókuk 13 K, fekete dagasztókuk 11 K, aufchitter és mellékmunkásoknak 9 K.

2. Azon munkás, aki a jelen megállapított fizetési skála szerint fizetésemelésben nem részesül, annak fizetésére tartozik a munkaadó hetenkint egy koronát ráfizeteni.

3. A munkaadónál való kosztolás eltörölendő és minden munkásnak 2 K, vesár- és ünnepnapon 3 K élelmezési pénz adandó.

4. Túlórák óránként 80 fillérral díjazandók. Túlórázatni naponként legfeljebb 2 órát szabad.

III. Vegyes határozatok.

1. A hálószoba tiszta, szellős és világos, fűthető és olyan legyen, hogy abban minden munkás, illetve személy részére külön ágy álljon rendelkezésre. Az ágyak betenkiint áthuzandók. A hálószoba világításáról a munkaadó tartozik gondoskodni. A hálószoba meg nem felelő, vagy külön ágy nem volna a munkásoknak, ott 2 kor. lakáspénz adandó és két tiszta törülköző minden munkásnak.

2. Megbetegedés esetén a munkás a munkaadóval szemben csak a napokra eső fizetésének részével felelős; esetleg ráfizetések a munkást nem terhelhetik.

3. Két segéd után csak 1, három segéd után pedig legfeljebb 2 tanonc tartható.

4. A műhelyekben dolgozó munkások csak szervezettek lehetnek és a bizalmi férfirendszer elismerendő. A bizalmiférfi egyuttal a jelen pontok betartására felügyel és szükség esetén a mulasztásokról a szerződéstköző bizottságnak jelentést tesz.

5. Minden nő munkásnak az üzemből való távozás esetén naponkiut 1 kgr., nőtlennek fél kgr. friss kenyér adandó.

6. Csakis szakmunkás alkalmazható szakmunkára.

7. A dolgozó munkások tisztességes bánásmódban részesítendő.

8. Május elseje munkásünnep; a munka úgy szünetel, mint vasárnapról hétfőre.

9. A munkaközvetítés úgy állandó, mint kisebítő munkára az Élelmezési Ipari Munkások Országos szövetsége nagykanizsai csoportjából történhet. A közvetített munkás tartozik munkába lépésekor

a csoport közvetítő szelvényét felmutatni. Szükség esetén nem tag is közvetíthető, de tartozik 8 napon belül a csoportba lépni. Ha megfelelő munkás nincs, a közvetítés más városból is eszközölhető.

10. Husvét, pünkösd, karácsony ünnepek alkalmával teljes 24 órás munkaszünet adandó minden munkásnak.

11. Ezen egyezés minden műhelyben kifüggesztendő.

12. A mozgalomból kifolyólag hat hónapig egy munkás sem bocsátható el.

13. A vasárnapi munkaszünet törvénye, valamint az ipartörvénynek a tanoncokra vonatkozó részei a legszigorubbab betartandók. Szükség esetén a szerződést védő bizottságnak joga van a vasárnapi munkaszünet ellenőrzését gyakorolni.

14. A jelen szerződés 2 évre köttetik és pedig: 1911. május hótól 1913. évi május hó-ig. A szerződés második évében minden munkás heti bére 2 koronával emelkedik.

A szerződést védő bizottság.

1. A szerződés betartására munkaadók és munkásokból álló hat tagú szerződést védő bizottság felügyel. A bizottság elnöke munkaadó, alelnöke munkás, akik az üléseken felváltva elnökölnék és szavazati joggal mindig az elnöklő bír; ülései határozatképesek, ha legalább egyenlő számban, 4 tagja van jelen. Az üléseken az Elemezési Munkások Szövetség Központi Szervezete is részt vehet, de csak tanácskozási joggal bír.

2. A panaszok mindenik fél érdek-képviselőténél teendők meg, a kik tartoznak a panasz megtételétől számítva 8 napon belül, a szerződést védő bizottságot egybehozni. A bizottság tagjait mindenik fél maga hívja egybe. A panaszt tevő munkás, mert panaszt tett el nem bocsátható, sem a munkások a munkát be nem szüntethetik a panasz megtételétől számított 8 napon belül, akkor is csak abban az esetben, ha a bizottság nem volna hajlandó panaszukat tárgyalni.

Azon munkaadóknál, kik a szerződést védő bizottság határozatait be nem tartják, ott a munkásoknak joguk van a szerződést védő bizottság határozata nélkül a munkát beszüntetni.

Sajnálattal kell konstatálni, hogy a munkaadók elzárkózottsága miatt a békéltető tárgyalás nem hozta meg a biztató kilátást sem a megegyezésre. A munkások engedni akarunk, kibékülni hajlandók, de nem lehet, mert a másik fél nem akarja a békét. Ha a követelések minden egyes pontját nincs is módjában a munkaadóknak teljesíteni, de végképpen elfordulni a segítők igényei elől nem méltányos, mert a mi a lakás és a túlmunkaidő viszonyokat illetik, e tekintetben emberségesebb állapotokat érdemelnek ők is.

— **Osaldások.** Az ember sohase tudja, mit vesz. Lám a nagykanizsai választó polgárok a néppárt, vagy a Justh-párt portékái között válogathattak. Fel lett szervezve az általános titkos választói jog, az önálló bankkal garnirozva, a másik oldalon a néppárt népszerűtlen cikkei. A személyekre, akik e különböző árukat kínálgatták nem voltak tekintettel, mert akkor a választás nagyon könnyű lett volna a 14 évi kedvező tapasztalat után. Denique a Justh-párt áruhoz nyult Nagykanizsa. És most kitűnt, hogy azok az áruk hemisítettek voltak. A Justh-párt, mint kisajátított hazafiságu párt minden szocialista szeretkezés mellett is háborzongva gondol az általános titkosra. A vasárnapi Kath. Népszövetség gyűlésén pedig Polónyi mester oldala mellett a Justh-párt töredéke hangoztatott legnéppártibb kifakadásokat. Igaz, hogy ez Kanizsán már nem ment meglepetésszámba, mert a megyebizottsági tagválasztások meg a városi képviselő választások is a fiók-justhok antiszemita törekvései között folytak le, ami a 14 évi néppárti részim alatt nem történt. Így tehát osaldások érték azokat, akik bizonyos elvek miatt csatlakoztak városunkban a Justh-párthoz: Csaldáltak azok kik a közösbanknak a hivei voltak ugyan, de az általános titkos választói jog kedvéért támogatták a

függetlenségi zászlaját. Csaldáltak azok is, akik a néppárt ellen játszották ki kártyájukat, mert amint most kitűdött, a néppártnak támasza oszlopa éppen a Justh-párt töredéke. A szociáldemokraták is csaldóva látják, hogy mivé zsugorodik fegyverbarátaik kezében a reménységök. Marad hát a személy; ebben nem csaldáltak.

Hogyan parcelláznak?

Minden rög megmozdul ebben az országban, mert mindenütt hihetetlen nagy a földhesség. És amellet, hogy oly nagy lármaival folyik a parcellázás szenteszt az egész országban, a földmivelő nép jó része mégis kíváncsol.

Az állami parcellázásokról nem szolunk. Elég, ha rámutatunk az ollári parcellázásra, a mikor a Festetich grófok birtokait a földmivelő nép helyett Szily Kálmán kapta Ismeretes, hogy a papi és közalapítványi és hitbizományi birtokok bérlői, az úrendások milyen megfizethetetlen bért követelnek a földhöz ragadt parasztól. Itt egy példa rá. Hecceg Batthyányinak 200 holdas hatalmas birtoka fekszik Körmen mellett.

A földbirtok kisbérlői között mozgalom indult meg, hogy a földbirtokot maguk birtokoskik ki, mert így legalább nem a bérlőnek dolgoznak, hanem saját maguknak. Az urodalom egyideig tárgyalta a kiszáradással, míg egyszerre ismét bérbe adta az egész földbirtokot.

Mint a villámcsapás, úgy érte ez a hír a szegény földhöz ragadt parasztokat. Rohantak a bérlőhöz és kétszeres, háromszoros árt ígérték azért kiszáradt földért. A bérlő azonban csak nem is tárgyal velük.

Zsablyán egy négyezerholdas földbirtokot parcelláznak. A parcellázásra már hosszú idő óta várnak a környékbeli esakások, akik a földbirtok eddigi kisbérlői voltak. Kimondták azonban, hogy szerb ember parcellát nem kap. És így hiába minden, az ősszel, vagy tán már az aratás után kénytelenek kíváncsolni.

HIREK.

Elnézett orvadászkák.

„A csujzli.“

Mikor a gyermekek: a teremtés koránájának drága bimhajai, a csuszómászó esigabiga-sorból kinöve, a járó-kelők csoportjába avanszálnak, kezdetleg halilában állva a lépésekkel közbe-közbe esütörkött csinálnak a — tova kelésben. — Már, mint olyan nagyra törekvő kiesiségek, eleven kizű-eszköz-ként kezdenek szerepelni szándék nélkül való, bosszantó produkcióikkal. Utóbb, tulhaladva a gölyagomba magasságát, a büszke reménnyel vérmélt „mint példányok“ nem akarnak megférni a héjukban: izgalmat rögtönöznek a mama és a papa boldog együttlétének számlájára. Pláne, amikor a pajtáskodás napjai elérkeznek. Ekkor a gyermek élve a kedvező alkalommal, elűnik az örökös szemek elől és a házon kívül operál, tulszárnyalván lopott szabadságát. Az aggodalomban hagyott szülő sokszor azt sem tudja, hol jár és mit is művel az ő ártatlan gyönyörűsége, mignem egyszer csak beállit az udvarba egy barátágtalan arcú ismeretlen néni és valami ablakok bemetszését követeli, melyeket a nem tudom micsoda bece-neveeskére hallgató ivadék tett tönkre. Nem az orrával, se bottal, se esokolni való falatka öklöskéjével, hanem a néni előmutatja — egy mo-gyoronagságu kaviesszemmel. Az a bajt csináló kis gölyobis pedig egy furesa alkatu játékszerből került ki: az ugynevezett gumipuskából, vagy a

gyerekek nyelvén nevezve: a csujzliból. Égetni való kis fegyver ez. Ha ügyesen tudja kezelni imposztor gazdája, szörnyű cselekedeteket teszen. Ritka madár menekül meg előle, ha célba veszi vele egy pusztító, gonosz fiú.

A gumipuskázó gyerek sok kárt okoz azzal, hogy a madarakat uton utfélen zavarja, üldözi és „letrefálja“. Igaz ugyan, hogy ez a szórakozás tilalmasnak van minősítve, mégis szabadon garázdálkodhatnak a bántatlan kis elnézett orvadászkok. Pedig ezt az elzűlesztő állapotot ki kellene irtani. Ennek pedig igen egyszerű a módja. Ugyanis csak egy rendőri intézkedéssel kell eltüntetni azokat a helyeket, hol a gyerek a gumipuskához szükséges gumit vásárolja, hogy ezután 15 évnél fiatalabbnak ne szabadjon eladni. Ilyenformán a pajkos gyermek nem juthat hozzá, a 15 éven felüli pedig nem gumipuskázik, ha vesz is gumit, szülői vagy más felnőtt megbízásából teszi ezt, kik azt más használati célra fordítják.

— **Bérmálás Zalaszentbalázson.** Folyó hó 15-én nagy ünnepe volt Zalaszentbalázson. Meg is látszott az egész községben. Ó Méltósága, a püspök ur vonulási útját diadalkapuk ékesítették, a házak elejét zöld lombok, virágfüzerek borították. Ezer meg ezer nép hullámzott az utcákon, májusi napfény ragyogott az utcákou — szivekben. Ó Méltóságát, Kránitz Kálmán püspök urat a Szentbalázshoz tartozó községi előljárók élén Szondy László, zalaszentbalázi körjegyző fogadta a falu határában a bérmálás reggelén. A püspök ur kíséretében voltak Viosz Ferenc főbíró, Adám István veszprémi apátkanonok és dr. Luttor Ferenc veszprémi karkaplan. Harangzuga között érkeztek meg a szentbalázi plébániára. Itt Ó Méltósága átlöbözve, unnepiesen vonult fel a papsággal a szentmiséhez. A szentmisét a hit tulajdonságairól meggyőző erővel, apostoli buzgósággal és lelkesedéssel tartott szép prédikáció követte. Prédikáció után 1272 léleknek szolgáltatta ki a bérmálás szentségét. Fárastó funkciója után ismét a plébániára vonult unnepiesen: itt a kerületi tanító-ság és a helybeli előljáróság tisztelgését fogadta. Már 2 óra felé járt az idő, amikor Vizlendvay Sándor nagybirtokos duzsnaiki kastélyába vonultak Ó Méltósága kísérete és a bérmálásnál segítők. Az a magyaros szives fogadtatás, a kitűnő ebéd ezt követő vidámság volt-e kiválóbb, nehéz volna eldönteni. Ó Méltósága apostoli munkájáért Kiss István helybeli plébános mondott az ebéd folyamán köszönetet. Ó Méltósága a kedves házigazdát, Viosz Ferenc Ó Méltóságát, dr. Luttor Ferenc a hölgyeket üdvözölte szellemesen. Ebéd végeztével d. u. 5 órakor egy szép ap kedves emlékével távozott Ó Méltósága, hogy apostoli útját tovább folytassa.

Előtte való nap, vagyis május 14-én vasárnap Gelsén volt a bérmálás, Innét diszes lovas bandérium vonult ki a határba a kora reggel érkező Kránitz püspök elé. A falu végén a fogadtatásra kivonult nép élén voltak Viosz Ferenc járási főszolgabíró, Kreutzer Dezső plébános, számos környékbeli pap és ez ottani intelligencia. Az unnepies menetben érkezett főpapot Viosz Ferenc főbíró üdvözölte emelkedett, szép szavakkal, ezután a plébánia lakba vonultak. A fényes unnepségre nagy számban összejöttek Gelsén a szomszédos falvak unneplő lakosai, mely alkalommal mintegy ezer lélek részesült a bérmálás szentségében.

— **Egy urinó halála.** Bettlheim Siegirledné urinó Grácbau, hova betegségében gyógyítást keresni ment, tegnap elhunyt. Az élete dolón álló urinó egyike volt azoknak, a kik a családi körben gyermekeinek nevelésében talála legszentebb feladatát. A gyászoló család iránt őszinte részvét nyilvánult meg.

— **Pénztárvizsgálat.** Vidócy Pál m. kir. állami számvizsgáló f. hó 16-án megvizsgálta a nagykanizsai rendőrkapitányság kihágási pénzkezelésének pénzügyi részét. Konstatálta, hogy a nyilvántartás és pénzügyi részletek a belügyminiszternek idevontatók rendeltetések értelmében történtek. Az 1910. évről elintézetlen kihágási esetet nem talált. Tegnap a hó 17-én pedig a városi közkórház pénzügyi részét vizsgálta meg. A kifogásalan ügyvitel felett megelégedésének adott kifejezést.

— **Tanítói közgyűlés.** A zalavármegyei általános tanítótestület „Nagykanizsai járásköre” ma 18-án tartotta évi rendes közgyűlését Banekovich János elnöke alatt. Megnyitójában a tanítókat kitaró munkára ösztönzi, hogy a mai megszűnő fizetés helyett követelje munkájának és állásának megfelelő honorálását. Üdvözölte Ruzsicska kir. tanfelügyelőt, aki válaszában kifejté, hogy ma is kötelességből és szeretetből jött a tanítók közé. A gyűlésnek egyik főérdekesége volt Jurecky Iván dr. kir. ügyésznek előadása, melyben a fiatalok bűnsokról arról a kötelességről szövegezte, hogy a gyermekvédelmi tekintetben a tanítók iskolai és iskolán kívüli működésére vár. Célszerű volt a tanítóknak figyelmét ráirányítani, mert csak akkor lehet eredményes munkát e tekintetben végezni, ha a tanító, aki legjobban ismeri a gyermek lelkiállását, életkörülményeit; sorompóba lép a gyermekek megmentése érdekében. A világos, tanulságos nagy fontosságú előadást feszült figyelemmel halgatta a népgyűlés és a humanus lelkeről ismert ügyész lelkesen megtapsolta. Nagy Lajos a tanítók anyagi helyzetéről, Németh Jenő pedig a Tanítótestület reformjáról értekezett. A tárgysorozat után Mattos Béla kollázsi tanító, saját tanulmányai elmés szerkesztett számológépet mutatott be, melyet a hozzáfűzött mintatantárral együtt nagy tetszéssel fogadtak. A gyűlés elején, mint vendég jelen volt Kövesdi Boér Gusztáv nézredes és Miklós Deszö dr. ügyvéd.

— **A városház portáléi.** Régen vajdó ügy került ismét szóba a városházán. Még mikor a város bérlőinek lakbérémelesése volt folyamatban, akkor vetette fel egyik másik kereskedő az üzletek portáléinak eszméjét. Voltak olyanok és vannak ma is, akik a saját szempontjukból fölszögesnek tartják és az abból reájuk háruló költségekhez nem akarnak és miuthogy az egyöntetű eljárás, a város szépségügyi érdeke megkívánja és a saját érdekek sem áll ezzel ellentétben, ezek sem fognak nehézségeket gördíteni az elé, hogy a városházpalota bolt helyiségei modern izlésű portálékkal legyenek ellátva. Egyelőre csak a Fő-uti és Kazinczy-uti első üzlet kirakatairól volna szó, mely 6 portáléra körülbelül 36685 K-t előírnyoz az költségvetés. Ebből 33%-ot a város fizet, meg 67%-nak 5%-os annuitást 20 évig az üzlettulajdonosok fizetik. A város azért járul 1/3 részben a költségekhez, mert a boltbérémeleséskor új ajtókat ígért bérlőinek, amit eddig nem kaptak meg. Az ügy legközelebb a pénzügyi bizottsághoz kerül, melynek véleménye alapján tanácsai javaslatot viszi a képviselő testület elé. Amennyiben az a terv nem valósulna meg, az üzlettulajdonosok vasfüggönyöket kérnek, aminek költségei is tetemesek. A portálék azonban szebek, praktikusabbak és a város ebbeli kiadásai később teljesen megtérülnek a boltbérékből.

— **Nagykanizsai marhavásár.** Városunknak országos és helyi híres mártól több mint fél esztendője, hogy marhafelhajtás nélkül esnek meg. Ennek oka a környékünkön fellépett ragadós marhabetegségek voltak. Hogy micsoda csapást mért ez az egész város forgalmára, kereskedőre, iparosra egyaránt, azt nem kell bővebben magyarázunk. Városunkban csak nagyon csekély mértékben mutat-

kozott a ragadós száj és körömfájás; az is már régen megszűnt, úgy hogy ezt a közgazdasági csapást a környék miatt kellett a városnak elszerveznie. Most azonban már újabb megbetegedések a szomszédos községekben sem fordultak elő, az állatállomány majdnem teljesen meggyógyult, úgy, hogy csak a kellő gondos deinficiálása van hátra Nagykanizsa város állami állatorvosa azért előterjeszt tesz a polgármesterhez, hogy a hasított körmű állatok felhajtásának engedélyezését a Belügyminisztertől ezen az alapon kérelmezze. Az előterjesztéshez a mérnöki hivattal egy térképvázlatot készítetett, melyen a községek fekvése és távolsága Nagykanizsától lesz feltüntetve. Így tehát alapos a reményességünk, hogy a május 29-én megtartandó vásáron már szarvasmarha felhajtás is lesz.

— **Jóváhagyás.** A hivatalos lap legutóbbi száma hozza, hogy a kereskedelmi miniszterium a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara mult hó 18-iki közgyűlésén elfogadott válaasztásokat — Halvax Frigyes ipari alelnökké való választását is — megerősíti.

— **A Sikátor-utca rendezése.** A városi rendőr tarthatatlan állapotokról tett jelentést ami Sikátor-utcaiban tapasztalható. Ennek az utcának a József Főherceg-utig való kinyitása, kiszélesítése és rendezése már elodázhatatlan. A város meg is tett minden tőle lehetőt, hogy ott rendet teremtsen, de egyes makrancos telektulajdonosok még nem tudtak arra az értelmi fokra emelkedni, hogy utcanyitáskor a telek árát a város közönségének összessége teszi értékesebbé, úgy hát méltányos, hogy az utcához való területrészeket a tulajdonosok vagy teljesen ingyen, vagy nagyon mérsékelt áron bocsássák a város rendelkezésére. A legtöbb meg is tette ezt, csak kettő akadékoskodott. Most már ezzel a kettővel is elintéztetett az ügy, amennyiben ezeknek 32 és 1/2 négyzetöltnyi területüket a város 8 koronájával megveszi és az utcarendezést mielőbb elintézi.

— **Helyes óra.** Köztudomású Nagykanizsán — bizonyára máshol is — hogy a toronyóra úgy jár, ahogy a szél fujja. Pedig gondoskodva van városilag arról, hogy a Felsőtemplom órája mindig a pontos közép-európai időt mutassa. A helybeli 1. számú postahivatal villamos összeköttetés útján naponként közli a Weiser gyárral a Budapestről jelzett pontos időt. A városi óra igazítójának — aki ezért a munkáért tudunkkal évi 200 K-t kap — tehát nincs egyéb dolga, mint a toronyórát a Weiser gyár déli kürtölése szerint naponként megigazítani. Tudomásunk szerint a város 200 korona díjazással gondoskodott arról, hogy a toronyóra mutaja pontos időt mutasson. Elvárjuk tehát, hogy ez az intézkedés eredményes is legyen igaz, hogy sok ember az aranyórája szerint végzi dolgait, de azért sok, sok ember csak a toronyóra szerint megy ki a vasútra. Ezeknek az érdeke, hogy a toronyórát ne a szél igazítsa.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban.** Évek óta általános kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékieknek kik röviddebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatalosoknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációján, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbeszélhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világitás! Tükrös szekrények!

Csakis Pilseni sört igyunk a „Szarvas szálloda” éttermében, a sörök királya; szénsav nélküli kezelés, a gyomornak kitünő.

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható cikkekhez egy már 25 év óta fennálló cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával P R 3595 an Rudolf Mosse, Prag Graben 6. küldendők.

Egyszerűbb használt butorok és egy közép hosszú jókarban lévő zongora költözködés miatt eladó. Bővebbet Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg étetek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörcs, Gyomorfájásokat, Felfújódást stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle

BALDRIANUMOT

használat.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógyszernek bizonyult a gyomorgyengéseknel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az **időgeesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás** stb

„Összetételénél fogva **Samosbor, Baldrian oszöpköt, málnasyrup és oszeressnyelevet** tartalmaz. A **Baldrianum** igen jó hatással van **székrekedésnél** és határozottan erősítőleg hat az **egész emberi szervezetre**. A **Dr. Engel féle Baldrianum** nem tartalmaz **semmiféle káros szövetet** és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha az reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt szedjük egy likőrös pohárig. Gyenge egyének és gyermekek részére a **Baldrianum** meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A Dr. Engel féle Baldrianum üvegben **3 és 4 koronáért** kapható Magyarország összes gyógyszer-táráiban Direct vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Hecsehely, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bükköd, Murake eszter, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcal, Sámon, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-táráiban, ugyisint Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszer-tárában, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianum a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan **Dr. Engel-féle Baldrianumot.**

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

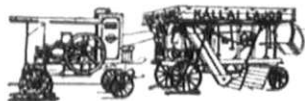
KALLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghiresebb motorcséptő-
készleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az ellismert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen diszférlapokat!

Figyelem! KALLAI LAJOS hírneves motorgyára nem téveszthető össze más Kallai nevű cégekkel.

HIRDESSEN**A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN****Szőlő-oltványok**

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért irásban jótállok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirde és telefon állomás.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közövényű, cözmal és meghűléseknel.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 nou.

Phosphor-pép

legjobb irtószer mezei egerek részére. Kapható:

Drogeria a Vörös Kereszhez.

Nagykanizsán, Városház-palota.

ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ**LIPIK SZLAVONIA**

ALKALIKUS, SÓS, JÓDOS VIZEK 64°C. Radioaktív források

BIZTOSAN GYÓGYIT

rheumát, lechiast, anyagcsere-szavarokat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermek-kórokat, csonttorzításokat és izmalmányokat.

Idény egész éven át! Kivántra prospektus ingyen!

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajszli és francia barack; diszfákat, diszcserejéket, feujóákat.

Rózsafákat: magastörzsű, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szőnyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: Fő-út I. szám. Nagykanizsán. kerttelep: Bathory-u. 22.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól! védjeggyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi haszákban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigoruan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjézzel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabriken Berlin, vezérképviseletje BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olosó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat. Képviseelő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

50 korona

hetibért vagy 50—60% provisiót

kap bárki, ki azon viág-hírű alumínium cégereim és áruim eladását átveszi. Melyek közt sok az újdonság és verseny nélküli tömegcikk. Eredeti megrendelésekkel bebizonyítom, hogy sokan képviselőim közül, ahol áru már bevették többet kerestek napi 30 koronánál. Felvilágosítás ingyen. Képviseletek mint fő és mellékfoglalkozás átadatnak. Kérdezőkde-seknél elég egy levelezőlap

Anton Hruby,

Müglitz (Mähren).

Levelezés németül.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSAROLNI,

saját érdekében oselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“
védnöksége alatt álló**BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET**

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

n szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásá szerint.

Vármegyei vasutpolitika.

Egy nagyarányú vasutternv.

A vármegye elfogadta.

Valahányszor az országgyűlésen a honatyák a saját kerületük bajait, nyomorúságait tárják fel, a segítő akciónak egyik eminens eszközül a létesítendő vasutat ajánlják. Ez nagyon természetes is. A vasut belekapcsolja a népességet a nagy forgalomba, a vidéket megnyitja az emberi műveltség előtt és megadja neki a módot az anyagi és szellemi haladásra, a gazdagodásra. Azért, bár újabbán a vicinálisok tervezési ügyét meglehetősen bizalmatlanul fogadja a közönség is, kormány is, mert gyakran nem a vidékek, hanem az alapítóknak a főérdeke kívánja a vasutvonalat. Azonban természetes, hogy ezt általánosítani bűn volna és a megépített vasut végeredményében mégis közgazdasági és kultúrcélokot szolgál.

Magyarországon a vicinálisok túltengésben vannak; aránytalanul több a fővonalaknál és némely vidéken már versenyvonalak is vannak, ami bizony nem kívánatos fejlődése a forgalmi irányoknak. De tagadhatatlan, hogy hazánk áldott vidékei között még nagy területek vannak, melyeknek kulturális és gazdasági elmaradottságán csak a létesítendő vicinálisok vannak hivatva segíteni. Ilyen vidéke Zalamegyének az, melyen a legutóbbi vármegyei közgyűlési határozat, egy vicinális hálózattal akar segíteni.

Zalavármegyének f. hó 9-én megtartott közgyűlésén ugyanis Keresztury József dr. két megyebizottsági taglársával a vármegye egyetemes érdekeinek szemmel tartásával egy vármegyei vasutternvet nyújtott be, melyet a közgyűlés 8179/911 sz. a. el is fogadott.

A tervezet a következő részekből áll:

1. Egy közös vonalrészből Zala-Nova és Nagykapornak közt, Zalaegerszegen át körülbelül 40 km. hosszúságban.

2. Egy keleti elágazásból és pedig:

a) Nagykapornak — Zalaszentgrót — Tapolca közt körülbelül 52 km. hosszúságban.

a) Nagykapornak — Pacsa — Keszthely közt körülbelül 31 km. hosszúságban.

3. Egy nyugati elágazásból és pedig:

a. Nova — Lendvavásárhely — Bellatinc — Luttenberg közt körülbelül 51 km. hosszúságban.

b. Nova — Letenye — Perlak — Kapronca közt körülbelül 50 km. hosszúságban.

E szerint az egész hálózat hossza körülbelül 224 km., amelyből tisztán Zalavármegye területére esik körülbelül 194 km., az egésznek több mint $\frac{2}{3}$ része; Steyerországra 4 km., Belovárkőrös vármegyére 26 km.

Tagadhatatlan, hogy Zalamegyének azt a vidékét szelnék át a tervezett vasutvonalak egyike másika, melyek nagyon is rászolgálnak arra, hogy belekapcsoltsanak végre a forgalmi vonalakba, mert másképp még továbbra is a kulturának azon az alacsony fokán állának, mely nagyon alkalmas arra, hogy érdekessége legyen a haladó világnak. Igaz, hogy a tervezett vasutvonalak nem díszkedhetnek fontos, népes végállomásokkal, de a termények különbözősége, a fürdőhelyek mindenesetre igazolják értékességét. De megismeretes a vasutaknak az az átalakító ereje, hogy maga is teremtet városokat, emporiumokat vonalainak mentében és végpontjaiban.

E hálózat előnyei és az általa elérhető célok a következők:

1. 40. km. hosszú közös vonalon — tehát felette gazdaságos módon közvetlen kapcsolat

a. Luttenberg (a steyeri vasutak végállomása) és Tapolca (a balatonparti vasut végállomása) között,

b. Luttenberg — és Keszthely (a zalai Balatonpart legjelentősebb fürdőhelye) között,

c. Kapronca (a Budapest — Fiumei fővonal egy jelentős állomása) és Tapolca között,

d. Kapronca és Keszthely között.

2. Közvetlen kapcsolat Zalaegerszeg vármegyei központ és Tapolca, Zalaszentgróth, Keszthely, Pacsa, Nova, Perlak, Letenye járási székhelyek között, amelyeknek ez idő szerint vagy semmiféle, vagy nagyon miserabilis vasuti összeköttetésük van a vármegye központjával.

3. Előnyös csatlakozás:

a. a már létező Zalavölgyi vasutal Zalaszentgróth és Zalaapátiban,

b. a Celledömök — Osáktornyai vasutal Zalaegerszeg, és Csömödéren.

c. a Nagykanizsa — Prágerhoft vasutal Murakirálynál anélkül, hogy ezeknek forgalmát bármily mértékben csökkentenő.

4. A Zalai Balatonpartnak, mint fürdőhelynek könnyű és közvetlen megközelítése egyrészt a Triest — Wien — vasuti fővonal által uralt nyugati, — másrészt a Budapest — Fiumei fővonal által uralt déli tartományokból.

5. A Spielfeld — Radkersburg — Luttenburg közt elvonuló Steyer vasutak által uralt steyerországi Muravölgynek egyenes és állandó hozzáfutása a balatonmelléki borvidékhez, amelynek ez a vidék embere emlékeztet óta egyik legfontosabb borpiaca.

A vasuti tervezetet, amint mondtuk, Zalavármegye törvényhatósága elfogadta, sőt kimondta, hogy annak mielőbbi kiépítését szükségesnek tartja, s azt úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatni hajlandó.

Szívesen látjuk, ha a vármegyei köz-

gyűlés nem merül ki aprólékos adminisztrációs, fellebbezési, meg egyéb sablonos ügyekben. Ritkán nyílik a vármegyének alkalma, hogy vitáhsabb ügyekkel foglalkozzék, mert a politizálás, mely a vármegyét gyakran vezet, csak elvétve érdeke a közjónak. Azért szívesen látjuk Keresztury dr. tervét felkarolta és megvalósítását a vármegye szempontjából üdvösnek tartjuk.

A tervezet gondosan kerül minden olyan kapcsolatot, mely magának a vármegyének, vagy a vármegyére egyetemes érdekekkel bír, más helyeknek forgalmát a vármegye területének elkerülésével más felé terelhetni, másrészt megadja a lehetőséget, hogy alkalmas vonalakkal (pl. Zalaegerszeg — Zalalövő, — Nagykanizsa — Letenye — Alsólendva — Zalaszentgrót — Sümeg — Devecser, Tapolca — Sáska — Nyirád — Devecser stb.) kibővíthető és forgalmában idegen vasutak révén még inkább emelhető lesz.

A hálózat egyelőre rendes nyomtávolságú vicinális vasutnak van tervezve, de hogy az egészben, vagy jelentékenyebb részeiben II r. fővonal gyanánt építtessék ki, csak az érdekeltség hozzájárulásán fordul meg.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a tervezet elfogadásával egyidejűleg kimondta, hogy annak mielőbbi kiépítését szükségesnek tartja, s azt úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatni hajlandó.

A tervezetben azonban megvan az az érdekesség, hogy Nagykanizsa kimarad ebből az új hálózattól. Azonban ez nem szándékos mellőzése Nagykanizsának a tervezők részéről, hanem egy meglévő helyzetnek kötelességszerű figyelembevétel. T. i. a Nagykanizsa — Letenye — Alsólendvai vonal kiépítése már másoktól le van foglalva. Ez az irány pedig most még fontosabbá válik Nagykanizsára nézve, mint eddig. Mert, ha e tervezett megyei vasutvonalak kiépülnek, akkor ezzel kapcsolódunk bele a megye északkeleti vidékeibe. Tekintve pedig, hogy városunk helyzeténél, nagyságánál, fővonalainál fogva is vonzóerővel bír, míg egy részről a fent előadott vasutternvek csak javára szolgálnak, addig evidens érdeke városunknak, hogy a régőhajtott Nagykanizsa — Letenye — Alsólendvai vonal kiépítéséről meg ne feledkezzék.

Kamarai közgyűlés. F. hó 30-án a soproni kereskedelmi és iparkamara közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg f. hó 26-án a. u. 4 órakor ipari szakosztályi gyűlés lesz, melyen tárgyalás alá kerülnek: 1. Zalamegye társas köcsi ipari szabályrendelete. 2. Iparosok tanulmányi ösztöndíja. 3. Miniszteri leiratok. 4. Tanoncotthonok ügye. 5. Ipari szakiskolára fordítandó 40 ezer K. 6. Vámügyi központ létesítése. 7. Ipari munkásházak. 8. A kamara képviselők a turini kiállításra. 9. Segély iránti kérvények. E gyűlésen Halvax Frigyes kamarai szakelőnök fog elnökölni.

Iparpártolás *

*Tekintetes Szerkesztő ur!

Folyó hó 18-át megjelent „Iparlendítés” című nagyra becsült cikkére kegyes engedelmével legyen szabad a következőkben válaszolnom.

Tény az hogy egy létesítendő tanonc otthon és ezzel kapcsolatosan az iparossegédek és mesterek továbbképző iskolája ugyszólván bőlesője az iparfejlesztésnek; hisz nagyon természetes, hogy manapság amidőn az iparfejlesztést intenzívebbé akarjuk tenni, amidőn minden irányban az igényeknek sok oldalúságát, izlését, az újabb és újabb alkotásokat keressük és megtalálni akarjuk, nagyon természetes, hogy ezeknek megállapításához nemcsak gyakorlati, de elméleti ismeretek is szükségesek s ez másként nem képzelhető.

Azonban aki azt hiszi, hogy az ipar fejlesztése körül ez-el teljesen és sikerrrel végezte munkáját, az nagyon csalódik és pedig azért, mert iparpártolás nélkül munkája meddő marad. Addig míg ipartörvényeink módosítást nem nyernek, amíg az idevonatkozó helyes irányt meg nem jelölik, addig minden Tanonc-otthon létesítése legjobban esetben csak egyoldalu célt fog szolgálhatni.

Magát az iparfejlesztés illetőleg minden irányban és tekintetben csak ez esetben biztosíthatjuk, ha törvényeink módosítása mellett még egész társadalmunk is magáévá teszi és nem idegenkedik a magyar gyártmánytól.

De követeli és minden alkalommal, minden irányban, akkor kereskedőink is kénytelenek lesznek magyar gyártmányt beszerezni és forgalomba hozni, mert ezek mellőzésével a magyar ipar nem fejlődhetik soha.

Mert téves felfogás az, hogy nem bírunk eleget termelni, vagy hogy készítményeink silányabbak volnának az osztráknál. Ez nem áll; hisz az utolsó 25 év alatt minden nevesebb kiállításos bebizonyítottuk, hogy a magyar ipart érdemes pártolni. De legnagyobb sajnálatunkra azt tapasztaljuk, nincs érzék a magyar ipar iránt; kevés a jó barát.

Ismétlem, hogy tudunk dolgozni nem csak jól, de izléssel is. Tehát nem is annyira az iparfejlesztésre, mint inkább az ipar és pedig a magyar ipar pártolására van eugőben szükség és nemcsak jelszavakkal mint a tulipán korszakában, hanem tettek kellenek ahhoz és jóakarattal, mindazok részéről, kiknek ez módjukban áll, mert addig míg mi magyar iparosok magyar testvéreinktől kellő támogatásban nem részesülünk, minden továbbképző ipariskola csak fél munkát fog végezhetni. De ha látja, ha tapasztalja, hogy készítményeit értékesíteni tudja, még a kezdő tanoneban is felkelti a szorgalmat, a tanulmányt és ezáltal nem csak fejlődik, de telledül iparunk; minthogy az ipar fejlesztése az ipar támogatásában gyökeredzik, a kettő különben is egy fogalom.

Amidőn tehát városunkban a tanonc-otthon létesítése érdekében az első lépés megindul, magam is minden erőmből támogatni legfőbb kötelességemnek tartom.

A Tek. Szerkesztő urnak kiváló tisztelettel Nagykanizsán, 1911. május 10-én.

HALVAX FRIGYES
kalapos-mester.

A gyermeknap eredménye.

— 1513 korona 63 fillér jövedelem. —

A gyermeknap rendező bizottság szombaton fejezte be a május tizenegyedik nagykanizsai gyermeknap számadását és vasárnap terjesztette a patronage egyesület választmányára elé. Az eredmény mintegy 500 koronával haladja felül a tavalyit, ami fényes bizonyítéka a nagykanizsai gyermeknap és a rendező patronage egyesület népszerűségének. Nagyon örvendetes, hogy a társadalom ily lelkesedéssel segíti a patronage nagy horderejű ügyét, melynek intézése nálunk hivatott kezekben van.

A gyűlés lefolyásáról a következő tudósítást kaptuk:

A Nagykanizsai Patronage Egyesület vasárnap délelőtti tartott választmányi ülésén — Vécsey Zsigmond elnökségével — megállapították a nagykanizsai gyermeknap jövedelmét.

A tiszta jövedelem részleteiben így alakul: kabaré 221-06 kor., büffé sátor 46-40 kor., Dr. Szekeres Józsefné gyűjtése a büffé sátoránál 117-40 kor., tőzde sátor- és szerencse kerék 382-73 kor., Rosenberg Richardné gyűjtése 149-50 korona, elnökséghez érkezett adományok 21 korona, urna gyűjtés 574-54 korona. Összesen 1513 korona 63 fillér.

A pénzüdemények részletezése a következő: Báró Inkey Kálmáné 30 kor., Frau r. t. Nagykanizsa 25 kor., Pesti magyar ker. bank nagykanizsai fiókja 20 kor., Elek Ernő 20 kor., Nagykanizsai pénztár 15 kor., Dr. Szekeres Józsefné, Stern Sándorné, Vécsey Zsigmond, Grünhut Alfrédné, Urbanek Károlyné, Surgoth Miksa, Patria pótkávégyár, Délzalai tp., Zalamegyei gazd. tp., Nagykanizsai Bankkegyesület, Dunántúli Szeszfinomító, Néptakarék-pénztár, Zerkovitz Lajos 10—10 korona, Bogenrieder Józsefné 8 korona, dr. Rothschild Samu 12 kor., Adria bizt. társaság 6 kor., Szurovy Gézáné, Csizmadia Vilma, Sartory Oszkárné, Tripammer Gyula 5—5 korona; N. N. 4-50 kor., Haas Vilmosné 3 k.

A választmány nagy örömmel vette tudomásul a szép sikert. Vécsey Zsigmond elnök indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a lelkes hölgygárdának, melyet Vidorné, Boérné és dr. Szekeresné jótékonyági intézményeink lelkes vezetői vezettek és mindazoknak, akik pénzbeli és természetbeni (Franz r. t. ingyen világítás és a büffé sátorhoz szolgáltatott számtalan étel és ital adomány) hozzájárulásukkal segítettek a gyermeknap humánus célját.

A befolyt 1513 korona 63 fillér jövedelemből a választmány a Nagykanizsai Népkonyhának 605-46 kor., az Országos Gyermekvédő Ligának 151-36 kor. juttatott, míg a maradványt a rendező egyesület pénztárába utalta.

A választmány egyhangú véleménye szerint a tavalyi sikert messze felülmúló eredmény nagyrésze annak a lelkes és önzetlen támogatásnak tudható be, amit a helyi lapok a gyermeknap pártolása érdekében kifejtettek.

Gutenberg Pál előadása.

Már másodszer volt szerencsénk Gutenberg Pálhoz a kézügyességre nevelő országos egyesület igazgatójához. A gyakorlati nevelésnek a szószólója volt akkor, most pedig a gyakorlati életnek, a könnyebb megélhetésnek szentelte előadását. Tapasztalatainak gazdag tárházából vett példákkal mutatta ki, hogy a magyar gazdálkodásnak négy terméke a baromfi, a tojás, a zöldség és a gyümölcs milyen barátságos fogadtatásban részesül külföldön. Ez a légyfele termék pótlója a husnak. Seholse fogyasztanak aránylag annyi marhabúst, mint nálunk és különösen a borjúhús pusztítása oly nagyarányú; ez is egyik oka a marhabús drágulásának, mert a borjú felnevelése előtt kíméletlenül kerül az asztalra. Csak Olaszország licitál bennünket a husfogyasztásban.

A magyarországi tojás, gyümölcs, zöldség és baromfi nagyrésze Ausztriába kerül tőlünk és az ő közvetítésével eljut Németországba, Angliába és egy kisebb quantum Sweizba.

A boroszlói, drezdai, nürnbergi stb. német városok kiválóan ismerik a mi piaci árunkat és az alföldről naponta 10—17 kocsi szállítja nekik a magyar ételmecciket, melyre oly óriási bevételük van, hogy a hozzájuk érkezett szállítmányok sohasse elegendők.

Angliába vámmentesen mennek ez áruk, csak a dohány meg a páliuka nem. Németország, Oroszország, Szibéria is odaküldi termékeinek javát. Az 1905. évben 2256 millió tojás bevitel volt a mi hazánkból. Azóta csökkent e szám 70—80 millióval. Ennek oka abban van, hogy a fogyasztás itthon emelkedett és mert a termelés megespant, mint-hogy a baromfitenyésztés nem tartott lépést a fogyasztással és a kivitellel.

Ha mi itthon rendezni akarjuk az áruk értékét, nem azzal tehetjük, hogy az exportot csökkentjük, sőt azt még fokozni is lehet, ha kellőképp gondoskodunk a termelésről a tenyésztésről.

E tekintetben nagy feladatok várnak azokra a városokra, melyeknek kellő földterülete és munkás népe mellett olyan polgármestere van, mint Nagykanizsának, aki nem zárkózik el azok elől a feladatok elől, melyek egy higiénikus dusan felszerelt piac előteremtése érdekében rá várnak.

Ezen a nyomokon haladt nagyjában Gutenberg előadása, melyet f. hó 19-én d. u. fél 3-kor kezdődőleg a városbáza közgyűlési termében „meglehető szép számu” közönség jelenlétében tartott.

Vécsey Zsigmond polgármester üdvözölte az előadót és a megjelenteket és megköszönte végül az érdekes gyakorlatias előadást is.

Értesülésünk szerint Gutenberg az ősszel újra megjelen városunkban hogy a kivitellel nézve részletes előterjesztést tegyen. Szívesen látjuk őt akkor is és mindenestre érdeműl tudjuk be, hogy a népéletmezés nagyfontossága kérdésének megoldásánál, az ebresztő szerepére vállalkozott. Hiszük, hogy amit polgármesterünk kötelességének ismerte el a népjólét érdekében sorompóba lépni, úgy a képviselőtestületben e munkájában látható támogatásra számíthat. Hogy mi a feladata e téren az iskoláknak, fentartjuk magunknak, hogy azt más alkalommal előadjuk.

Csakis Pilseni sört igyunk a „Szarvas szálloda” éttermében, a sörök királya; szénsav nélküli kezelés, a gyomornak kitünő.

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza
eseteiben az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdőt gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulus, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csakis eredetisomagó-
lasi Sirolin „Roche“-t
kérjen, minden után-
zatot vagy pótkészít-
ményt kérünk a leg-
tárosszatban vissza-
utastani!

**F. Hoffmann-
La Roche & Co.,**
Basel (Svájcz),
Grenzach (Baden).

HIREK.

Lów Lipót emlékezete.

A legelső és legnagyobb magyar zsidó rabbinak Lów Lipótnak születése 100 éves évfordulója van ma május 21-én. Már 36 éve, hogy a szegedi temetőben porlad, de uttörő szelleme és áldása lett a magyar zsidóságnak és áldása a magyar nemzetnek, melynek az ő szelleme szerezte meg az izraelita hitsorsosokat hű, áldozatra kész hazafiakul. A szegedi izr. hitközség jun. 4-én fogja nagy papjának emlékét megünnepelni, mely alkalommal Lów Lipót emléktáblát fognak leleplezni. A Nagykanizsán megjelenő „Magyar Izrael” című rabbi közlöny 148. oldalos ünnepi számot szentel „Lów Lipót emlékeztető”-nek. Nagykanizsát azért is érdekli közelebbről a nagy ember emléke, mert az 1841—1846. években városunk rabbija volt. Erről az évekről a Magyar Izraelben Villányi Henrik dr., lapunk munkatársa egy külön cikkben emlékezik meg, melyben e figyelemre méltó közgazdasági dolgot írja: „Megalapítja 1842. február 19-én az ipari- és kézműves-egyesületet és gondoskodik az iparostanoncok szombati és vasárnapi iskoláztatásáról is. Tárgyalásokba bocsátkozik Baek Bernát bécsi nagyiparossal, hogy Nagykanizsán szövőgyárat állítson fel. Baek az eszmét felkarolja, megígéri támogatását Lównak, gyárvezetőt akar Kanizsára küldeni, csak 2000 forintot kér 10 szövőszék és 400 forint évi szubvenciót. Azóta 10 gyárat alapítottak Kanizsán, de a közel 70 évvel ezelőtt zsidó paptól megpendített textilgyár alapításának eszméje máig sem valósult meg”.

A morva származású rabbi valóságok forradalmár lett, mikor a 48-as harcok után megharsantak. Börtönbe került miatta és ha Scitenszky érsek közbe nem lép, Hognon hóhér bárdja az ő fejére is lecsapott volna. Mikor 1875. okt. 13-án meghalt, Kossuth Lajos a nemzet vesztességének, Tisza Kálmán akkori miniszterelnök a haza egyik legnagyobb halottjának mondta.

— A városi közgyűlés Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1911. május hó 23-án azaz holnap d. u. 3 órakor a városháza dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai a következők: A „hirdetési szabályrendelet” s a vele kapcsolatos haszonbéri szerződés tervezet bemutatása tanácsi javaslattal Székényes raktár építése. A Rozgonyi-utcai iskola tornatermék vasbeton és ezzel kapcsolatos, ugy ennek egyéb munkái, a Rozgonyi-utcai sétány és tornaudvar kerítése, és ezen utca felső részének bazalttal való burkolása és esatornázása tárgyában tanácsi javaslat. Az 1909. évben szaporodásba és törlésbe hozott v. pótladó kimutatások bemutatása tanácsi javaslattal. Az osztrák-magyar banknál fennálló tartozási annuitásának fizetésekor a katonatartási alaphól felvett 19,000 koronás kölcsön bejelentése tanácsi javaslattal. A v. közkórházi pénztár javára kölcsönvett 6000 korona bejelentése tanácsi javaslattal. A v. házi pénztár javára a katonatartási alaphól kölcsönvett 10,000 koronának bejelentése tanácsi javaslattal. A Sikátor-utca rendezéséhez szükséges ingatlanok megvétele tárgyában tanácsi

javaslat. Az 1909. évi államsegélyből néhai Lengyel Lajosra eső összegnek az örökös javára leendő kitalálása tárgyában tanácsi javaslat. Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamos üzem r. t. ingatlan vételi ajánlata tárgyában tanácsi javaslat. A es. kir. szab. déli vaspályatársaságtól a Kaziney-utcaiban megveendő ingatlanra vonatkozólag tanácsi javaslat. A m. kir. kincstártól az új posta palota telkéből megveendő ingatlanra vonatkozólag tanácsi javaslat és ezek után még néhány ingatlan adás-vételi és egy esomó illetégségi ügy kerül elintézés alá.

— **Érettségi biztosok.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolához a vallás- és közoktatásügyi miniszter Neterda Modest miniszteri titkár, a kereskedelmi miniszter pedig Heltai József gabonakérdőt küldte ki miniszteri biztosul a júniusban megtartandó érettségi vizsgálatához.

— **Szerkesztőválasztás.** A „Zalamegye” című Zalaegerszegen megjelenő politikai hetilap szerkesztője újra Udvardy Ignác nyugalmazott felső kereskedelmi iskolai igazgató lett, aki a lapot harminc évvel ezelőtt megalapította. Üdvözljük Udvardy igazgatót, hogy régi szerelméhez, az újságíráshoz visszatért. Benne a megyei hírlapírói gárda egy hivatali, korrekt taggal lett gazdagabb.

— **Elhalasztott befizetések.** A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezet a folyó hó 25-ére azaz esztörtőkre eső befizetéseket az ünnep miatt folyó hó 26-án azaz pénteken delőlt tartja meg.

— **Uj hírlap Zalamegyében.** „Balatonfüred” cím alatt dr. Vaduay Béla ügyvéd szerkesztésében Balatonfüreden egy új társadalmi és gazdasági hetilap indult meg.

— **Insolvenca.** Balázs Károlyné nagykanizsai bútorkereskedő cég bejelentette fizetési képtelenségét.

— **Itélet iparkihágás miatt.** A rendőrkapitányság ma Levasics Márton Kézvárosi-utcai lakos, pékmestert, ipari kihágás miatt, — mert oly segédekkel alkalmazott, kik az előbbi munkaadókkal kötött szerződésük megszüntet nem igazolták, — az ipartörvény 90. és 150. szakasza alapján 150 K pénzbüntetésre és 8 napi elzárásra ítélte.

— **Nincs béke.** A sütőmunkások mozgalma ma sem szűnt meg. Tegnap délután 2—5 óráig az Ipartestület helyiségében Halvax Frigyes iparbiztos és dr. Sabján Gyula vezetésével ismét békeltező tárgyalást tartottak a sztrájkoló munkások bizalmi képviselői és az ott megjelent tárgyaló munkaadók között, amely azonban most sem vezetett eredményre, habár mindkét felhajtónak mutatkozott álláspontjából valamit engedni előreláthatólag még a közeli napokban meggyezésre nincs kilátás. Halvax iparbiztos a további eljárás végett az ügyre vonatkozó iratokat a városi tanáshoz tette át.

— **Modern ármentesítés.** Szombaton reggel jelentették a városi mérnöki hivatalban, hogy az Arany János-utca az előző, következőkben újra viz alatt áll. A pincékben, kutakban egy szintben van a víz az utca vízzel. A gyermekeket ölben vitték keresztül a szőlők a térdig érő vízen az iskolába, meg a kisdudovába. Dieséreltő legyen mondva a mérnök úrnak, azoanál ott termett két emberével és radikálisul megoldotta az utca esatornázási kérdését; akárcsak a gyors fejképész, oly hamar elintézte az ügyet. Kialta a parancsot, hogy a jó öreg Egzátorné kerítését kell kitépni, hadi tolyha-sou arra a víz. Hasztalan kért, könyörgött, rimkodott a szegény asszony, nem volt pardon. A kiszakított kerítésen egyszerre keresztül tudt a víz és egy perc alatt tönkre tette az Egzátorné veteményes kertjét. A Jókai regényében van ilyen garabontás a Tisza áradásoknál. De ha ott az örök eszre vették volna, aligha menekült volna el ép bírral. Kiváncsiak vagyunk, hogy Szombathelyen, hol nemrég esatorna tanulmányozást tett a mérnök ur, így segít-nek e az árviz lecsapolásán. Azt is szeretnők tudni a város megfizeti e kárát annak az asszonynak, kinek kertje áldozata lett a

mérnöki tudománynak és az Arany János-utcai házak és pincék épségének. A Szemeru utcaiak pincéi szintén tele vannak vízzel. Azok már nyugodtan szivattyuztatják ik 10—20 K. költséggel a vizet, mert már folyamatban van téve a esatornázási eljárás, mely őket hasonló bajoktól megóvjva. És ha oly gyorsan oldódik meg az ármentesítő eljárás, mint az Arany János-utcaiban, akkor nincs ok a panaszra.

— **Főorvosi megbízás a munkáspénztárnál.** A Nagykanizsai kerületi munkáspénztár igazgatósága szombat este ülést tartott Schwarz Ottó elnök vezetésével. A gyűlés egyedüli tárgya a főorvosi teendőkké való megbízás. A tisztségre csak egy pályázat érkezett dr. Fodor Aladáré, kit az igazgatóság egyhangulag megválasztott, illetve a főorvosi teendők ellátásával megbízott. A főorvosi megbízással az igazgatóság és különösen a biztosítottak régi óhaja ment teljesedésbe. Az új főorvos 8 napon belül tisztségére esküt tesz az igazgatóság előtt.

— **A Csány-szobor sorsjegyeknek szabályszerű kihuzása.** megtörtént e hó 14-én a Rozenkranz-kertben A szoborbizottságot két tisztviselő képviselte, a közönséget szintén kettő, a jegyzőn kívül, s a politikai hatóságot Paál rendőrbiztos. A három számat Unger Erzsik leánygyermek húzta ki, elsőnek az 582-t, másodiknak 121-et s harmadiknak 109-et. E számok tulajdonosai e hó 14-től számítva 15 napon belül átvehetik a megnyert szobrokat Zalaegerszegen a titkártól. Ellenkező esetben azok a bizottság rendelkezésére maradnak.

— **Gyapju-vásár.** A miskolci XIX. évi gyapjuvásárt beraktározással egybekötve folyó évi június hó 14-én tartják meg a Miskolci Hitelszövetkezet áru és termény raktáráiban. Felbivjuk ezen vásárra az érdekeltek figyelmét.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági tanfolyan néptanítók és gazdasági tanítónok számára.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a kisebb fokozatu ismétőliskolához a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiskolai tanítók, illetve tanítónok gazdasági kiképzése céljából f. év július 15-től bezárólag augusztus 15-ig az algyógyi, adai, bekéscsaba, breznobányai, csikszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, lugosi, pápai, rimaszombati nagyszentmiklósi somogyiszentimrei, szilágysomlyói, szabadkai és csáki (ezelőtt Usákovár Tómesmegye) földműves iskoláknál 20—20 összesen 320 néptanító, a kecskeméti földműves iskoláknál pedig 20 tanítónó részére mezőgazdasági tanfolyamot rendez.

A tanfolyamon résztvevő tanítók (tanítónok) 100 azaz: Egyszáz korona utalványt elveznek, melyből 40 K elutasít díj levonása után 30 K a jelentkezéskor, 30 K pedig a tanfolyam befejezésével fog kifizetettul.

A tanfolyamon résztvevő azon néptanítók (tanítónok) részére, kik a legnagyobb szorgalmat és a legjobb előmenetelt fogják tanusítani, a földművelésügyi miniszter minden egyes iskoláknál egy-egy 100, 50 és 50 K-s, összesen három ösztöndíjat engedélyezett. Ezeket az ösztöndíjakat a miniszter kiküldöttje a vizsgán fogja az illetőknek kiosztani.

A tanfolyamokra tenyieg alkalmazásban levő olyan néptanítók (tanítónok) vetetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamot még nem végeztek.

Felvételi kérvényt a földművelésügyi miniszterhez kell címezni és folyó év június hó 5-éig az illetékes tanfelügyelőségnek beenyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség javaslataira a vallás- és közoktatásügyi miniszter teljesíti.

VELMA SUCHARD Nyersen vajó evésre páratlan.

Hirdetmény.

A „Nagykanizsai fürdő részvénytársulat felszámolás alatt“ f. évi május 20-án tartott közgyűlésének határozata alapján értesítetnek a t. részvényesek, hogy a rendelkezésre álló tiszta vagyomból minden egyes részvényre jutó **50 K azaz ötven korona** f. hó 22-étől kezdve naponta a délutáni órákban a részvények visszaadása mellett a Délzalai Takarékpénztár helyiségében kifizettetik.

Felhívják a t. részvényesek, hogy a részvényeikre jutó összeg felvétele végett 1911. május 22-től 1911. június 30-ig annál is inkább jelentkezni sziveskedjenek, mivel az ezen időben beváltásra be nem mutatott részvényeknek darabonként 50 koronában megállapított ellenértéke birói letétbe fog helyeztetni.

Nagykanizsán, 1911. május 20.

A felszámoló bizottság.

11461/911. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A városi képviselőtestület jóváhagyásával — verseny tárgyalást hirdetek a Szemere-utca alsó szakasza és a Kazincy-utca, Szemere és Kisfaludy-utcák közötti szakaszának csatornázására. Az előirányzott összeg **9829 kor. 50 fill.**

Az ajánlatok a kiírási művelethez csatolt mintán teendők meg. Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett közvetlenül a tanácsi iktatóba vagy posta útján beadott ajánlatok vételnek tárgyalás alá.

Az ajánlatok borítéka a következőleg címezendő:

A városi tanácsnak Nagykanizsán. „Ajánlat a 11461/911. számú versenytárgyalási hirdetményben kiírt csatornázási szállítások és munkálatokra“.

Az ajánlatok posta útján vagy közvetlenül a városi iktatóba adandók be.

Benyújtási határidő **1911. évi május hó 27-ének d. e. 10 órája.** Ajánlatot csak az összes munkálatok és szállításokra lehet tenni.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapír alakjában, vagy 10000 K-ig terjedő részében a „Nagykanizsai tkpt. r. t.“, a „Délzalai tkpt. r. t. Nagykanizsán“, a „Zala-megyei Gazdasági tkpt. r. t. Nagykanizsán“, a „Néptakarókpénztár r. t. Nagykanizsán“ végül a „Nagykanizsai Bankegyesület r. t.“ ily összegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával egyidejűleg a versenytárgyalási hirdetés ügyszámára való hivatkozással a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő vagy oda beküldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó vevény az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok az 1911. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 órája-ig Nagykanizsa város tanácstermében fel fognak bontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási és munkafeltételek, a részletes munkafeltételek költségvetések, tervek és szerződés tervezet a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati minta díjtalanul kapható.

Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra, hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad rendelkezési jogát minden tekintetben fenntartsa.

Az ajánlat egyéb módozataira, valamint ajánlattevők egyéb kötelezettségeire nézve az ajánlati minta általános és részletes feltételek, költségvetések és a tervek, végül a szerződés tervezet irányadók.

Nagykanizsán, 1911. május hó 19-én.

Vécsey Zsigmond,
polgármester.

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

KALLAI LAJOS

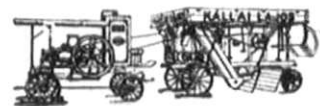
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghirnevesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkiválóbbak az országban.

Kérjen díszőrlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkiválóbb sikerrel.

DARUVÁR

FÜRDŐ Déli vasut állomás.

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szénsavas-, nap- és légfürdők.

Szabadban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltásuktól!

Óvakodjunk a hamiltásuktól!

4100

Valódi

védjegyü.

Thomasschlacke

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi ha zsákban eredeti van rajta.

Hamiltántól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olaszó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Az elhagyott gyermekek.

Magyuk őket a szülőknél.

„Szomorú az árva sorsa, öröme is bánat” mondta valamikor Arany János; ha ugyan a mai modern felfogású világban szabad még pirulás nélkül az ósdi Aranyra hivatkozni. De hát ez az igazság tapasztalat és így még 10 ezer év múlva is igazság lesz.

Magyarországon ma az állam gondozásában 60 ezer ilyen árva van, akiknek egyrésze igazán úgy nő fel, mint a gyenge osemete cövek nélkül. Némelyik egyenes törzsszel kapaszkodik fel a levegőbe, de a legtöbbjét a viharok görbe törzsüekké nyomorítják. Ezek a szegény menhelyi gyerekek is kimondhatatlan sok vihart, ellenséges áramlatot élnek át, míg végre megerősödve támasz nélkül is megélnék. Meg ám, de hogyan. A legtöbbnek ha nem is a törzs, de a lelke ferde, görbe irányzatot vett; kimondhatatlan kárára a társadalomnak, átkára önmagának és kudarcára annak a humánus gyermekvédelmi törvényeinknek, mellyel pedig az egész művelt külföld előtt dicséretet szereztünk.

A törvény most is jó, de egyes rendelkezései hiányosak, hibásak. Könnyű ezeken segíteni, és kell is segíteni, ha csak azt nem akarjuk, hogy üres lelkű, anarohiára hajló népsöpredéket neveljünk az állam, a polgárok pénzén.

Mindig belemarkolt a szívünkbe, mikor

ilyen elhagyott, ágról szakadt gyerek valami panasszal a rendőrségen járt és ott az az örökös paragrafussal bajlódó rendőrtiszt végig simította annak a kis gyökértelen gyermeknek az arcát. Hisszük, hogy ujjainak delejessége édes melegét árasztott a kis zülön szívébe és boldogság lopózott egy percre a dacos lélekbe, mely a nevelő anyjában és apjában csak szitkozódó, durva bánásmódu ellenségeket lát. Addig míg telepfelügyelő nem volt, aki kéréseivel szigorúsággal sáncolta el magát a menhelyi törvények és rendeletek paragrafusai közé, arról is volt tudomásom, hogy némely ilyen gyermek, akit a szülők nyomora döntött az állam karjaiba, ott maradtak a szülőknél, kaptak segítséget és szeretettel nevelték a kis porontyokat, áldva az államot, mely az elhagyottakat, az ügyefogyottakat hóna alá nyúl, hogy el ne essék az élet göröngyös útján.

Nem mondjuk, hogy a paragrafusoknak erről a kegyes letéréséről a rendőrség tudomással bírt, bár láttuk, hogy egyik szemét a törvény öre lehunyt; de az irgalmasság szent nevében történt, ami történt. Vessetek rá követ, ítéljétek el, büntessétek meg. Ez mind, glóriával fogja övezni ezeket a paragrafus-töröknek a homlokát.

De a törvény, törvény; a paragrafus azért van, hogy megtartsák és csak kevés ember van, aki a hivatalos homlokok ráncba-szedésétől kevéssé fél, mint a saját szívének, jobb érzésének parancsaitól.

Igy aztán az a 60 ezer gyermek mind

olyan árva, akinek sokszor meg van apja, anyja, néha csak az apja, vagy csak az anyja, de elszakítják tőle a menhelyi törvények és idegenek szeretetlen karjaiba lökik. Miért? Mert talán az apa, talán az anya nem törődik gyermekével, vagy erkölcsi életük káros hatása a gyermek fejlődésére. Helyes. Az állam okosan cselekszik ilyen esetekben, ha más környezetbe adja nevelésre a jövődó polgárt. Vagy ha szegény cselédé a gyermek, aki csak további szolgálattal tartja fenn a saját életét. Az ilyen nem tartja gyermekét magánál. De ha a cselédnek anyja, öreg anyja vagy rokona van, akik a gyermeket hajlandók elvállalni. Amiről az anya mindig gyors felvilágosítást tud adni, akkor csak ezeknél kell a gyermeket elhelyezni.

De ha egy család, hol a férj meghalt, vagy beteg, s a nyomorúság miatt nem tudja gyermekeit táplálni, akkor jön az állam és a paragrafusok kötelező rendelkezései szerint elveszi a szeretőt, bár nyomorúságos környezetéből a kis porontyokat és idegenek közé adja, hol a csekély havi összegért se kellő testi, se megfelelő lelki táplálékot nem kap a kis idegen. Csak egyben van része: szitkozódásban, átkozódásban, szüleinek lálacsornyításában. Szóval kiölnek ott lelkéből minden érzelmet, amit otthon szentnek tartottak.

Az állam oly keveset fizet e gyermekekért, hogy a legsoványabbban élő család is ráfizet a tartásdíjra.

Igy aztán a legszegényebb osztályal,

Váradai Károly.

Csaknem nyolc éve, hogy a székesfehérvári tankertület élére állott. A kerület a negyvenhárom éves debreceni igazgatóban egy agilis tanférfiut nyert, kit ereje és munkakedve egyaránt vezető szerepre hívtak. S hivatását pontosan töltötte be, szívvél, lélekkel szolgált az ügyet, melynek vezérévé tette a királyi kinevezés, a piarista rend kormányának ajánlása folytán. Ma, már csak emléke mienk, mert Váradai Károly a múlt hét szombatján örök nyugovóra tért, árván hagyott kerületének igazgatóitól s tanáraitól kísérvé ez utolsó útjában.

A szomorú hír meglepte a tankerületet. Nem csoda. A férfikor delén, a munkakévd eleven törekvésében hullott ki kezéből a vezérhatalom pálcája, mikor talán eszméit megvalósult, jóakaratu tanácsait a gyakorlati életben megtestesülten láthatta volna. A tanügy kétségtelesen nagy erőt vesztett benne. Kérdés, tudja-e utódja mindenben pótolni őt, ki a pedagógus embernek, a lelkiismeretes munkásnak, a tevékeny akaratnak oly igaz példáját hagyta maga után a magyar pedagógia történetében. Mestere a tanításban rendjének alapítója volt, kinek szeretetét eltanulva, örök szabályképen is alkalmazta azt egész tanügyi pályáján. Ez az érzelem vezette tanításában a szegedi tanárt, azt fejezte ki mindenütt az eszközök ritka gazdagságával egyesítve, mint debreceni igazgató s ezzel végezte legutóbbi munkakörét is, mint székesfehérvári főigazgató. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy az a beszédes ajak elnémult, az az atyai szív ki-

hült, melynek annyi mondanivalója volt a tanári gyűléseken, a haza boldogságát munkáló tanügy érdekében. Már beteg volt, s csaknem utolsó perceit élte, mikor még mindig hivatalában dolgozott. Kötelességtudása erősebb volt az életösztönénél. Ha csak keveset kimélt volna magát, akkor még ma is köztünk élne s nem kellene emléket a szülészavunk nekrológ gondolataiba zárni. De éppen ez sietette halálát, hogy kötelességet csak munkakörében érzett s önmagával szemben felelté ezt.

Kerületének három nagy intézetében a közelgő érettségi vizsgákra még ma sincs elnök, mert a vezér munkájának a legterheesebb feladatából az idén is ki akarta venni részét. Tudatos, nagy gondnal mélyedt el szerepébe s ott a hajszálíg menő pontoság jellemezte. Látszott minden szaván, hogy az ő lelke a tanügy világában él. S ebből a sajátos életből lehet sokszor különös viselkedésének indokolását meríteni. Nem is vette tőle senki sem zokon, ha olykor a kötelességteljesítés pedantériájával találkozott nála, mert mindenki tudta, hogy működésének célja a legnemesebb, — hazai tanügyünket rendeltetésének legmagasabb fokára juttatni. Korai mulását sokan is fájlatják. Rendje egyik neves tagját vesztette el benne. A gyászból azonban múltán az ifjuságra juthat a legnagyobb rész. Mert Váradai egész lelkével az ifjuságé volt. Ezért és ennek élt egyedül. Fogadalmát, mellyel magát már ifju korában a magyar haza reményéhez fűzte, soha meg nem sértette, egy életen át nem felelte. Minha lelke ajkán lett volna, mikor hozzájuk szólt. Csak az élet fogja megtanítani arra, hogy a szigorú főigazga-

tóban legjobb atyjukat vesztették el. A nevelés eszközeinek változatos alkalmazásában igazi mester volt, minden lélekhez volt utja, minden gyermeki szellemhez értelme, s mindegyikhez — szeretete.

Városunkat is fűzi hozzá a hálának egy-két szála. Főgimnáziumunk vajudó ügyét nemcsak kötelességszerű figyelemmel kísérte, hanem a helyes megoldás mikéntjére is fáradozott. Debreceni direktorsága alatt épült az ottani kath. főgimnázium palotája s onnan az alkotás gyakorlati tudását hozta magával új állásába, melyet intézetünk érdekében az illetékes helyen érvényesített is. Elhunytával tehát városunk is veszített s méltán vette ki a tanárikar fátalmából részét a várositanács is, mikor átíratában ennek a város polgármestere kifejezést adott. — De hallgassunk el. Mivel többet szólnunk róla, annál nagyobb-nak tűnik fel veszteségünk. Anyai erény elhalása, annyi nemes eszme örök álma, mint amennyit sirjába vitt a megboldogult, — talán még sem annyira fáj, ha nem részletezi az ember. A sok lapra csiszolt gyémánt fénye sebb, áthatóbb sugárzása, ha elvesztettük jobban fájlatjuk. Így vagyunk Váradai erényeivel is. Jobb is, ha nem szólnunk róla többet, csak magyuzgással a legfőbb akaratban fájlatjuk elhunytát és őrizzük emléket.

LUKÁCS JÓZSEF.

— mert hisz ezek vállalkoznak a menhelyi gyerekek befogadására — tartatja el a maga védenecit.

Módosítani kell tehát a törvény rendelkezését oly formán, hogy azokat a gyermekeket, akik a szülőknél megmaradhatnak, s csak a végtelen nyomor készíti őket az állami segedelemre, ne legyen kényszerítve idegenekhez, hol örülnek, ha a gyermek naphosszat csavarogva kerüli a ház tájkát.

Nagykanizsa hölgyei, kik a szociális jótékonytársaság vezetői, Vidor Samuné, Kövesdi Boór Gusztávné, Szekeres Józsefné urnók, mindezt a nézetet osztják és már nem egyszer felszólaltak illetékes helyen ilyen értelemben,

Aktualitást adott ennek a témának a Kassán f. é. szeptember első felében tartandó *III. Országos Patronage Kongresszus iratai*, melyeket a kongresszus kassai előkészítő bizottsága szerkesztett. Ebben a következő kérdés van felvéve: „Mely feltételek mellett hagyható a segélyre szoruló gyermek a szülő, nagyszülő vagy rokon családjában?” „Ha igen, szükséges lenne-e az állami gyermekvédelmi törvényeket, illetőleg az állami gyermekvédelmi szabályzatot e szempontból s mily irányban módosítani.” Erre a kérdésre Boohor Mihály dr., özv. Balásné Bolgár Ilona, Csiky Lajos és Mészáros Ödön, Faragó Sámuel, Perjessy Mihály, Rajner Lajos és Spitzer Mór dr. adtak véleményt. Egybehangzóan mind azt a felfogást vallják, hogy a gyermeket a természetes környezetéből, csak bizonyos esetekben szabad kivenni.

Ez esetek megvizsgálása egyik fontos feladata a telep felügyelőknél. Ha a szülő romlott, iszákos, erkölcstelen, csavargó, durva és erőszakos, beteg stb., akkor van helye a másutt való elhelyezésnek. Ebben a tekintetben a tanítókra, óvónőkre is lelkiismeretes feladat vár, mert ők rendszerint közelebbi ismerői a gyermek szülői körülményeinek.

Van remény tehát, hogy a gyermekvédelmi törvényünk még meglevő hiányán is segítve lesz rövidesen.

Kataszteri Felügyelőség Nagykanizsán.

Rendezték a hirdetés ügyét.

Sok baj van az ördögárokossal.

Új tornacsarnok épül.

Városi közgyűlés.

„Ami késik, az nem mulik” — állítja egy közmondás. S csakugyan olykor, mintha igazolni akarnák külső mellék-tények is ennek a biztató állításnak a korrek valószínűségét.

Mi kanizsaiak, higgyünk célzásának, reméljünk megnyugtató vigasztalásában. — Ez a város eddig kénytelen volt sokáig kénszi; a végletekig fakir-türellemmel lenni, míg végre — hála legyen mondva — örvendítő, pozitív változások napjai következtek el; soron kívül. A reformok modern színe csillagját fölragyogni látjuk Nagykanizsa fölött, melynek a jövődől rejtett virányára rávilágító reflexfényénél, számtalan nagyjelentőségű, sokértékű és hatalmas terjedelmű vívmányokat lehet észrevenni, városunk anyagi, erkölcsi és kultur-szociális fölvirágzásának és érdemleges hivatásának szilárd, fokozatosan emelkedő lépcsőkövei gyanánt.

Ugy látjuk és hisszük, hogy ez az esztendő, annak a szebb kornak, annak a hátralévő jobb időknek az átlépő küszöbe; a szerényebb berendezést igénylő előcsarnoka. Talán ez az 1911-ik esztendő, Nagykanizsa jelen százados történetében epochét fog jelenteni.

Valóban!... örömmel konstatáljuk, hogy ennek az évnél már első tele is, mily alapos és kiható aktív-intézményekkel gyarapította városunkat, pedig több mint egy hónap leforgása kell még, hogy teljes legyen.

Tegnap délután a városi közgyűlésen Vécsey Zsigmond polgármester szintén egy módosított nagyfontosságú és ritka horderejű ügyre hívta fel a városi képviselőtestület figyelmét.

Ugyanis arról van szó, hogy a Szombathelyen székelő kataszteri felmérési Felügyelőség, — melynek munkaköre Sopron-, Vas- és Zala megyére terjed ki — az utóbbi időben felszaporodott, gyakori újabb felmérési funkciók miatt annyira túlhalmozottak teendői, hogy azokat kellő időben és rendszeresen végezni képtelen volna. Emiatt az illetékes kormányhatalom most úgy tervezte, hogy Zala- és Somogyvármegyét egy különálló körületbe osztja, hogy a birtok- és ingatlanügyi szakmunkálatok pontosan és intézvényes módon legyenek végrehajtva.

És az ujonnan felállítandó kataszteri Felügyelőség székhelyét, kettő közül: Nagykanizsa vagy Kaposvár van kiszemelve. Már most bizonyos, hogy a mi kiskerető szomszédunk ennek a hírnek a hal-

latára nem tesz mást, minthogy irgalmatlan versenyre fog kelni ellenünk; megingat minden mozdítható követ, hogy győztesként kerüljön ki a harból. De amint a mi derék és agilis polgármesterünk tegnap a városatyáknak igen jól előadta, hogy mi sokkal inkább illetékesebbek és méltóbbak vagyunk az új kataszteri Felügyelőség székhelyéül kijelölésün, mint Kaposvár, azért erről ama nagyon helyes indítványát terjesztette elő, hogy a képviselőtestület bízta meg a városi tanácsot azzal, hogy a megfelelő kérvényt ez ügyben készítsen elő és hogy mielőbb terjessze föl Budapestre, a pénzügyminiszteriumhoz. A megbízás, a meglepetés öröme kapcsán egyhangulag megtörtént, hozzáfűzve legnagyobb reményünket, hogy a siker beköszönt, mert minden tekintetben sokkal kedvezőbb okok beszélnek mellettünk, mint a szomszédunknál.

Ezután következett a napirendre való térés, melyek közül az érdekesebbek egyike a hirdetési ügy. Ez a dolog már az 1902-ik év óta húzódik, s azóta számtalanszor foglalkoztak vele. Alapos, megfontolt áttanulmányozás után végre tegnap lekerült a zöld asztalról Sabján Gyula dr. városi főjegyző ismertetése a terjedelmes, finom precizitással készült, célszerű „Hirdetési szabályrendelet”-et, melynek pontosan részelt teljessége minden eshetőséget fed. — Ennek értelmében az I.-V. kerületben elosztva 7 hirdetési oszlop és két hirdető pavillon lesz felállítva, ezeken kívül több függő táblát helyeznek el. A szabályrendeletet egyhangulag elfogadták, valamint a felolvasott hirdetési haszonbéri szerződés tervezetét is általános helyesséssel jóvá találták. A tárgysorozat ötödik pontja szerint: a Rozgonyi-utcában létesítendő torna terem építése, az ezzel kapcsolatos vasbeton munkálatok, s az ezen utca Hunyady-utca felé fekvő részének bazaltkockával való kikövezése, valamint a Városi Sétakert Rozgonyi-utcai oldalán emelendő vasbeton kerítés létesítése került tárgyalásra. Az építési költség-ekhez részben a kultuszminiszterium is hozzájárul s minthogy az építést ellenőrző bizottság a versenytárgyalás eredményeként beérkezett ajánlatok közül a legkedvezőbb három ajánlkozót cégz: Takács és Darvas Budapest, Fuchs és Grósz Sopron és a Badacsonyi Bazaltkőnyársaság költségvetését elfogadásra megfelelőnek találta, ennél fogva a közgyűlés ahhoz abszolút többséggel hozzájárulván, fölhatalmazta a városi tanácsot, hogy a vállalkozó cégekkel a szerződést kösse meg és az esetleges és utólagos felelősség hatályon kívüli helyezésével a munkálatokat hajthassa végre. Így még a folyó évi iskola év eljöttéig valószínű, hogy az új tornacsarnok és a kapcsolatos többi dolgok készre fognak állni.

Sok szó esett a napirend egy pontjának tárgyalásánál, a kanizsai speciális ördögárokossal pokoli veszedelemről. Csak egy közönséges híd kibővítése került szőnyegre s már ezzel jó alkalmat láttak kínálkozni egyes, figyelmes és körültekintő képviselők,

A mindenható kritika.

Írta: H. J.

Vágó Tihamér azt az emeletes bolondságot követte el, hogy egy kötetre való verset írt. Azért követett el emeletes bolondságot, mert verselt, mikor olyan szegény volt, mint a templom egere. Sőt még szegényebb: az egérnek van biztos tanyája, neki nem volt.

Több emelettel súlyosbította a körülményt, hogy egyebet sem csinált, csak verselt. Verselt szívvvel, lélekkel és hitelbevett ceruzával, verselt este és éjjel, csak nappal nem. És hogyan verselt?

Eredetien, vagy modernül, ha úgy tetszik Petőfit és Aranyt nem igen ismerte, de a hiteltadó pincéreket nevük szerint. Forma és rim szerinte tradicionális mafláság volt. Ezer szerencséje volt a poetika licencia; erre építhette föl, hogy „a kötött beszéd a legszabadabb” szabadok is voltak az ő versei minden tekintetben: szabad volt bennök a gondolat, a fantázia, a forma, sőt még a szerelem is. Ha gondolat nem is volt minden versében, villanások és sejtések mindenkor voltak.

Egyszer egy fiatal kollégája, ki igaz szívvvel érdeklődött az irodalom iránt, nem értette meg ezt a versét.

„Ember és állat,
Nemzet és állam
Mind üres
Frázis . . .”

Azt tudta, hogy Tihamér verseinek speciális sajátosságuk, hogy prózában is éppen úgy élvezhetők, mint versalakban. Leírta hát magának: Ember és állat, nemzet és állam mind üres frázis . . . Szórolszóra, vonásról pontra. De csak annyira értette meg, mintha le sem írta volna. Megkérdezte hát Tihamért.

— Mond csak kérlek, micsoda nagy igazság van abban a sorban?

Vágó Tihamér a templom egere, de költő, büszkén végigmérte fiatal kollégáját és furcsa mosollyal szólt:

— Bah! Akinek nincs esze, az ne olvassa az én verseimet. Csak nem írok ki világosan mindent. Nem elég, hogy azt a három pontot a végére tettem.

Szóval Vágó Tihamér minden tekintetben modern költő volt.

Arról azonban már igazán nem tehetett Vágó Tihamér, hogy a sors ellene esküdött. Hiába máskált ide, hiába szalagált oda, csak nem akadt kiadóra.

— A versek készre vannak, de a pénz nincs kézen — állapította meg egy este Tihamér a keserű tényállást. Pedig a pénze fogytán volt és közelgett

az a veszedelem, hogy szegényebb lesz a templom egerénél. Lelkiismeretes terepszemlélt tartott tehát összes zsebeiben és megállapította a megdöbbentő valót: összes vagyona hét korona 19 fillér, az adószágról nem is szólv.

Vágó Tihamér ilyen körülmények között mit tehetett egyebet, elment a kávéházba, leült egy asztal mellé, hozatott egy pohár friss vizet és egy tucat ujságot. Kivételes hangulatában kritikát olvasott. Szigory Pál dr.-nak, a kiváló és nagynevű esztétikusnak bírálatát, amelyben a moderneket csépelte és üti. Olvasása közben azt a furcsa mosolyt, amellyel fiatal kollégájához szólt, egész világosan látni lehetett arcán. Egyszerre csak a mosoly eltűnt, Tihamér pedig lecsapta az ujságot és előrdította magát:

— Fizetek!

A pincérek csodálkozva néztek rá, sohasem hallották tőle azt, a szót, Tihamér ezuttal csakugyan fizetett, aztán kölcsön kért 5 koronát, végül kirohant a kávéházból.

És itt meg kell jegyezni, hogy Tihamérnak, ámbár érző költő volt, néha mégis helyen volt az esze.

Hazament, a kalapját a sarokba, magát pedig egyetlen székébe dobta, azután írni kezdett:

„Nagyságos Uram! Városi tombol és lőkassul.

hogy elriasztóan hű fotografiáját mutassák be a külváros nagyon elszomorító és hátramaradt állapotának. Amit ők ott elmondtak a város vezetősége és képviselő társai előtt, az sajnós mint megvan a valóságban is és sürgős orvoslást vár mielőbb, haladéktalanul. Különösen is vadászai rendtelenségek vannak az Atilla-utca közepén elforduló s Petőfi-utcai házbirtokok kertjeit és udvarait keresztül hasító ördög árok rettenetes veszélyei miatt. Borzasztó, hogy milyen szörnyűséges állapotok azok. Már jónéhány-szor megjárták ezért azok az eddig végtelenül türelmes, bár nagy sérelmeket szenvedő, pótdózó háztulajdonosok a városháza két-meletnyi hosszú garáncsát, de esodálatos és talán különös is, hogy ott fent még csak se muhkantak a jótakáró kérdelmzők kétségbeesett rimázkodására. De talán most, a tegnapi erőyes elő-orolások után fognak tenni valamit ebben a dologban is, mert már elérkezett a tizenkettedik óra, mikor nincs ürügy a további várakoztatásra.

Ezeket kívül vagy tizenkilenc tárgyponban határozott meg a közgyűlés, melynek lefolyásáról tudósításunk a következő:

Elnök Vécsey Zsigmond polgármester, előadó dr. Sabján Gyula főjegyző volt.

Napirend előtt elnöklő polgármester ismerteti a várost közlő érdeklő Kataszteri Felügyelőség ügyét s az erre vonatkozó indítványát a képviselők figyelmébe ajánlja, melyre általános helyesítő, egyhangu elfogadás volt a válasza. Így sürgősen megszerkesztik és felküldik a kérvényt a felállítandó új Felmérési Felügyelőség idehelyezéseért.

Első pont elintézéséül, a jövő évi közmunkakötelezettek összeírására bizottságokat fognak kiküldeni.

Majd a „hirdetési szabályrendelet” és a vele kapcsolatos hasznosbírói szerződés tervének bemutatása következett. Előadó főjegyző ezek felolvasása után a tanácsi javaslatot ismerteti. A szabályrendelet kerek tökéletessége, minden közvetlen javaslatot nélkülöz. Dr. Schwarz a szöveg egy mondatának helyesbítését ajánlja. Hozzá szövezték még Barta Ödön és Dr. Lőke Emil képviselők. A kézi kiosztásra való röpirat-reklámokról a szabályrendelet nem intézkedik. Elfogadta egyhangulag megtörtént.

Következett az Ördög árkon levő magyai utcai hid kibővítésének kérdése, melyre nézve határozatot is hoztak. Erre aztán megindult a szóáradat: a hídról beleléptek az ördögárok sáncába. Első szónok dr. Miklósi Duszó volt, ki kemény hangon, markáns vonásokkal festette a külváros rendetlen víz elvezetésének viszonyait. Dr. Faics és dr. Hoch Oszkár élvén az alkalommal, követelik, hogy a Király-utca végén fekvő hidat is szélesítsék ki kellőleg. Feleletül megnyugtató választ kaptak. Most dr. Lőke Emil emelkedett szólásra, ki abban látja az árokrendezési ügyek már megvalósított késedelmezését, hogy a város mérnöki hivatalában akadnak meg a lépések és indítványozza hogy azt meg kell szüntetni sürgősen, mert elsőképpen fontos, hogy a város közszükségletei mielőbb és kellő időben kielégítést nyerjenek.

Milyen szépen irt bu, mennyire igaz a van. Az ön meggyőző szava, csudahatású cikke aranyakat ér. Ön többet tett, mint a legnagyobb nemzeti hős. Azért én, ennek a szegény irodalmunknak szerény munkása ezon fejezem ki hódolatomat és tiszteletemet az ön nagysága előtt.”

Vágó Tihamér.

A borítékra ezt írta:

Nagyságos Szigory Pál urnak.

És feladta, miközben ravaszul mosolygott, sőt egy önefelelt pillanatban kezeit is összedörzsölte.

Aznap este Vágó Tihamér a kávéházba a mélyhatatmi és éppen ezért nem egészen világos megjegyzések között ezt a velős kijelentést tette:

— A kritika hangulat.

És azóta szorgalmasan olvasta a kritikákat és valahányszor Szigory dr. cikkével találkozott, mindannyiszor lecsapta az újságot, a „fizeték”-et bömbölte és nem fizetett, mindannyiszor kölcsönként 5 koronát és nem kapott. De a levelet és borítékot megírta és elküldte. Azzal a különbséggel, hogy Szigoryt hol Hunyadival, hol Rákóczyval, hol Széchenyivel állította párhuzamba.

Mikor aztán már vagy öt levelet elküldött,

Érvényre emelték ezután a járási gazdakör ajánlatát, hogy építtessék meg egy célszerű szénkéneg raktár a marha vásártér mellett; ugyancsak hasonlólag intézkedtek a Frigyes főherceg laktanya kocszinijének kibővítése tárgyában is. A munkálatokat az utóbbi dologban Fatér Mihály építész bízzák meg, mert az ő ajánlata volt a legkedvezőbb.

A Rozgonyi-utcaiban történő különféle építkezésekre irányuló tanácsi javaslatot is egész terjedelmében a névszerinti szavazásnál a jelenvolt 73 képviselő megszavazta.

Az 1910. évben természetben lenem szolgáló v. közmunkára: 147 kézi- és 29 igásnapszámot úgy fogják pótolni, hogy az elmulasztottakat a megyei szabályrendelet értelmében megbírságozzák. És pedig egy kézi napszám után 1 kor. 50 fillért és egy igás napszám után 6 koronát vetnek ki.

Elintézték még több szükségszerűen igényelt kisebb hiánypótló kölcsönnyiról szóló tanácsi javaslatot, Harminc napi elhalasztással, néhány ingatlanra vonatkozó adásvételi tárgyat t. javaslattal; a Sikátor-utca rendezését, az 1909. évi államsegélyből néhai Lengyel Lajos főjegyzőre eső öszvegyének az örökös javára leendő kiutalását és többféle illetőségű ügyeket. A gyűlés kevéssel 5 óra után ért véget.

HIREK.

— **Igazgatók gyűlése.** A felső kereskedelmi iskolai igazgatók f. hó 24-25-én Budapesten igazgatói értekezletet tartanak. Nagykanizsáról Buv Samu igazgató ves. részt a gyűlésen.

— **Halálozás.** Hamburger Irén okleveles tanítónő hosszas szenvedés után f. hó 23-án elhunyt. Temetése esztörtökön d. v. 10 órakor lesz.

— **Meghívó.** Nagykanizsa város- és járási gazdakör f. hó május hó 24-én d. e. 10 órakor a városház tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Mult közgyűlés jegyzőkönyvével kapcsolatos jelentések. 2. Az 1910. évi zárszámadás s az 1911. évrre vonatkozó költség előterjesztése. 3. Tagdíj hátralékok ügye. 4. Folyó ügyek. 5. Netáni indítványok.

— **Szerenád.** Az irodalmi és művészeti kör öröme jeléül, hogy egyik kiváló és tevékeny tagja: Orbán József városi levéltárnok a hymen rózsálcainak boldog honába lépett, e dalstevérét, emlékezetes, szép szerenáddal nödvözölte. Az ünnepeit új házigazda aztán otthonában jól megvengőgelte dalosait, kik a késő éjjeli órákig kedélyes hangulatban elmullattak az ifjú párral.

— **Leleplezett dezentor-tanya Nagykanizsán.** Munkanélküli ártalmas embernek ismerte a rendőrség Fürst József munkanélküli lézengő pékségét. Sok izgágát csinált a városban, s rosvott multu alakoknak állandó dezentor-tanyául szolgált a lakása. Most végre felhívták, hogy igazolja, és mutassa ki azt, hogy miből tartja feüt magát, mikor sohasem

dolgozik. Erre nézve ő néma maradt; nem tudott választ adni, emiatt a rendőrség, mint vagyon- és közbiztonság-veszélyes egyént Nagykanizsáról egyszerűsmindenkorra kitiltott.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykanizsai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezet a folyó hó 25-ére azaz esztörtőkre eső befizetéseket az ünnepe miatt folyó hó 26-án azaz pénteken déltől tartja meg.

— **Tuszkai Ödön dr.** ez évi fürdőorvosi gyakorlatát Marienbadban megkezdette.

— **Közegészségügyi ellenőrzés.** A rendőrség a soros rendőrorvossal több pékműhelyben szemlélt tartott és ez alkalommal Levancsics Márton Kinizsy-utcai helyiségekben oly botránys állapotokat talált, hogy ezért és élvezhetetlen élelmi cikkek forgalomba bocsátása miatt ellene eljárást indított.

— **Szöllőbetegségek elleni védekezés.** A szőlősgazdákat a mult esztendő folyamán a peronospora járvány igen súlyosan érintette. Ép ezért a védekezés az idén is a legnagyobb óvatosságra int. Az amplogiai intézet figyelmezteti a szőlősgazdákat, hogy az intézet (Budapest, II., Debrői-ut 15.) díjmentesen küld szőlőbetegségek elleni védekezésre vonatkozó nyomtatott utmutatást mindazoknak, akik levelezőlapon hozzá fordulnak.

— **A kényszer-vágott állatok husa.** A földmívelésügyi miniszter körrendeletben utasította az összes törvényhatóságokat, hogy figyelmeztessék a husvizsgálókat arra, hogy a kényszer vágott állatok husát ezenul ne utassák rendszeresen a hatósági huszékbe, hanem ha az ilyen husok nem esnek szigoru megítélés alá, azoknak más községbe való szállítását is akadálytalanul engedjék meg.

— **Arató katonák.** A hadügyi kormány az eddigi gyakorlathoz képest, az idén is a közös hadsereg tényleges állományában levő legénység egy részét t. i. a földmíveléssel foglalkozókat, amennyiben a katonai szolgálat, a kiképzés és a véderő érdekei megengedik, a gabona learatására, a takarmány lekasálására és behordására, a szőlőművelés munkálatainak, a szüret és kukoricatorrés, valamint a selyemhernyó tenyésztés különleges munkálatainak elvégzésére megkivánatolt időre, legfőlegké azonban három hétre szabadságot. Otthon azután a szabadságot katonákat ellenőrzik. Vajjon tényleg mezőgazdasági munkálatok végzésével foglalkoznak-e.

— **Korytnicai ásványvíz.** Amint értesülünk, ezen kiváló gyógyvíz a napokban friss töltésben került a piacra. Nem akarjuk elmulasztani, hogy tisztelt olvasóinknak figyelmét ezen kitünő, mondhatni hazánkba páratlan gyógyvízre fel nem hívjuk. A korytnicai ásványvíz különösen jó eredménnyel alkalmaztatik: idült gyomor és bélhurut, gyomor és bélgöres, máj- és lépdegánatok, aranyeres bántalmak és idült székrekedésűl, valamint sárgaság, cukorbetegség és huygasvas diathesis ellen. Együttal a legbiztosabb szer a vaktbélgyulladások megakadályozására.

mikor már a 7 kor. 19 fillérből csak 19 fillérje volt, hóna alá csapta verseit és bekopogott a szigoru esztétikushoz.

— Szabad! Szólt egy rideg hang belülről. Tihamér belépett és mélyen meghajolt a kinevezett Hunyadi, vagy Rákócy, vagy Széchenyi előtt.

— Vágó Tihamér volnék nagyságos Uram.

— Ah, ah ön az, — melegedett neki a nagy ember — akit az ön szigoru esztétika és etika alapján álló soraim elragadtak.

— Igeus én. És boldog vagyok, hogy . . .

— Na na kérem semmi, semmi. Ön jóérzésű ember, ez az egész. Azért foglaljon csak helyet és gyűjtson rá.

Es füstkarikák közben beszéltek az irodalomról. Azaz csak Szigory beszélt elmondta csaknem szóról-szóra mind az ő cikkét. Még a sorrendet sem tévesztette össze. A végén aztán Tihamér is megszólalt, nagy szoróyeny előhuzta verseit.

— Nagyságos uram, az ön szigoru széptani és erkölcsi elvei alapján irtam e verseket. Egész lelkemet raktam beléjük. Kérem az ön bírálatát róluk mert ez előttem minden, de minden.

Mikor Szigory is megígért mindent, Tihamér

alázatosan elbucszukodott.

Másnap egy előkelő lép hasábján vastag betűkkel ott állott Vágó Tihamérnak, miut a magyar költészet új csillagának a neve, kinek mélységes szelleme áttör minden formán; kinek van bátorsága és képessége egész lelkét feltárni; kinek ragyogó fantáziája meglepő képeknek egész sorát állítja elénk; ki nem tud máskép, csak őszintén érezni; ki annyira tömör, hogy megértése mély gondolkodást kíván. Így a tradíció megvetés mélységes szellemé, a szabadgondolkodás bátor tehetségé, a lehetetlen fantázia művészeté, a szabadszerellem őszinteségé, az érthetlenség tömörségé lépett elő, A cikket Szigory Pál, a nagynevű kritikus írta.

Vágó Tihamér még aludt másnap, mikor egy ember az első kiadó előlegét hozta s még megse mosdott, mikor egy másik a második, még megse fésülködött, mikor egy ismét másik ember a harmadik kiadó előlegével kopogtatott be a „nagyságos költő urhoz.”

Vágó Tihamér mégse követett el olyan nagy bolondságot, mikor s kőtetre való versét megírta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A „Vasárnapi Ujság” május 21-iki száma gazdag és rendkívül változatos képsorozatokban közli a régi mesterek rajzainak kiállítását a szépművészeti muzeumban, a Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusának főbb szereplőit, a megölt Achim Andrást, a jeruzsálemi Omármecset legérdekesebb részét, a római virágünnepet, tuniszi képekből egész sorozatot, képeket a vas- és fémipari kiállításról, a tolnamegyei árvízről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Babits Mihály és Lampérth Géza versei, Móric Pál novellája, Marcelle Tinayre franciából fordított regénye, stb. Egyéb közlemények: Martinovics apát szobrának képe, Blaháné és Ujházy Edé abbaszai üdülésének képe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és Művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

* A Magyar Figyelő most megjelent száma tartalmának súlyával, gazdaságával és változatoságával még a Magyar Figyelő eddig megjelent száma között is feltűnik. Az első cikket Hieronymi Károlyról Tisza István írta és szubjektív visszaemlékezéseket objektív kritikával összeolvasztva meghatározó, súlyos és Hieronymihoz méltó emléket ad a közvélemény által oly mélyen gyászolt kereskedelmiügyi miniszternek. Négyesy László, az Orsz. Tanács elnöke igen beható, kimerítő cikkben világítja meg minden oldalról a tanárkérdést, ismerteti a tanár állásfoglalását és kívánásait s e cikkének ugye megjelenésével, mint tartalmával rácsafol azon tendenciózus állításokra, amelyek a Magyar Figyelőt és a tanárságot egymással szembe próbálták állítani. Sztéryny József államtitkár a boszniai kérdéstről közöl tanulmányt, amely adatai és szempontjainak ujszerűségével egyaránt fel fog tűnni Mariay Ödön, kinek egy novella köteté csak a minap keltett általános, nagy feltűnést, „Aranyszajú Zongh” címen hosszú elbeszélést írt, amely a debreceni kollégium milliójót frappáns színekkel világítja meg. Teleki László emlékének régi érdemes publicistánk, Kalmár Antal szentel egy lelőktani tanulmányt, amely pszichológia alapon magyarázza meg Teleki László gróf ismeri tragédiáját. „Magyarság zsákutóiban” Szabó Jenő főrendiházi tag dolgozatának a címe, amely a görög katolikus magyarság jelenének és jövőjének oly súlyos problémájával foglalkozik. Olvasunk azonkívül a számban egy cikket a romantizmusról és az erkölcsokről, egy „Historicus” álnév alatt író szerző pedig történetfilozófiai tanszéknek felállítását sürgeti az egyetemen. A gazdag „Feljegyzések” rovatában Ferenczy Zoltánnak, Lang Nándornak és másoknak kritikáját és ismeretterjesztő közleményeit találjuk. A 6. v. terjedő szám új jelentős emelkedést mutat a Magyar Figyelőnek eddig is jelentős pályájában. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 K, félévre 12 K. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy ut 10.

* Haladás. Csiky Jenő és Domokos-Haraga Balázs szerkesztésében felvonkiut megjelenő egyetlen progresszív irányú revue második száma az eddigi programjához híven harcos tartalommal jelent meg. Novellák, versek, társadalmi problémák, esztétikai cikkek, kortörténeti jegyzetek, kritikák stb. gazdagon színezik a mozgókéony és eleven folyóiratot. A második számban a szerkesztőkön kívül Van der Welde, Molnár Ferenc, Radványi Ernő, Hangay Sándor, Roboz Imre, Szombati-Szabó István, Sydney Carton, Győrök József, Emil Isaac, Komlós Aladár, Bitskei Lajos, György Oszkár és mások irtak. Előfizetési ára egész évre 10 K, félévre 6 K, negyedévre 3 K, egyes szám ára 50 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Kolosvár, Bolyai-utca 3. szám. 1/7. Kapható minden könyvkereskedésben és dohánytözsében.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Meghívó.

A SZABARI HITELSZÖVETKEZET

1911. évi június hó 5-én délután 1 órakor

a zalaszabari róm. kath. iskola helyiségében

1910 évre vonatkozó évváró

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tagok az alapszabályok 27. §-a értelmében meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1910. évi üzleti eredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zársumadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
5. Hivatalos közlöny kijelölése.
6. Netáni indítványok.

Az 1909 évi december hó 31-én a tagok száma 223 üzletrészek száma pedig 271 volt, az 1910. év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel, kilépett 1 tag 1 üzletrésszel, így az év végén van 223 tag 271 üzletrésszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a Szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Zalaszabar, 1911. évi május hó 22-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajszai és francia barack; diszfákat, díszeserjéket, fenyűtákat.

Rózsafákat: magastörzsű, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szönyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: Pó-ut 1. szám. Nagykanizsán. kerttelep: Bátorhy-u. 22.

Gyógyhely

GLEICHENBERG

Stajeroszág.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

A lég-összervek összes megbetegedéseinek felülmuhatatlant értékü.

VILÁGHIRŰ GYÓGYFORRÁSOK.

9-10.

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóság által Gleichenberg.

LE DÉLICE cigaretta-
papír cigaretta-hüvely

mindenütt kapható.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltásoktól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a hamiltásoktól!
védjegye.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi ha zsákban eredeti van rajta.

Hamiltástól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thömasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.
Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

„A köztudatba ment át“

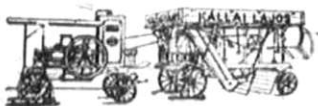
hogy csakis

KALLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

s z á l l i t j a

teljes jótállás mellett a leghírnevesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen disz főárlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitűnőbb sikerrel.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle

BALDRIANUMOT

használgák.

Baldrianum a legtökéletesebb hatású gyógyszernek bizonyult a gyomorgyengésekénél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

„Összetételénél fogva Samosbor, Baldrian csöppök, málnaszirup és oseresznyelevet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szerteket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is chatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt szedjük egy likóros pohárig. Gyenge egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel higitandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegben 3 és 4 koronáért kapható Magyarország összes gyógyszer-táráiban Direct vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Besehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bukkossd, Murake eszter, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Samson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszertárban, ugyszintén Magyarország, minden nagyobb és kisebb helységében levő gyógyszertárban, illetve fűszerüzleteiben,

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható cikkekhez egy már 25 év óta fenálló cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával P. R. 3595 an Rudolf Mosse, Prag. Graben 6. küldendők.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőfögés, gyomorégés, felfuvalás, rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségéknél oly gyakran előfordulnak, elmulnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölika, szivdobogás, Álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. (tvághányánál, ideges bágyadság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült eleterőnek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Besehelyi, Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légradai, Alsó-Domborui, Kotori, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelinczi, cAlsóendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Ujtánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

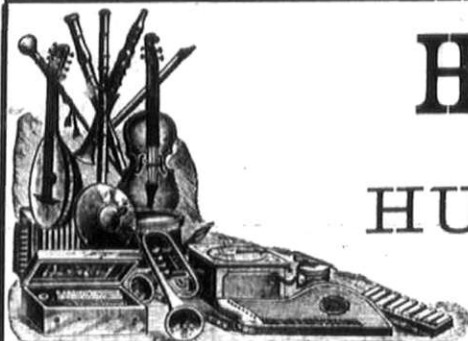

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN” cigarettapapirt vagy hüvelyt!

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserölést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1'50, 2, 2'60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7'60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1'40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1'60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű. fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utánsz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkiürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok G vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikop: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatilfából ujezüst billentyűvel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolódóták: 5'20, 5'60, 6'40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatilfából, ujezüst billentyűvel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

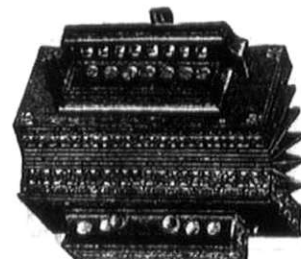
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Elintézetlen ügyek.

A múlt heti városi közgyűlés a szokott-nál nagyobb hullámokat vert. Széltében, hosszában napokig tárgyalták azokat a teendők, melyeket a városnak a közeljövőben el kell intéznie, hogy Nagykanizsán a városi fejlődésnek bizonyos nyomai legyenek észlelhetők. Nem akarom első helyen a színházat említeni, aminek kérdése kulturális, sőt idegenforgalmi és így gazdasági érdekünkbe is vág. Nem. Várunk ezzel addig, de csak addig, amíg Nagykanizsán elemibb kérdések várnak elintézésre. Mert özőnével vannak ezek. Ez készítette Lőke Enni dr.-t ama közgyűlési felszólalásra, melyet a múlt számunkban röviden ismertettünk.

A polgároknak intelligensebb része, amely megfordul a szomszédos haladó városokban, boszankodva mond le azokról a kényelmi eszközökről, melyeket más városok nyújtanak lakóinak.

Most itt, majd amott olvassuk, hogy kisebb nagyobb városok vízvezetékét létesítene. Nálunk ninosen műveltebb ember, aki ne óhajtaná ezt, aki áldozatra nem volna hajlandó ennek megvalósításánál. És mit látunk? Évek hosszú sora óta beszélünk, beszélünk és beszélünk róla, de tenni még nem tettünk semmit se. Természetes, hogy ilyen városi kérdés nem egy napon üthető nyélbe. De mi már beleununk a várakozásba. Már csak gunyosan szoktunk beszélni róla. Komoly tárgyalás alá pedig még nem is került az ügy. Vele kapcsolatban természetesen a csatornázás, mely a háztulajdonosok pincéjét, kertjét az árviztől mentesítene. Nem is szólva az egészségügyi oldaláról, melyet minden közegészségügyi bizottsági ülésen megbolygatnak. Azután jön a szemét kihordása, melynek megvalósítása igazán nem kíván mást, mint jóakaratot. Addig ne beszéljünk kolera meg tifusz és más járvány elleni radikális védekezésről, míg ezeket nélkülözzük.

Azután jön a hirdetési oszlopokról való intézkedés, a piaci, köztéri illemhelyek létesítése, melyeket még a Szépitő Egyesület folytonos pusszirozása mellett sem tudunk megvalósítva látni.

Rendszertelenség van az utcanyitásban is. A forgalmi tengelyekbe eső utcák csekély

áldozattal még mindig megnyitásra várnak. Helyettük pedig új, egyelőre fölösleges háztölkök nyérése kedvéért történnek utcanyitások. A gyalogjárók aszfaltozása még a Főtéren és a legelőkelőbb utcáinkon is meg-meg van szakítva a vörös, hepe-hupás gyalogjáróktól.

Nem folytatjuk tovább. Amit elhagytunk, azt egészítse ki az olvasó és azok a városatyák, akiknek kezébe tette a polgárság városi ügyeinek intézését. Ha ők kellő energiával követelik a városi jelleget, akkor nem lesz akadálya se egyik, se másik hivatalban.

Hivatalos jelentés a szőlők állapotáról és a terméskilátásokról.

Budapesti kerület (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének felső része és Fehér vármegye.) A szőlők fejlődése a kedvezőbbé vált időjárás folytán erőteljes. Helyenként a szemek megvakultak ott t. i. ahol a korai fakadásfolytán erős levezés indult meg. Új bor ára HI-ként 44—50 K, óbor ára 50—60 K. Szekszárdi kerület (Tolna és Somogy vármegye). A szőlők fejlődése lassu. Gombabetegség még nem mutatkozik, egyes szőlőkben a vincellérbogár és a cserebogár pajorjai tettek kárt. A termés most kezd kibontakozni. Mult évi borok eladtak Pécsi kerület (Baranya vármegye). A szőlő általános fakadása megindult, a hajtások hossza 2-3 cm., a fakadás általában jó, kivéve egyes helyeket, hol március végén a meleg időjárás következtében a rügyek erősebben duzzadtak és az április elején hirtelen beállt hideg idő a kiduzzadt rügyeket tönkre tette. Új borok ára 52-64 K., óborok ára 58-70 K. HI-ként. Tapolcai kerület (Zala vármegye). A beállott kedvező időjárás folytán a szőlők fejlődése igen kielégítő. Sem növényi, sem állati kártevők ezidáig még nem észlelhetők. Tekintettel a már előtört hajtásokra, bő termés várható. Új bor ára 56-60 K. óbor ára 56-80 K. HI-ként. Készlet csekély. Pápai kerület (Veszprém, Győr és Komárom vármegye). A szőlők nagyon szépen fakadnak. Egyes helyeken a kibontakozó fürtök is láthatók, gyengébb fejlődés csak ott van, ahol a tavalyi peronospora járvány nagyobb mértékben fellépett. Új bor ára 54-66 K. óbor ára 58-100 K. HI-ként. Készlet igen kevés. Soproni kerület (Sopron és Vas vármegye). A szőlők fakadása kielégítő. A tavaszi munkához az időjárás nagyon kedvező. Új bor ára 46-70 K HI-ként. Ruszt és Kismarton vidékén még meglehetősen borkészlet van. Veszprém vármegyében a borkészlet nagyon csekély. Pozsonyi kerület (Pozsony és Moson vármegye). A szőlőket eddig még semmi baj nem érte, a hajtások nagyobb részén már a fürtök is kezdenek kibontakozni s amennyiben már most a mutatkozó fürtök után itélni lehet, közepes termés várható. Új bor ára 50-64 K, ó bor 54-70 HI-ként. Borkészlet csekély. Nyitrai kerület (Nyitrai Bars, Esztergom és Hont vármegye). A tavaszi munkák nagy részén be vannak fejezve. Fagykár Esztergom és Bars vármegyében nincs, ellenben Hont és Nyitra vármegyében a csapokon észlelhető a fagykár. Jó termésre van kilátás. Bor ára 44-80 K. HI-ként. Balassagyarmati kerület (Nógrád vármegye). A szőlővesző mint a fakadás mutatója, jól

telelték. A tavaszi fagy nem ártott. Jó termésre van kilátás. Óbor ára 44-90 K HI-ként. Készlet kevés, a bor keresett. Egri kerület (Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye) A szőlők fakadása a lepos és kevésbé védett helyeken hibás, mert a februári fagyok miatt. — a fedetlenül maradt rügyek egy része megfagyott. Közepes termésre van kilátás. Miskolci kerület (Borsód és Gömör-Kishont vármegye). A tenyészet megindulását április hó első felében uralkodott hideg időjárás hátrálta, de április második felében az időjárás kedvező léven, a szőlő most már szépen hajt. Állati károsodás ez idő szerint még nincs. Jó termés várható. Bor ára 48-62 K. HI-ként. Készlet csekély. Tardai kerület (Zemplén vármegye). A szőlők jól fejlődhetnek. Helyenként a rügyfűró ormányos bogarak kártételei észlelhetők. Munkaerőben hiány van. Beregszászi kerület (Bereg, Ung és Szabolcs vármegye). A mult évben jól kezelt szőlők többé kevésbé jól fakadnak, de csak inkább az alsó szemekből, míg a mult évben rosszul kezelt szőlők fakadása általában igen gyenge s ez különösen a csemege feléknél észlelhető. Közepes, helyenként közepesen alóli termésre van kilátás. Borkészlet csekély. Szatmári kerület (Szatmár és Ugocsa vármegye) A szőlők egyenlőtlenül fakadnak, sok rügy nem hajtott ki. Bor ára 48-50 K. HI-ként. Borkészlet nincs. Szilágysomlyói kerület.: (Szilágys vármegye). Április 18-án az idő felmelegedvén, azóta a szőlő jól fejlődik. Közép termésre van kilátás. Mult évi bortermés jórésze még eladatlan. Új bor ára 40-50 K., ó bor ára 51-60 K. HI-ként. Biharódszéki kerület: (Bihar és Hajdu vármegye). A nyitás és a metszés befejezést nyert. A szemek fakadása megindult. A szemek 15-20%-a nem fakadt ki, vakon maradt. Ó bor ára 45-50 K., új bor ára 42-46 K. HI-ként. Készlet nagyon csekély. Ménési kerület (Arad vármegye). Április 15 óta beállott meleg idő következtében a szőlők szépen kezdenek hajtani. A csapok és a szálvesszők elegendő fűrtöt mutatnak. Közepes termés várható. Készlet csekély. Fehértemplomi kerület: (Temes és Krassó-Szörény vármegye). A szőlőkben sajátságos jelenség mutatkozik, ugyanis a megindult zseuge hajtások összefonnyadnak, vagy teljesen visszamaradnak. Ugy látszik, hogy a mult évi peronospora kártétele csak most kezd erősebben mutatkozni. A szőlőtőkék 20%-nál a tőke földalatti (amerikai) részéből tör csak hajtás elő. Kevés termésre van kilátás. Ó bor ára 50-54 K. HI-ként. Készlet csekély. Keeskenéti kerület: (Pest-Pilis-Solt-kiskun vármegyének felső része, Csongrád, Békés, és Csanád vármegye). A csapok sok helyen igen rosszul fakadnak. Igen váltakozó, de nagy átlagban gyenge közép termés várható. Szabadkai kerület: (Bács-Bodrog és Torontál vármegye). Az utóbbi két hétben beállott kedvező melegebb időjárás folytán a hajtások szépen megindultak. Sok helyen azonban a csapok szemei elpusztultak s a tőke fejből hajtának és elég sürűn tapasztalható, hogy a tőkék egyáltalában nem hajtának. Bor ára 50-60 K. HI-ként. Készlet kevés. Nagyenyedi kerület: (Alsó-Fehér, Hunyad és Szeben vármegye). A szőlő szemei most kezdenek hajtani, vakszem kevés van. Mult évi bor csak Alsó-Feher vármegyében van eladó. Dicsőszentmártoni kerület: (Kisküküllő és Nagyüküllő vármegye). A szőlők most kezdenek hajtani, de nagyon egyenetlenül. A szemek 15-25 százaléka megvakult. Közép termésre van kilátás. Bor ára 48-60 K HI-ként. Borkészlet még sok községben található. Marosvásárhelyi kerület: (Maros-Torda, Torda-Aranyos, Kolozs Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegye). A tavaszi munkák befejeződtek. A szőlő szépen fakad. Borkészlet csekély. Ára 60-70 korona HI-ként.

A „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület” köréből.

Dr. Ruzsics Kálmán kir. tanfelügyelő a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület” tavalyi közgyűlésén vetette fel az eszmét, hogy Zalavármegye nagy és hallhatatlan fiainak élete és hatása emlékkönyvben megirattassék, mely különösen a muraközi és vendvidéki iskolák magyar nyelven jeleskedő tanulóinak oszlatnék ki jutalmul. A királyi tanfelügyelő, mint az egyesület főtákará, e hó 23-án Csáktornyan. Muraköz és Vendvidék érdekeltségéből szűkebb körű értekezletet hívott egybe.

Az értekezlet egyhangú helyesléssel foglalt állást ily nemes példákra buzdító emlékkönyv kiadása mellett s egyben javasolja, hogy a megye minden nagy fiának méltatása után az ő életével és hatásával összefüggő valláserkösi, — közgazdasági földrajzi, vagy egyéb természetű szivnemesítő és tanulmányos olvasmány foglaltassék.

Az emlékkönyv a Muraköz és Vendvidék legkedvesebb történeti vonatkozású képeivel van illusztrálva. Ez Emlékkönyv magyar, muraközi horvát- és vendnyelven jelenik meg.

Ugyancsak a Zalavármegyei Közművelődési Egyesület céljainak keretében foglalkozott az értekezlet a vendjku nép részére kiadandó hazatis naptár ügyével is.

A muraközi és vendvidéki lelkészekből, nemkülönben kiváló tanfértakból álló gyülekezet legmelegebb érdeklődéssel foglalkozott mindkét hazafias ügygel, melyekről az egyesület főtákará a folyó évi közgyűlésen fog előterjesztést tenni.

HIREK.

Aranylakodalom.

Fél század! Még életkornak is tekintélyes. Utána már lehajtóban van az élet deledő napja. Ilyen hosszú időt az oltárnál elhangzott igentől kezdve a hitveseknek együtt eltölteni csak keveseknek adatott. A sorsnak ily ritka kedvezésében él együtt városunk közbecsülésben álló polgára Dobrin Benő hitvesével született Lackenbacher Antónia urnóval. És ha igaz, aminthogy igaz Solonnak az a mondása, hogy derék gyermekektől, unokáktól körülvéve kellő jómódban élni maga a boldogság, akkor megállapíthatjuk, hogy az az 50 esztendő a boldogság hosszú láncolata volt.

Egybekelésük így lefolyt 50 esztendőjének évfordulóját ünnepelte f. hó 26-án a Dobrin-pár, amint mondani szokás szük családi körben. De maga ez a szük kör egész vendégseregéből álló legközelebbi családtagokat foglal magában. A jubilálók gyermekei: Grünhut Alfrédné, szül. Dobrin Irén, Jacques, István, Tivadar (dr.) és Richárd (fakosi földbirtokos) Az egész család vetélkedve halmozta el figyelmességgel az agg szülőket. Nevükre 2000 K-ás alapítványt tettek a nagykanizsai izr. hitközségnek, melynek kamatai évenként május 26-án erkölcsös

életű elaggott házaspárnak, vagy szegény árva gyermekeknek, vagy szegény özvegy asszonynak segélyezésére fordították. A jubilálók pedig Vécsey Zsigmond polgármesterhez 200 K-át küldtek a városi szegények közt leendő kiosztás végett.

A számos gratulálók közül megemlítjük a nagykanizsai izr. hitközséget és a szent együletet, mely átiratban üdvözölte egyik legrégebbi tagját

Mintegy 160 üdvözlő távirat érkezett Nyole országgyűlési képviselő, és a badeni polgármester, kiket baráti kötelekek fűznek a családhoz, szintén a gratulálók közt vannak. Mint nagyon érdekes és szellemes táviratot közöljük a sok közül a következőt, melyet Gerő Lajos fővárosi hírlapíró küldött:

Mai szép diadalához, a mellyel megnyerte az élet nehéz pályáján futott versenyek egyik leghétkesebb díját az aranykoszorút, őszinte szívből gratulálók önnek és tiszteletreméltó élete párjának is. És most föl a gyémántversenyre! Kívánom, hogy az újabb huszonévesztendő traininget friss erőben, rózsás kedélyben teljes boldogságban töltse el. A legpompásabb kondícióban álljon starthoz és olyan favoritja legyen ennek a hosszú, de szép versenynek, hogy az egész világon dominál! Dobrin cég odds listáján fűnfundsiebzig auf legyen legjobb knrzusa. Addig is üdv az egész derék Dobrin ménésnek és nemes ivadékaiknak.

GERŐ LAJOS.

A magunk részéről is őszintén gratulálunk a tiszteletreméltó párnak és csatlakozunk az előttünk szóló kartárs kívánataihoz.

— **Eljegyzés.** Larnszak István bestornyai körjegyző eljegyezte Áts Erzsébet damásai tanítónőt, Áts József Nagykanizsa r. t. város előadó tanácsosának leányát.

— **Rabbi beiktatás.** (Saját tudósirónktól.) Tegnap vasárnap nagyszabású ünnepségek keretében iktatta be Szombathely izr. hitközsége nemrég megválasztott Rabbiját, Horovitz József drt. A vármegye határszéli állomás, Cetldömölkig küldött-eg ment érte. A szombathelyi pályaudvarou pedig Geist Lajos hitközség: enök fogadta az előjáróság élen. Délután diszkozgyűlés volt, melyen részt vettek Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Körmend, Sárvár, Rohone, Vasvár stb. városok hitközségeinek küldöttségei is. Az ez után következett ünnepies stentiszteleten ott volt vasin-gye főispánja, alispánja, Szombathely polgármestere, a rom-kath. és ág. ev papság és a városi élet egyéb kiténőségei. Az ez alkalomra meghívott Neuman Ede dr. nagykanizsai főrabbi tartott beiktató szónaklata köllői száryalásával és fizozofiai mélységgel általános fejtűnt st keltett. Horovitz József dr. rabbi székfoglaló beszéd, mint az esztisztaságu esengtyűszó hatóit a jelen voltak lelkérs. Vallásos és etikai vonatkozású beszéde könnyekig hatotta meg a hűveket. A karánsebesi hitk. előjáróságának tagjai, kik kedves papjukat u. allo-náshelyere kísérték, valósággal könnyeztek a nagyszabású szónoklat hatásai alatt. Az elragatlatás oly általános volt, hogy egy csapásra meghódította az új rabbi hűgatóságát. Istentisztelet után Horovitz rabbi a hitközség nagytermében a küldöttségeket fogadta. Este pedig a Szabari szállóban finyas bankott volt. A beiktató ünnepen Nagykanizsáról részt

vettek: Ollopp. Mór dr. Löwe Adolf, Weiss Lajos dr, Singer József, Strem Vilmos és Schwarc Ignác előjárósági tagok.

— **Katonai hír.** Ma délután Rebracha Károly es. és kir vezérőrnagy, a 28. gyalogdandár parancsnoka Nagykanizsára érkezett, hogy itt a cs. és kir. 48-ik gyalogezred második zászlóalja fölött szemlélt tartson.

— **A polgármester Budapesten.** Vécsey Zsigmond polgármester szombaton Budapestre utazott és résztvett a r. t. városok polgármesterei országos egyesületének tanácsülésén. A gyűlésen a városokat érintő fontos ügyek, köztük az államségély kerültek tárgyalás alá.

— **Szakosztályi gyűlés a kamarán.** A sorozni kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szakosztályának f. hó 24-én volt gyűlése Spiegel Szigfried elnöklete alatt. Az ipari szakosztály pedig 26-án tartotta gyűlését Halvax Frigyes elnöklete alatt. Halvax Frigyesnek ez volt első szereplése az iparkamarán. Megnyitó beszédében üdvözölte a tagokat, akiknek egyikét másikat régi barátság fűzi hozzá. Kérte őket és a tisztikart, hogy az iparosok és az ipar érdekében kifejtendő munkásságában támogassák. A nagy tetszéssel fogadott beszédre Taizs Károly dr. kamarai titkár reflektált, aki a tisztikar és a kamara részéről odaadó munkásságot helyezett kilátásba a jövőre nézve is. Azután a közgyűlés elé (30) terjesztendő tárgysorozatot tárgyalták le és határoztak a szakosztály javasatai ügyében.

— **Avató közgyűlés.** A következő meghívót kaptuk: „A Magyar Mérnök és Építész Egylet elnöksége 1911. évi június hó 11-én vasárnap d. e. 10 órakor Szombathelyen a Kulturpalota nagytermében tartandó **Avató-közgyűlésén** a vas- és zalamegyei mérnökök Egyesületét a Magyar Mérnök és Építész Egylet Szombathelyi Osztályává avatja. A vas- és zalamegyei műszaki világuak öme örömmünepére tisztelettel meghívjuk a Zalai Közlöny tek. szerkesztőségét abban a reményben, hogy egyesületünk iránt való nagyrabacsült érdeklődésének becses megjelenésével kitejezést adni szives lesz.” Krenner Jenő titkár, Kussevich Tivadar elnök. Az avató közgyűlés tárgysorozata: 1. Kussevich Tivadar osztályelnök eluöki megnyitója. 2. Kajlinger Mihály egyesületi elnök avató beszéde. 3. Gerstner Béla előadása az újabb helyterdeku vasutak létesítéséről. 4. Bodányi Ödön felolvassása Szombathely r. t. város műszaki fejlődéséről. 5. Gémes Imre előadása: A mérnök és a mérnöki munka. 6. Ludtványok. 7. Osztályelnöki zárso. Az avató közgyűlés után a Hollán-emléktábla megkoszoruzása.

— **Ármérséklés.** Arról értesülünk, hogy a csillagvédjegy Thomassalakliszt ára a tolyó évi szállítást nem jelentékteleuul mérsékeltegett, úgy hogy gazdáink ezen kitűnő műtrágyát olcsóbban szerezhetik be mint eddig.

— **A kereskedelmi és iparkamara gyűlései.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1911. évi május hó 30-án (kedden) délután 4 órakor a kamara közgyűlési termében (Lackuer Kristóf-utca 3. szám, I. emelet) közös vég- illetve alakuló ülést tart. Tárgysorozat: 1. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter uruk a kamarai elnök és alelnökök megválasztását megerősítő leirata. 2. A kamara és a tisztviselői nyugdíjalap ügy és ingatlan vagyonának átadása illetve átvétele. 3. Az 1906. évi január hó 15-én alakult régi kamara feloszlátása. 4. Az új kamara végleges megalakulása. Folytatólag d. u. 1/2 órakor lesz a rendes közgyűlés, melynek tárgysorozata a következő: 1. Ipari munkások és kereskedelmi alkalmazottak állami jutalmi díjainak a kiosztása. 2. a) Elnöki és titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. a) A soproni országos vásárokon szedett sátorhasználati és területdíjakról alkotott szabályrendelet módosítása, b) Zalavármegye társaskecsi-ipari szabályrendelete. 5. Az iparosok külföldi tanulmányi ösztöndíjára hirdetett pályázat eredménye. 6. Az állami gépsegélyekre vonatkozó miniszteri leiratok.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évésre
páratlan.

7. A tanonc otthonok ügye. 8. A kamara és a kamarai nyugdíjalap 1910. évi zárszámadásai és a kamara 65.124 K 83 f-t tevő pénzkészletéből 40 000 K-ra k iparcsakiskolai alap céljaira való fordítása. 9. Az ipari munkásházak ügye. 10. Vámügyi központ létesítése és a kamara hozzájárulási költségeinek a megállapítása. 11. A kamara bizottságainak a megalapítása. 12. a) A kamarai ügyrend, b) a kamara hivatalnokai és egyéb alkalmazottai szolgálati szabályzata módosításának és c) kamarai levelezőtagok választásának az előkészítése. 13. A kamarának a turini kirándulásában való képviseltetése. 14. A kamara hivatalnokai karának az ügyei. 15. a) A kereskedelmi iskolai tanárok soproni országos kongresszusát előkészítő bizottság, b) a szünidei tanfolyamokban résztvevő iparostanonciskolai tanítók, c) a zalaegerszegi munkásgimnázium segélykérvényei, d) a balatonfüredi ipartestület megkeresése székházépítési részjegyek átvétele iránt. 16. Esetleges sürgős elintézetést kívánó ügyek.

— Fővárosunk napról-napra gyarapodó közérdekű és nagyfontosságú intézményei között legújabbán a vasipari kiállítás érdemel figyelmet, melyet a napokban nyitott meg József főherceg a városigeti iparcsarnokban. Tekintetbe véve iparunk fejlődésének feltétlenül szükséges nagy horderejű voltát, érthető az a nagyarányú várakozás, mellyel egy a közvetlenül érintett valamint az általánosan érdeklődő közönség ezen kiállítást figyelemmel kíséri. Napról-napra különböző módon és különböző köntösben, de szálló igéknél halljuk, hogy „az iparunkat vigyük előre”. Alkalom van tehát meggyőződni róla, hogy a vasipar terén milyen eredményes munkát érleltek az utóbbi esztendő. Főnyes bizonyosságot tesz erről a kiállítás terjedelmes volta, mely azonban még nagyobb szabású volna, ha egy-egy szünidő távolmaradás nem tenné hiányossá. A motorszakmának egyik legkiválóbb képviselője Kállai Lajos Budapest Gyár-utca 28. nincs a kiállításon képviselve még pedig nagyon is elfogadható indoklással. A cég ugyanis nagy mértékben el van foglalva a tömeges szállításokkal. A telep és a gyár nagyfokú munka következtében egész kis kiállításánál a megye s a vidékről felránduló gazdaközönség figyelmébe ajánljuk ezen látványosság megtekintését. A gazdaközönségnek ugyan érdekesek fekszik közelebről megismerni az ilyen dolgokat és csakis előnyére lehet, ha olyan hírneves helyen szerezi tapasztalatait, mint Kállai Lajos gyára s adandó alkalommal ott szerez be egy motorcséplőkészletet, mert hiszen Kállai Lajos motorcséplőkészletei az egész országban a leghírnevesebbeknek vannak elismerve.

— Érettségi vizsgálatok. A nagykanizsai kegyesrendi főgimnáziumban az érettségi vizsgálatokat június 12. és 14-én tartják Riegl Sándor kalocsai érseki főgimnáziumi igazgató elnöke alatt. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok június 19. és 20-án lesznek.

— Főorvosi eskü étel. A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága május hó 20-án tartott ülésén dr. Fodor Aladár pénztári kezelő orvost főorvossá megválasztotta, illetve a főorvosi teendőket megbizta Dr. Fodor Aladár a hivatalos esküt a f. hó 27-én tartott igazgatósági ülésen tette le. Az eskütétel előtt Révész Lajos igazgató bejelentette, hogy dr. Mayer Ferenc és dr. Hajós Soma pénztári orvosok felebbezést adtak be a főorvosi választási eljárás ellen azért, mert a pályázat szabályszerűen publikálva nem lett. Igazgató előadta, hogy a nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár tíz olyan orvossal rendelkezik, kik ezen pénztárnál három évet jóval meghaladó időt át működnek. Ezért az elnökség feleslegesnek tartotta a pályázat szélesebb körű hirdető publikálását. Mielőtt a szűkebb pályázatra nézve az intézkedéseket megtette volna, az Országos Pénztárhoz fordult, hogy a fenförgő körülmények közt a hirdető publikálás mellőzhető-e? Miatán a pénztár erre igenlő választ kapott, az illetékes orvosokat külön körlevélben pályázatra felhívta. Ilyen előzmények után a felbbezés indokait helytállóknak nem tartja; — tekintettel még arra, hogy dr. Fodor Aladár az eskütételre jelentkezett, véleménye szerint az eskü kiveendő, ha dr. Fodor Aladár az igazgatóságot a választás utáni megsemmisítés esetén az anyagi felelősség alól mentesíti. Az igazgató véleményét az igazgatóság egyhangulag magáévá tette és miután dr. Fodor Aladár a kívánt kikötést elfogadta, Schwarz Ottó elnök az esküt tőle kivette: Az eskü tétel után Schwarz Ottó igazgatósági elnök, valamint László

Vilmos felügyelő bizottsági elnök személyesen üdvözölte dr. Fodor Aladárt, mint a pénztár főorvosát, ki köszönetet mondott a személye iránt megnyilvánult bizalomért.

— Dandárgyakorlatok Nagykanizsán. A pécsi m. kir. 3. honvéd gyalogdandár parancsnoksága értesítette Nagykanizsa város polgármesterét, hogy f. é. július 5-étől 16-ig naponként dandárgyakorlatokat tart Kiskanizsa, Sormás és Szepetnek között levő területen. Az esetleg okozott károkat egy vegyes bizottság (katonai és polgári) fogja megállapítani és a kártérítést ennek alapján fizeti ki a honvéd kincstár. Miúgyesre célszerű amár akkor megérett gabonát az említett területről idejében learatni és elhordani.

— Két helybéli cementgyáros tett ajánlatot a Szemere-utca csatornázására Weisz Soma 17%-ot Sartory Oszkár 13 1/4%-ot ad engedményül az előirányzott összegből. Most már esőnedesebb az árvíz sújtotta Szemere-utcai zaklatott kedélye, mert látják, hogy végre megistan lesz valami.

— Berger-féle orvosi higiénikus szappanjai 1888. óta vannak a világforgalomban — s így nem csodálható, ha számtalan értéktelen utánzatok vannak. A Berger-féle szappanok, csak akkor valódiak, ha az ismert védjegyén kívül, minden címkén vörös irattal a cég aláírása látható: G. Hell & Co. Kaphatók minden gyógyszer- és drogeriában.

— Rendőrkapitány a polgármester fizetésére ellen. A Magyar Paizs érdekes hírt közöl Zalaegerszeg a f. hó 20-ai rendkívüli közgyűléséről. Arról volt szó, hogy a Nagykanizsán is jól ismert Tivolt János indítványa felett szavaztak. Tivolt ugyanis már másfél évvel ezelőtt indítványozta, hogy Korbai Károly dr. polgármester fizetését a VIII. fizetési osztály szerint állapítsa meg a város. A közgyűlés el is fogadta, de a vármegye, tekintettel Egerszeg rossz pénzügyi helyzetére nem hagyta helyben a határozatot. A múlt szombati rendkívüli közgyűlésen, melyen Fulóp József főjegyző elnökelt az indítványt alapos indoklással újra előterjesztették ötven (50) aláírással ellátva és a közgyűlés egyhangulag megszavazta a polgármester fizetésfelemelését. Azaz mégse egyhangulag, mert Mezricky Jenő rendőrkapitány, kit nemrég nevezett ki az alispán városi tanácsosi állásából új hivatalába úgy maradt a szavazásakor és tényleg kijelentette, hogy ő ellene van a dolognak. Egerszegi lapjaink különféle kommentárt fű ehhez az ügy maradáshoz. Azt írja, hogy Mezricky az alispánnak akar kedvezni ezzel a magár maradt szavazattal, mert a polgármesterrel, aki őt kapitányi kinevezésére nem ajánlotta, nemrég bizonyos elvi ellentétben állott az alispán. Akárhogy áll is a dolog, furcsa, hogy egy tisztviselő abban az áramlatban, mikor az egész világ hivatalnokai kara a drágaság terhe alatt nyög, ellene szavazzon az adózó polgárok ama intenciójának, hogy a város első tisztviselőjét az őt megillető fizetésbe részesítse. Nem is szólva arról, hogy saját maga és a többi tisztviselő-társa alatt vágta el a fát, a szokás és izlés is ammellett szól, hogy tisztviselői fizetés megszavazásakor a tisztviselő szavazatát se pro, se kontra ne vesse latba.

— Gyárvizsgálat. A nagykanizsai városi tanács, mint I-ső fokú iparhatóság mellé megválasztott iparhatósági megbizottak Matán Ödön vezetésével holnap 30-án kezdik meg a gyárvizsgálói működésüket. Figyelmüket ki fogják terjeszteni arra, hogy az üzemnél a te-ti epésre vonatkozó intézkedések feltalálhatók-e; a tűzbiztonsági, egészségügyi követelményeknek megfelelők-e; a munkások életkoruknak megfelelő munkakörben vannak-e alkalmak; baleset alkalmára kötő és gyógyszerrel ellátottak-e ellátva, és a munkarend és gyári szabályzat ki van-e függesztve.

— A csusz és köszvény rossz pajtások! Aki túlság szabadulni óhajt, kérje Daruvár-fürdő prospektusát. E szlavoniai fürdőnek nagy győgyerejű iszapos hőforrásai már nem egy sántikáló embert tettek egyenes járásúvá. A mór stílusban újonnan épült központi iszapfürdő a modern komfort és higiénia minden kellékével van felszerelve, tartalmaz egy tágas, általános iszapmedencét, külön iszapkamrákat, fangó és hidegvizosztályt. Daruvárnak vasas hőforrásai pedig manapság is oly kitűnő hírnévnek örvendenek, mint a régi időkben fogva és mindezeket kívül valamennyi modern győgy mód áll a fürdőző közönség rendelkezésére.

— A Divat Újság minden hónapban egyszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyded-évre postán való szétküldéssel két korona husz fillér.

Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapesten, VIII. Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

Dr. Clemens, egészségügyi kormánytanácsos Thuringiában a következőket állapította meg: Minthogy 1/2 pohár természetes Ferenc József-kesev viz már biztosan és erősen hashajtólag hat. A Ferenc József viz kisebb adagokban naponként többször használva, aranyeres bántalmak és derék fájás ellen pompás gyógyszer. Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-igazgatóság Budapesten.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonátüzletről.

Nagykanizsa 1911. MÁJ. 29.

A szombaton délután megjelent hivatalos jelentés szerint a vetések az egész országban de különösen Dunántulban tehát Zala megyében igen jól állanak. Az időjárás a lehető legkedvezőbb a vetésekre. Panasza csak rozs iránt van, az is elenyésző ő ereklé mértékben. A mai fővárosi telefonjelentés szerint a hangulat igen lauha és az árak hanyatlanak.

Piaci árak:

Buza	23. —
Rozs	16.40
Zab	18. —
Tengeri	15. —
Uj buza júliusra	22. —
„ — augusztusra	21.50

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 125 sz. (Zágráb megye).

A Feller-féle Elsáfluidó saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, győgyító, gyengéset megújító hatású bir, gyorsan és biztosan győgyi oszti, közhényt, ideggyengéset, oldalszurást, szagattást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zúbat, benuást szemfájást, migránt, sok itt meg nem említtet betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidó, rekedtségtől nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan győgyserkell használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy a emberek ezrei gyomor-bajok, görcs, étvágytalanság, vesegés, hányási inger, rosszullit, felbőfős, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendel. gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágráb megye.)

„A köztudatba ment át“,

hogyan csakis

KALLAI LAJOS

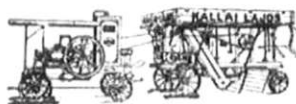
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkiválóbbak az országban.

Kérjen diszfoliókat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkiválóbb sikerrel.

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható cikkekhez egy már 25 év óta fenálló, cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával P. R. 3595 an Rudolf Mosse, Prag. Graben 6. küldendők.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótlék

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közönségnél, csúszl és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“.
Prágában, Elisabethstrasse 5. ucu.

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban levő híres
Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanokról.

Néhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzlet-ember megkérte, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-pragmatikumok“ elnevezés használati jogát vitassák le; hogy így a gyártmányunk révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalmunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur által Bécsben, a magas ca. kir. kereskedelmi miniszteriumnál panaszosként föllepni; ennek következtében a Halmás tudósra hozták, hogy 1903. december 16-án kelt 19082. számú ítélettel kimondott, hogy jogunk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanaink“, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle glicerín-kátrány-szappant, Berger-féle kén-kátrány-szappant“ stb. ezen kívül címmel ellátni és védjegyünkön ezen szót használni. Így tenát a mi jóismeret különlegességeinket említi is, mint azelőtt a fenti jelzéssel legjuttatottunkhoz; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való keverésnek és tévedésbe esésnek elejét veendő, alaposan figyeljen arra, hogy a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi lemezt védjegyünknek és a mi itt jól látható keze-gyünknek. Ha a csomagoláson a mi védjegyünk és cégjegyzékünk nincs rajta, úgy kérjük, hogy a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta jónévtű gyártmányainkkal azonosat, utasítsa vissza.

Troppau és Bécs, 1904. február 10.

Nelli G. és társa.

Raktáron van Magyarországon minden város- városában. Nagyban eladása a Budapesti nagydrogeriákban.

Nelli G.

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajszai és francia barack; díszfákat, díszeserjéket, fenyűfákat.

Rózsafákat: magasztörzsu, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szönyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: Fő-ut 1. szám. Nagykanizsán. kerti telep: Bátorhy-u. 22.

Ruberoid

legjobb fedőanyag
barmily hajlásu tetőzetre

kátrány- és aszfaltmentes

egyszerű elhelyezés, fontartási máz szükségtelen

minta és prospektus ingyen

Avenarius Művek, Ligetfalu (Pozsony).

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

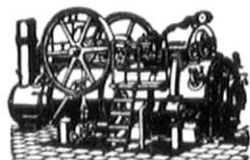
Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi
hirdetési iroda.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitüntetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel
működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépél.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

Hogyan védjük magunkat GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták, eredményesen megelőzzük és azokkal erélyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókori használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészséget legkésőbbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitünő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ezen Nectár, mely kitünően bevált gyökérmédevekből és jó borból van készítve, hatásos és gondos összetételei folytán az emésztésre különösen jótékonyan hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlókör vagy gyomorbor és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártékony hatás nélkül egyaránt ihat. Nectárt mértékletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvkepződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectárt elejét vezi a gyomorhurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodásnak. Epenyug megakadályozza Nectár a székrekedést, szorítást, bélgörcs-fájdalmakat, szivdobogást, nyugodt alvást és átvágyat idéző elő és így meg ment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől fejfájástól és ideges ellankadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vidámságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszer-táráiban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Bacsahely, Tószentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bükkösi, Murakeresztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szapácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszer-táráiban, ugy-szintén Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségekben levő gyógyszer-táráiban.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérünk határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkotórészei: Samos bor 300.0 borszesz 150.0, málna lé, 100.0 berkenyélé cse-resznye 200.0, eszkoró virág 30.0, borokabogó 30.0 urmos 30.00, anizs, orvony gyökér, encangyóker, kalmusgyóker, pipitér 10.00 — Ezen részek vegyítendők.